

ព្រះ
ប្រែប្រាស់
និង
សេចក្តីប្រែប្រាស់ខ្មែរ
អភិធម្មបិដក
យមក បណ្ឌិត

៩១

បោះពុម្ពលើកទី ២

ពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត ភ្នំពេញ

ក.ស ២៥១៦

អភិធម្មបិដកេ
យមកស្ស បញ្ចមោ ភាគោ

នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស ។

ចិត្តយមកំ អដ្ឋមំ

បុគ្គលវិរុទ្ធសោ

(១) យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ន ជិវុជ្ជតិ តស្ស ចិត្តំ ជិវុជ្ជិស្សតិ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ យស្ស វា បន ចិត្តំ ជិវុជ្ជិស្សតិ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ន ជិវុជ្ជតិ ។ យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ជិវុជ្ជតិ តស្ស ចិត្តំ ន ជិវុជ្ជិស្សតិ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យស្ស វា បន ចិត្តំ ន ជិវុជ្ជិស្សតិ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ជិវុជ្ជតិ ។

(២) យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជំ យស្ស វា បន ចិត្តំ ឧប្បជ្ជំ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជំ យស្ស វា បន ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជំ តស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។

អភិធម្មបិដក
យមកៈ បញ្ចមភាគ

សូមមេត្តា ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ អាហន្តសម្មាសម្ពុទ្ធគន្លឹះនោះ ។

ចិត្តយមកៈ ធំ ៨

បុគ្គលវិរុទ្ធស

(១) ចិត្ត របស់បុគ្គលណា វែមនិក្ខេត្តឡើង វែមនិមិទលេត ចិត្ត របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វែមនិក្ខេត្តឡើង វែមនិមិទលេត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វែមនិមិទលេត តែងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ឬក៏ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វែមនិមិទលេត តែងរលត់ ។

(២) ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វែមនិក្ខេត្តឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វែមនិក្ខេត្តឡើង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វែមនិមិទលេត ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវែមនិមិទលេតឡើង ។

យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 យស្ស វា បន ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ភស្ស ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ឈំ ។

(១១) យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតុ នោ ច ភស្ស
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈំ ភស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ យស្ស
 វា បន ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច ភស្ស ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ឈំ ភស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតុ ។ ភស្ស ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ឈំ ភស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតុ ។ យស្ស ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ឈិតុ នោ ច ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ
 ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ យស្ស វា បន ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ នោ ច ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ
 ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតុ ។

(១២) ឧប្បជ្ឈំ ឧប្បជ្ឈមាធំ ឧប្បជ្ឈមាធំ ឧប្បជ្ឈំ ។
 ន ឧប្បជ្ឈំ ន ឧប្បជ្ឈមាធំ ន ឧប្បជ្ឈមាធំ ន
 ឧប្បជ្ឈំ ។

(១៣) និរុទ្ធុំ និរុទ្ធុមាធំ និរុទ្ធុមាធំ និរុទ្ធុំ ។

ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថា នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្ត
 របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ។

(១១) ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹង
 កើតឡើង ឬក៏ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ដែលកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថាធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ក៏
 មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឬក៏ ចិត្តរបស់បុគ្គល
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិន
 មែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

(១២) ចិត្ត កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន)
 ចិត្ត កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន) កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្ត មិន
 កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) ចិត្ត កាលមិន
 កើតឡើង (ក៏មាន) មិនកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។

(១៣) ចិត្ត លេងហើយ (ក៏មាន) កំពុងលេង (ក៏
 មាន) ចិត្ត កំពុងលេង (ក៏មាន) លេងហើយ (ក៏មាន) ។

ន ធិរុដ្ឋំ ន ធិរុដ្ឋមាដំ ន ធិរុដ្ឋមាដំ ធី ធិរុដ្ឋំ ។

[១៤] យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈមាដំ ទណំ ទណំ
វិភិក្កន្តំ អភិក្កន្តកាលំ ធិរុដ្ឋមាដំ ទណំ ទណំ
វិភិក្កន្តំ អភិក្កន្តកាលំ តស្ស ចិត្តំ យស្ស វា បទ
ចិត្តំ ធិរុដ្ឋមាដំ ទណំ ទណំ វិភិក្កន្តំ អភិក្កន្តកាលំ
ទណំ ទណំ វិភិក្កន្តំ អភិក្កន្តកាលំ តស្ស ចិត្តំ ។
យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈមាដំ ទណំ ទណំ វិភិក្កន្តំ
អភិក្កន្តកាលំ ន ធិរុដ្ឋមាដំ ទណំ ទណំ វិភិក្កន្តំ
អភិក្កន្តកាលំ តស្ស ចិត្តំ យស្ស វា បទ ចិត្តំ
ន ធិរុដ្ឋមាដំ ទណំ ទណំ វិភិក្កន្តំ អភិក្កន្តកាលំ
ន ឧប្បជ្ឈមាដំ ទណំ ទណំ វិភិក្កន្តំ អភិក្កន្តកាលំ
តស្ស ចិត្តំ ។

ធម្មវិទ្យុសោ

[១៥] យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ន ធិរុដ្ឋតិ
តំ ចិត្តំ ធិរុដ្ឋិស្សតិ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ យំ វា
បទ ចិត្តំ ធិរុដ្ឋិស្សតិ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តំ ចិត្តំ

ចិត្តំ មិនរលត់ហើយ (ក៏មាន) កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) ចិត្តំ កាលមិន
រលត់ (ក៏មាន) មិនរលត់ហើយ (ក៏មាន) ។

[១៤] ចិត្តរេស្សបុគ្គលណា កាលកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងទៅ
ខណៈទាំងពួង(១) ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តរេស្សបុគ្គលនោះ
កាលនឹងរលត់ ជាចិត្តកន្លងទៅខណៈទាំងពួង(២) ឈ្មោះថាមានកាលកន្លង
ហើយ ឬក៏ ចិត្តរេស្សបុគ្គលណា កាលនឹងរលត់ ជាចិត្តកន្លងទៅខណៈ
ទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តរេស្សបុគ្គលនោះ ជាចិត្ត
កន្លងទៅខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ។ ចិត្តរេស្ស
បុគ្គលណា កាលមិនទាន់កើតឡើង ជាចិត្តកន្លងទៅខណៈទាំងពួង
ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តរេស្សបុគ្គលនោះ កាលមិនទាន់រលត់
ជាចិត្តកន្លងទៅខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ឬក៏ ចិត្ត
រេស្សបុគ្គលណា កាលមិនទាន់រលត់ ជាចិត្តកន្លងទៅខណៈទាំងពួង
ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តរេស្សបុគ្គលនោះ កាលមិនទាន់កើត
ឡើង ជាចិត្តកន្លងទៅខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ។

ធម្មវិទ្យុសោ

[១៥] ចិត្តណា រមែងកើតឡើង មិនរលត់ ចិត្តនោះ នឹងរលត់
នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ ចិត្តណា នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ

១ បានដល់ច្បាប់ច្បាស់ ។ ២ បានដល់ដំណាច់ច្បាស់ ។ អន្តរាគមន៍ ។

ឧប្បជ្ជតិ ន និរុជ្ឈតិ ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ និរុជ្ឈតិ
 តំ ចិត្តំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យំ វា បទ ចិត្តំ
 ន និរុជ្ឈិស្សតិ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 និរុជ្ឈតិ ។

[១៦] យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជំ យំ
 វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជំ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ យំ ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជំ យំ វា បទ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ជំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។

[១៧] យំ ចិត្តំ និរុជ្ឈតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជំ យំ
 វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជំ តំ ចិត្តំ និរុជ្ឈតិ ។ យំ ចិត្តំ ន
 និរុជ្ឈតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជំ យំ វា បទ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជំ
 តំ ចិត្តំ និរុជ្ឈតិ ។

[១៨] យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតុ យំ វា
 បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតុ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុ យំ វា បទ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុ
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តំ ចិត្តំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតិ យំ វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។

វេទនកើតឡើង វេទនមិនរលត់ ។ ចិត្តណា វេទនកើតឡើង តែងរលត់
 ចិត្តនោះ នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ឬក៏ ចិត្តណា នឹងមិនរលត់ នឹង
 កើតឡើង ចិត្តនោះ វេទនមិនកើតឡើង វេទនរលត់ ។

[១៦] ចិត្តណា វេទនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើង
 ហើយ ឬក៏ ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាវេទនកើត
 ឡើង ។ ចិត្តណា វេទនមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើង
 ហើយ ឬក៏ ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាវេទនមិន
 កើតឡើង ។

[១៧] ចិត្តណា រលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយ ឬក៏
 ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ វេទនរលត់ ។ ចិត្តណា វេទន
 មិនរលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា ដែល
 មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា វេទនមិនរលត់ ។

[១៨] ចិត្តណា វេទនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាបាច់កើតឡើង
 ហើយ ឬក៏ ចិត្តណា បាច់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ វេទនកើតឡើង ។
 ចិត្តណា វេទនមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនបាច់កើតឡើងហើយ
 ឬក៏ ចិត្តណា មិនបាច់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាវេទនមិនកើត
 ឡើង ។ ចិត្តណា វេទនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថានឹងកើតឡើង
 ឬក៏ ចិត្តណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាវេទនកើតឡើង ។

(១៩) យំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិតំ តំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិតុ យំ
 វា បទ ចិត្តំ និរុជ្ឈិតុ តំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិតិ ។ យំ
 ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិតំ តំ ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិតុ យំ វា
 បទ ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិតុ តំ ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិតិ ។
 យំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិតំ តំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិត្យតិ យំ វា
 បទ ចិត្តំ និរុជ្ឈិត្យតិ តំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិតិ ។ យំ
 ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិតំ តំ ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិត្យតិ យំ
 វា បទ ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិត្យតិ តំ ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិតិ ។
 យំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិតុ តំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិត្យតិ យំ វា បទ
 ចិត្តំ និរុជ្ឈិត្យតិ តំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិតុ ។ យំ ចិត្តំ
 ន ចិរុជ្ឈិតុ តំ ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិត្យតិ យំ វា បទ
 ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិត្យតិ តំ ចិត្តំ ន ចិរុជ្ឈិតុ ។

(១៩) ចិត្តណា វមេធិវលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាប្លាប័រលត់ហើយ
 ឬក៏ ចិត្តណា ប្លាប័រលត់ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាវមេធិវលត់ ។ ចិត្ត
 ណា វមេធិមិធិវលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិធិប្លាប័រលត់ហើយ ឬក៏ ចិត្ត
 ណា មិធិប្លាប័រលត់ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាវមេធិមិធិវលត់ ។ ចិត្ត
 ណា វមេធិវលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាឆីវិវលត់ ឬក៏ ចិត្តណា ឆីវិវលត់
 ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាវមេធិវលត់ ។ ចិត្តណា វមេធិមិធិវលត់ ចិត្តនោះ
 ឈ្មោះថាឆីវិមិធិវលត់ ឬក៏ ចិត្តណា ឆីវិមិធិវលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថា
 វមេធិមិធិវលត់ ។ ចិត្តណា ប្លាប័រលត់ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាឆីវិ
 វលត់ ឬក៏ ចិត្តណា ឆីវិវលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាប្លាប័រលត់ហើយ ។
 ចិត្តណា មិធិប្លាប័រលត់ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាឆីវិមិធិវលត់ ឬក៏ ចិត្ត
 ណា ឆីវិមិធិវលត់ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិធិប្លាប័រលត់ហើយ ។

យំ វា បន ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ យោ ច តំ ចិត្តំ
ន ឧប្បជ្ជំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុ ។

(២២) ឧប្បជ្ជំ ឧប្បជ្ជមានំ ឧប្បជ្ជមានំ ឧប្បជ្ជំ ។
ន ឧប្បជ្ជំ ន ឧប្បជ្ជមានំ ន ឧប្បជ្ជមានំ ន ឧប្បជ្ជំ ។

(២៣) ធិរុទ្ធំ ធិរុជ្ឈមានំ ធិរុជ្ឈមានំ ធិរុទ្ធំ ។
ន ធិរុទ្ធំ ន ធិរុជ្ឈមានំ ន ធិរុជ្ឈមានំ ន ធិរុទ្ធំ ។

(២៤) យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជមានំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ
អតិក្កន្តកាលំ ធិរុជ្ឈមានំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិ-
ក្កន្តកាលំ តំ ចិត្តំ យំ វា បន ចិត្តំ ធិរុជ្ឈមានំ ទណំ
ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ ឧប្បជ្ជមានំ ទណំ
ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ តំ ចិត្តំ ។ យំ ចិត្តំ ន
ឧប្បជ្ជមានំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ ន
ធិរុជ្ឈមានំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ តំ
ចិត្តំ យំ វា បន ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈមានំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ

ឬក៏ ចិត្តណា ខឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឆ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ
ក៏មិនមែន គឺចិត្តនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

(២៦) ចិត្ត កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន)
ចិត្ត កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន) កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្ត មិន
កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) ចិត្ត កាល
មិនកើតឡើង (ក៏មាន) មិនកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។

(២៧) ចិត្ត រលត់ហើយ (ក៏មាន) កំពុងរលត់ (ក៏មាន)
ចិត្ត កំពុងរលត់ (ក៏មាន) រលត់ហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្ត មិន
រលត់ហើយ (ក៏មាន) កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) ចិត្ត កាលមិន
រលត់ (ក៏មាន) មិនរលត់ហើយ (ក៏មាន) ។

(២៨) ចិត្តណា កំពុងកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងទូទៅទាំង
ពួន ឆ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កំពុងរលត់ ជាចិត្ត
កន្លងទូទៅទាំងពួន ឆ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា
កំពុងរលត់ ជាចិត្តកន្លងទូទៅទាំងពួន ឆ្មោះថាមានកាលកន្លង
ហើយ ចិត្តនោះ កំពុងកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងទូទៅទាំងពួន
ឆ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ។ ចិត្តណា កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្ត
កន្លងទូទៅទាំងពួន ឆ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កាល
មិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងទូទៅទាំងពួន ឆ្មោះថាមានកាលកន្លង
ហើយ ឬក៏ ចិត្តណា កាលមិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងទូទៅទាំងពួន

អតិក្កន្ធកាលំ ន ឧប្បជ្ឈនាមំ ទណំ ទណំ វិតិក្កន្ធគំ
អតិក្កន្ធកាលំ តំ ចិត្តំ ។

បុគ្គលធម្មវិរុទ្ធសោ

(២៩) យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
តំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ យស្ស វា បទ យំ
ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ
ន ធិរុជ្ឈតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ធិរុជ្ឈតិ
តស្ស តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ យស្ស
វា បទ យំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស
តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ធិរុជ្ឈតិ ។

(៣០) យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តំ ចិត្តំ
ឧប្បជ្ឈំ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈំ តស្ស តំ ចិត្តំ
ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តំ ចិត្តំ
ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស
តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន
ឧប្បជ្ឈំ តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។

ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្ត
កន្លងនូវខណៈពេលនោះ ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ។

បុគ្គលធម្មវិរុទ្ធសោ

(២៩) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង វេទនមិន
លេក់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាខឹងរលក់ ខឹងមិនកើត
ឡើង ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ខឹងរលក់ ខឹងមិនកើតឡើង ចិត្ត
នោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទនកើតឡើង វេទនមិនលេក់ ។
ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនមិនកើតឡើង វេទនលេក់ ចិត្តនោះ
របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាខឹងមិនលេក់ ខឹងកើតឡើង ឬក៏ ចិត្តណា
របស់បុគ្គលណា ខឹងមិនលេក់ ខឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
នោះ ឈ្មោះថាវេទនមិនកើតឡើង វេទនលេក់ ។

(៣០) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តនោះ
របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គល
ណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទនកើត
ឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទនកើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា
វេទនមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើង
ហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ
របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទនមិនកើតឡើង ។

(៣១) យស្ស យំ ចិត្តំ និរុដ្ឋតិ តស្ស តំ ចិត្តំ
 ឧប្បន្នំ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ តស្ស តំ
 ចិត្តំ និរុដ្ឋតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋតិ តស្ស
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បន្នំ តស្ស តំ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋតិ ។

(៣២) យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បន្នតិ តស្ស តំ ចិត្តំ
 ឧប្បន្នតិ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ឧប្បន្នតិ តស្ស តំ ចិត្តំ
 ឧប្បន្នតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បន្នតិ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នតិ តស្ស
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បន្នតិ
 តស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នស្សតិ យស្ស វា បទ យំ
 ចិត្តំ ឧប្បន្នស្សតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នតិ ។ យស្ស
 យំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នស្សតិ

(៣១) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនាលេខ ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាភិក្ខុឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា
 ភិក្ខុឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទនាលេខ ។
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនិមិទលេខ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាមិទភិក្ខុឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិទភិក្ខុ
 ឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទនិមិទលេខ ។

(៣២) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនិភិក្ខុឡើង ចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាធ្លាប់ភិក្ខុឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់
 បុគ្គលណា ធ្លាប់ភិក្ខុឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
 វេទនិភិក្ខុឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនិមិទភិក្ខុឡើង ចិត្ត
 នោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិទធ្លាប់ភិក្ខុឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា
 របស់បុគ្គលណា មិទធ្លាប់ភិក្ខុឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាវេទនិមិទភិក្ខុឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនិ
 ភិក្ខុឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវិទិភិក្ខុឡើង ឬក៏
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វិទិភិក្ខុឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថា វេទនិភិក្ខុឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនិ
 មិទភិក្ខុឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវិទិមិទភិក្ខុឡើង

យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ
 តស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ យស្ស វា បទ យំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ យស្ស
 យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស តំ
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។

[៣៣] យស្ស យំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈតិ តស្ស តំ ចិត្តំ
 ធិរុជ្ឈតិ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 តំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស
 តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈតិ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន
 ធិរុជ្ឈតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈតិ ។ យស្ស យំ
 ចិត្តំ ធិរុជ្ឈតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ យស្ស វា
 បទ យំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈតិ ។
 យស្ស យំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ន
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ

ប្តី ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថាវេទនិមិនកើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងកើតឡើង
 ប្តី ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថាធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិន
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងមិនកើត
 ឡើង ប្តី ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[៣៣] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនិលេខ ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាធ្លាប់លេខហើយ ប្តី ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា
 ធ្លាប់លេខហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទនិលេខ ។
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនិមិនលេខ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាមិនធ្លាប់លេខហើយ ប្តី ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់
 លេខហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា វេទនិមិនលេខ ។
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនិលេខ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថានឹងលេខ ប្តី ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងលេខ ចិត្ត
 នោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទនិលេខ ។ ចិត្តណា របស់
 បុគ្គលណា វេទនិមិនលេខ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថានឹងមិនលេខ ប្តី ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនលេខ

តស្ម័ តំ ចិត្តំ ន ធិរុដ្ឋតិ ។ យស្ម័ យំ ចិត្តំ
 ធិរុដ្ឋតិ តស្ម័ តំ ចិត្តំ ធិរុដ្ឋតិ យស្ម័ វា
 បទ យំ ចិត្តំ ធិរុដ្ឋតិ តស្ម័ តំ ចិត្តំ ធិរុដ្ឋតិ ។
 យស្ម័ យំ ចិត្តំ ន ធិរុដ្ឋតិ តស្ម័ តំ ចិត្តំ ន
 ធិរុដ្ឋតិ យស្ម័ វា បទ យំ ចិត្តំ ន ធិរុដ្ឋតិ
 តស្ម័ តំ ចិត្តំ ន ធិរុដ្ឋតិ ។

(៣៤) យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តំ
ចិត្តំ ធឹរុជ្ឈិតុ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ធឹរុជ្ឈិតុ តស្ស
តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ
តស្ស តំ ចិត្តំ ន ធឹរុជ្ឈិតុ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ
ន ធឹរុជ្ឈិតុ តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស
យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ធឹរុជ្ឈិតុ យស្ស
វា បទ យំ ចិត្តំ ធឹរុជ្ឈិតុ តស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្ប-
ជ្ជតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តំ ចិត្តំ
ន ធឹរុជ្ឈិតុ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន ធឹរុជ្ឈិ-
តុ តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ

ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវិនិមិទរលតំ ។ ចិត្តណា
របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលតំហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
និនិរលតំ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា និនិរលតំ ចិត្តនោះ របស់
បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាធ្លាប់រលតំហើយ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា
មិនធ្លាប់រលតំហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានិនិមិទរលតំ
ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា និនិមិទរលតំ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
នោះ ឈ្មោះថាមិនធ្លាប់រលតំហើយ ។

(៣២) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទន៍កើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា
ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទន៍កើតឡើង ។
ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទន៍មិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
ឈ្មោះថាមិនធ្លាប់រលត់ហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់
រលត់ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទន៍មិនកើតឡើង ។
ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទន៍កើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
ឈ្មោះថានឹងរលត់ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ
របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទន៍កើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គល
ណា វេទន៍មិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថានឹងមិន
រលត់ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់
បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេទន៍មិនកើតឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា

ឧប្បជ្ឈិត តស្ម តំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិស្សតិ យស្ស វា បទ
 យំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ម តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិត ។ យស្ស
 យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិត តស្ម តំ ចិត្តំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ
 យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន និរុជ្ឈិស្សតិ តស្ម តំ
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិត ។

(៣៥) យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិត តស្ម តំ
 ចិត្តំ ន និរុជ្ឈិត យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន និរុជ្ឈិត
 តស្ម តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិត ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិត តស្ម តំ ចិត្តំ និរុជ្ឈិត យស្ស វា បទ យំ
 ចិត្តំ និរុជ្ឈិត តស្ម តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិត ។

(៣៦) យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈមាធំ តស្ម តំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈំ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈំ តស្ម
 តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈមាធំ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈ-
 មាធំ តស្ម តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ យស្ស វា បទ
 យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ តស្ម តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈមាធំ ។

ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវិនិលេត្ត
 ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វិនិលេត្ត ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវិនិលេត្ត ឬក៏
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វិនិមិទលេត្ត ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាមិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

(៣៧) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេមនិកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេមនិមិទលេត្ត ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា
 វេមនិមិទលេត្ត ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេមនិកើតឡើង ។
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេមនិមិទកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថាវេមនិលេត្ត ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេមនិលេត្ត
 ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាវេមនិមិទកើតឡើង ។

(៣៨) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កំពុងកើតឡើង ចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គល
 ណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកំពុងកើត
 ឡើង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កាលមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់
 បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថាកាលមិនកើតឡើង ។

(៣៧) យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច ភស្ស

តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជំ ភស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ យស្ស

វា បទ យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច ភស្ស តំ ចិត្តំ

ឧប្បជ្ជំ ភស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ

ន ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច ភស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជំ ភស្ស

តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ

ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ នោ ច ភស្ស តំ ចិត្តំ ន

ឧប្បជ្ជំ ភស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុ ។

(៤០) ឧប្បជ្ជំ ឧប្បជ្ជមានំ ឧប្បជ្ជមានំ ឧប្បជ្ជំ ។

ន ឧប្បជ្ជំ ន ឧប្បជ្ជមានំ ន ឧប្បជ្ជមានំ ន

ឧប្បជ្ជំ ។

(៤១) ធិរុន្ទំ ធិរុជ្ឈមានំ ធិរុជ្ឈមានំ ធិរុន្ទំ ។ ន

ធិរុន្ទំ ន ធិរុជ្ឈមានំ ន ធិរុជ្ឈមានំ ន ធិរុន្ទំ ។

(៤២) យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជមានំ ទណំ ទណំ

(៣៨) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្ត

នោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្ត

នោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា

នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយ ក៏

មិនមែន គឺចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ចិត្តណា

របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ

ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ

នឹងមិនកើតឡើង ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង

ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺ

ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

(៤០) ចិត្ត កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន)

ចិត្ត កំពុងកើតឡើង (ក៏មាន) កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្ត មិន

កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កាលមិនកើតឡើង (ក៏មាន) ចិត្ត កាល

មិនកើតឡើង (ក៏មាន) មិនកើតឡើងហើយ (ក៏មាន) ។

(៤១) ចិត្ត រលត់ហើយ (ក៏មាន) កំពុងរលត់ (ក៏មាន) ចិត្ត កំពុង

រលត់ (ក៏មាន) រលត់ហើយ (ក៏មាន) ។ ចិត្តមិនរលត់ហើយ

(ក៏មាន) កាលមិនរលត់ (ក៏មាន) ចិត្ត កាលមិនរលត់ (ក៏មាន)

មិនរលត់ហើយ ក៏មាន ។

(៤២) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កាលកើតឡើង ជាចិត្តក្នុង

វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ ធិរុដ្ឋមាធំ ទណំ ទណំ
 វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ តស្ស តំ ចិត្តំ យស្ស វា
 បន យំ ចិត្តំ ធិរុដ្ឋមាធំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ
 អតិក្កន្តកាលំ ឧប្បជ្ឈមាធំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ
 អតិក្កន្តកាលំ តស្ស តំ ចិត្តំ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ឈមាធំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ
 ន ធិរុដ្ឋមាធំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ
 តស្ស តំ ចិត្តំ យស្ស វា បន យំ ចិត្តំ ន ធិរុដ្ឋមាធំ
 ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ ន ឧប្បជ្ឈមាធំ
 ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ តស្ស តំ ចិត្តំ ។

មិស្សករិវុទ្ធសោ

[២៣] យស្ស វា សភតំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ យស្ស
 វីតភតំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ យស្ស សនោសំ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ឈតិ យស្ស វីតនោសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ យស្ស
 សមោហំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ យស្ស វីតមោហំ ចិត្តំ

នូវទណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ កាលរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវទណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាល
 កន្លងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កាលរលត់ ជាចិត្ត
 កន្លងនូវទណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ កាលកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវទណៈទាំងពួង ឈ្មោះថា
 មានកាលកន្លងហើយ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កាលមិនកើត
 ឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវទណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ
 ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ កាលមិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវទណៈទាំងពួង
 ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ឬក៏ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កាល
 មិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវទណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ
 ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវទណៈទាំង
 ពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ។

មិស្សករិវុទ្ធសោ

[២៣] ចិត្តប្រកចដោយរាគៈ របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង
 ចិត្តប្រាសចាករាគៈ របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តប្រកច
 ដោយរោមៈ របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តប្រាសចាករោមៈ
 របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តប្រកចដោយមាហៈ របស់
 បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តប្រាសចាកមាហៈ របស់បុគ្គលណា

ឧប្បជ្ជតិ យស្ស សង្កតំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស
 វិក្កតំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស មហាត្ថតំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ
 យស្ស អមហាត្ថតំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស សទ្ទតំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស អទ្ទតំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស
 សមាហិតំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស អសមាហិតំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស វិមុត្តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស
 អវិមុត្តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស កុសលំ ចិត្តំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ យស្ស អកុសលំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស
 អល្យាកតំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ យស្ស សុទាយ វេទនាយ
 សច្ចយុត្តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ (ឯតេន ឧបាយេន យាវ
 សរណាអរណា ឧទ្ធវិកថា) យស្ស អរណំ ចិត្តំ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ន ធិរុជ្ឈតិ តស្ស អរណំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈតិ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ យស្ស វា បន អរណំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈតិ
 ន ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស អរណំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ន
 ធិរុជ្ឈតិ ។

វេទនកើតឡើង ចិត្តប្រញាប់ របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តរាយ-
 មាយ របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តជាមហាត្ថតៈ (ប្រាថ្នាៈ
 និងកម្រាថ្នាៈ) របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តជាអមហាត្ថតៈ
 (លោភិយៈនិងលោកុត្តរៈ) របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តជា
 សទ្ទតៈ (លោភិយៈ) របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តជាអទ្ទតៈ
 (លោកុត្តរៈ) របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តដែលតម្កល់មាំ របស់
 បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តដែលមិនបាត់តម្កល់មាំ របស់បុគ្គលណា
 វេទនកើតឡើង ចិត្តច្រប្រស្រព្វៈ (ចាកភាសាក្តីលេស) របស់បុគ្គលណា
 វេទនកើតឡើង ចិត្តមិនច្រប្រស្រព្វៈ របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង
 ចិត្តជាគុសល របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តជាអគុសល របស់
 បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តជាអព្យាក្រឹត របស់បុគ្គលណា វេទន
 កើតឡើង ចិត្តប្រកបដោយសុខវេទនា របស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង
 (ធម៌ទាំងនេះ បណ្តែតតប្បវិធីឡើង ដកបដល់សរណៈនិងអរណៈ ដោយ
 ឧបាយនេះ) ចិត្តជាអរណៈ (មិនសេសសល់) របស់បុគ្គលណា វេទនកើត
 ឡើង វេទនមិនរលត់ ចិត្តជាអរណៈ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ នឹងមិន
 កើតឡើង ឬក៏ ចិត្តជាអរណៈ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ នឹងមិនកើត
 ឡើង ចិត្តជាអរណៈ របស់បុគ្គលនោះ វេទនកើតឡើង វេទនមិនរលត់ ។

បុគ្គលវារិនិទ្ទេសោ

(២២) យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ន ជិវុជ្ឈតិ តស្ស
 ចិត្តំ ជិវុជ្ឈស្សតិ ន ឧប្បជ្ឈស្សតិ ។ បដិមចិត្តស្ស
 ឧប្បនក្ខណោ ភេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ន ជិវុជ្ឈតិ
 ជិវុជ្ឈស្សតិ ន ឧប្បជ្ឈស្សតិ វេតេសំ ចិត្តស្ស ឧប្ប-
 នក្ខណោ ភេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ន ជិវុជ្ឈតិ ជិវុជ្ឈ-
 ស្សតិ ចេវ ឧប្បជ្ឈស្សតិ ច ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ
 ជិវុជ្ឈស្សតិ ន ឧប្បជ្ឈស្សតិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ន
 ជិវុជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 ជិវុជ្ឈតិ តស្ស ចិត្តំ ន ជិវុជ្ឈស្សតិ ឧប្បជ្ឈស្សតិ ។
 នោ ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន ជិវុជ្ឈស្សតិ ឧប្បជ្ឈ-
 ស្សតិ តស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ជិវុជ្ឈតិ ។ នត្ថំ ។

(២៣) យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈ តស្ស
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ។ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ ភេសំ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ឈ ចោ ច ភេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ចិត្តស្ស ឧប្ប-
 នក្ខណោ ភេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈព្យោវ ឧប្បជ្ឈតិ ច ។

បុគ្គលវារិនិទ្ទេស

(២៤) ស្ករៈ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វេសនីកើតឡើង វេសនីមិន
 រលក់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលក់ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។
 ឆ្លើយៈ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ វេសនីកើតឡើង វេសនីមិនរលក់ នឹងរលក់
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ (ឧទាហរណ៍ៈ) នៃចិត្ត ៦
 ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ក្រៅនេះ វេសនីកើតឡើង វេសនីមិនរលក់ នឹង
 រលក់ផង នឹងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលក់ នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ វេសនីកើតឡើង វេសនីមិនរលក់ មែនឬ ។ អើ ។ ចិត្តរបស់
 បុគ្គលណា វេសនីមិនកើតឡើង វេសនីរលក់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹង
 មិនរលក់ នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់
 បុគ្គលណា នឹងមិនរលក់ នឹងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វេសនី
 មិនកើតឡើង វេសនីរលក់ឬ ។ មិនមែនទេ ។

(២៥) ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វេសនីកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា
 កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វេសនីកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់
 ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងកន្លងក្ខណៈ (ឧទាហរណ៍ៈ) នៃចិត្ត
 ៦ ចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ វេសនីមិនកើតឡើងទេ ចិត្តរបស់ពួកជន
 នោះ កើតឡើងហើយផង វេសនីកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។

ចំណុចទី៣ បុគ្គលិកនិរុទ្ទេស

យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ភេសំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ឆោ ច
 ភេសំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ជិរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ ភេសំ ចិត្តំ ន ចេវ ឧប្បជ្ឈតិ ន ច
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ភស្ស
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។

[២៦] យស្ស ចិត្តំ ជិរុជ្ឈតិ ភស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈន្តិ ភស្ស ចិត្តំ
 ជិរុជ្ឈតិ ។ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ ភេសំ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឆោ ច ភេសំ ចិត្តំ ជិរុជ្ឈតិ ចិត្តស្ស កង្កក្ខ-
 ណោ ភេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈន្តិ ជិរុជ្ឈតិ ច ។ យស្ស
 ចិត្តំ ន ជិរុជ្ឈតិ ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ ចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ ភេសំ ចិត្តំ ន ជិរុជ្ឈតិ ឆោ ច ភេ
 ភេសំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ជិរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញា-
 សត្តានំ ភេសំ ចិត្តំ ន ចេវ ជិរុជ្ឈតិ ន ច ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ភស្ស ចិត្តំ ន
 ជិរុជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។

ចំណុចទី៣ បុគ្គលិកនិរុទ្ទេស

ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វែងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
 ថាមិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ វែងមិនកើតឡើង
 ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើង
 ហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ
 នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ វែងមិនកើតឡើងផង មិនកើតឡើងហើយផង ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ វែងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[២៦] ចិត្ត របស់បុគ្គលណា វែងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា
 កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វែងរលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួក
 ជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួក
 ជននោះ វែងមិនរលត់ទេ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយផង
 វែងរលត់ផង ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វែង
 មិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្ត
 របស់ពួកជននោះ វែងមិនរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត តែចិត្តរបស់
 ពួកជននោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជន
 នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធ នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ វែងមិនរលត់
 ផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិន
 កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វែងមិនរលត់ទេ ។ អើ ។

(៤៧) យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតិ ។ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ជិរោ-
 ធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្ត យោ ច តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតិ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្ត យោ ឧប្បជ្ជិតិ ច ។ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 ឧប្បជ្ជិត្ត ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្ត តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតិ ។ ឧត្ថិ ។ យស្ស ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជិតិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ បដិមចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតិ យោ ច តេសំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ឥតរេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតិ យោ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ច ។ យស្ស
 វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតិ ។ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ជិរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ យោ ច តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតិ

(៤៧) ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វេទនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ ឈ្មោះថាប្រាប់កើតឡើងហើយ ។ តើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 របស់បុគ្គលណា ប្រាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វេទនកើត
 ឡើង ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និង
 ពួកអសញ្ញាសត្ត ប្រាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត តែចិត្ត
 របស់ពួកជននោះ វេទនមិនកើតឡើងទេ ចិត្តរបស់ពួកជននោះឈ្មោះ
 ថាប្រាប់កើតឡើងហើយផង វេទនកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែ
 ចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វេទនមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 មិនប្រាប់កើតឡើងហើយទេ ។ ប្រាប់កើតឡើងហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនប្រាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 វេទនមិនកើតឡើង ។ មិនទាន់ទេ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វេទន
 កើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ និងកើតឡើង ។ ចិត្តរបស់ពួក
 ជននោះ វេទនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ (១ណៈជាចិត្តកើតឡើង) ខែ
 ចចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ និងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់
 ពួកជននោះ ក្រៅនេះ វេទនកើតឡើងផង និងកើតឡើងផង ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា និងកើត
 ឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វេទនកើតឡើង ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ
 គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្ត ឈ្មោះថាប្រាប់កើតឡើង
 ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត តែចិត្តរបស់ជនពួកនោះ វេទនមិនកើតឡើងទេ

ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ថេវ
 ឧប្បជ្ជតិ ច ។ យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ និរោ-
 ទសមាបន្នានំ អសញ្ញសក្កានំ តេសំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 ឆោ ច តេសំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បដិមចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ ន ថេវ ឧប្បជ្ជតិ ន ច
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ បដិមចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ តេសំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឆោ ច តេសំ ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ជតិ បដិមចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ
 ន ថេវ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ន ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ បដិមចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតុ ឆោ ច តេសំ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ឥតរេសំ តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតុ ថេវ
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ ច ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស ចិត្តំ
 បទ ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ នត្ថិ ។

កំមិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើងផង រមែងកើតឡើង
 ផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើត
 ឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឡើយ ។ ចិត្តរបស់ពួក
 ជននោះ និរោកដែលចូលកាន់និរោធ នឹងពួករាសញ្ញាសត្វ រមែងមិន
 កើតឡើង ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង កំមិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិនកើតឡើងផង នឹង
 មិនកើតឡើងផង ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃបដិមចិត្ត ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងមិនកើត
 ឡើងឡើយ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈ នៃបដិមចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិនកើតឡើង
 កំមិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើងផង រមែងមិនកើត
 ឡើងផង ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃបដិមចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឡើយ ។ ចិត្តរបស់
 ពួកជននោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃបដិមចិត្ត តែ
 ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង កំមិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ
 ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយផង នឹងកើតឡើងផង ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កើត
 ឡើងហើយឡើយ ។ ដើ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឡើយ ។ មិនមានទេ ។

យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចិត្តំ
ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិតុ ។

(២៨) យស្ស ចិត្តំ ជិវុជ្ឈតិ តស្ស ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិតា-
តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិតុ តស្ស
ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិតីតិ ។ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ ជិវោទស-
មាបន្នាធំ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិតុ លោ ច
តេសំ ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិតិ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ
ជិវុជ្ឈិតុ ថេវ ជិវុជ្ឈិតិ ច ។ យស្ស ចិត្តំ ន ជិវុជ្ឈិតិ
តស្ស ចិត្តំ ន ជិវុជ្ឈិតាតិ ។ ជិវុជ្ឈិតុ ។ យស្ស វា
បទ ចិត្តំ ន ជិវុជ្ឈិតុ តស្ស ចិត្តំ ន ជិវុជ្ឈិតីតិ ។
នត្ថិ ។ យស្ស ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិតិ តស្ស ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ-
តិ ។ បច្ចិមចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិតិ
លោ ច តេសំ ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ ចិត្តស្ស កង្ក-
ក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិតិ ថេវ ជិវុជ្ឈិស្សតិ ច ។
យស្ស វា បទ ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ តស្ស ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិតិ-
តិ ។ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ ជិវោទសមាបន្នាធំ អ-
សញ្ញាសត្តាធំ តេសំ ចិត្តំ ជិវុជ្ឈិស្សតិ លោ ច តេសំ ចិត្តំ

ម្យាទិទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឡើយ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

(២៨) ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វេមនិរលតំ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យាទិទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់
រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ តែងរលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួក
ដទៃនោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិព្វកកសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់រលត់
ហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកដទៃនោះ តែងរលត់
ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកដទៃនោះ ធ្លាប់រលត់ហើយផង តែងរលត់ផង
ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វេមនិមិទរលតំ ចិត្ត
របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយឡើយ ។ ធ្លាប់រលត់ហើយ ។
ម្យាទិទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គល
នោះ វេមនិមិទរលត់ឡើយ ។ មិនមានទេ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា
វេមនិរលតំ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកដទៃ
នោះ វេមនិរលតំ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែបច្ចិមចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកដទៃ
នោះ នឹងរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកដទៃនោះ ក្រៅពីនេះ វេមនិ
រលត់ផង នឹងរលត់ផង ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត ។ ម្យាទិទៀត ចិត្ត
របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វេមនិរលត់ឬ ។
ចិត្តរបស់ពួកដទៃនោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិព្វកកសញ្ញា-
សត្វ នឹងរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកដទៃនោះ

និរុដ្ឋានិ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ភេសំ ចិត្តំ និរុដ្ឋានិ
 ចេវ និរុដ្ឋានិ ច ។ យស្ស ចិត្តំ ន និរុដ្ឋានិ តស្ស
 ចិត្តំ ន និរុដ្ឋានិ តតិ ។ និរុដ្ឋានិ ។ យស្ស វា
 បន ចិត្តំ ន និរុដ្ឋានិ តស្ស ចិត្តំ ន និរុដ្ឋានិ ។
 និរុដ្ឋានិ ។ យស្ស ចិត្តំ និរុដ្ឋានិ តស្ស ចិត្តំ និរុដ្ឋា-
 និ ។ បនិមិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ភេសំ ចិត្តំ
 និរុដ្ឋានិ ចោ ច ភេសំ ចិត្តំ និរុដ្ឋានិ ឥតេសំ
 ភេសំ ចិត្តំ និរុដ្ឋានិ ចេវ និរុដ្ឋានិ ច ។ យស្ស
 វា បន ចិត្តំ និរុដ្ឋានិ តស្ស ចិត្តំ និរុដ្ឋានិ ។
 អាមន្តា ។ យស្ស ចិត្តំ ន និរុដ្ឋានិ តស្ស ចិត្តំ ន
 និរុដ្ឋានិ តតិ ។ នតិ ។ យស្ស វា បន ចិត្តំ ន
 និរុដ្ឋានិ តស្ស ចិត្តំ ន និរុដ្ឋានិ ។ និរុដ្ឋានិ ។

(២៧) យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជនិ តស្ស ចិត្តំ
 និរុដ្ឋានិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បន ចិត្តំ
 និរុដ្ឋានិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជនិ ។ ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ និរោធសមាបន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ ភេ-
 សំ ចិត្តំ និរុដ្ឋានិ ចោ ច ភេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជនិ

វមិនលេត កមិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ផង វមិន
 រលត់ផង ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វមិនមិនរលត់
 ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ នឹងរលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វមិនមិនរលត់
 ទេ ។ វមិនរលត់ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ
 ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ធ្លាប់រលត់
 ហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្តចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងរលត់
 កមិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់រលត់ហើយផង នឹង
 រលត់ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តរបស់
 បុគ្គលនោះ ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិន
 ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមាន
 ទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តរបស់
 បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ ធ្លាប់រលត់ហើយ ។

(២៨) ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 ធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់
 ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វមិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ
 គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ នឹងពួកអសញ្ញាសត្ត ធ្លាប់រលត់ហើយ ក្នុង
 កង្កក្ខណៈ នៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ វមិនកើតឡើង កមិនមែន

ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ និរុដ្ឋិត្ត ថេរ
 ឧប្បជ្ជតិ ច ។ យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចិត្តំ
 ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ និរុដ្ឋិត្ត(១) ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ
 ន និរុដ្ឋិត្ត តស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចិត្តំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ ចិត្តំ និរុដ្ឋិត្តាតិ តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជ-
 តិ ។ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ អ-
 សញ្ញាសត្តានំ តេសំ ចិត្តំ និរុដ្ឋិត្តាតិ ថោ ច តេសំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ
 និរុដ្ឋិត្តាតិ ថេរ ឧប្បជ្ជតិ ច ។ យស្ស ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចិត្តំ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ថោ ច តេសំ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋិត្តាតិ
 បច្ឆិមចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ ន ថេរ ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ន ច និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ
 ន និរុដ្ឋិត្តាតិ តស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អា-
 មត្តា ។ យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស ចិត្តំ និរុដ្ឋិត្ត-
 ាតិ ។ បច្ឆិមចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ

ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ធ្លាប់រលត់ហើយផង វែមនកើតឡើងផង ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈនៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វែមនមិនកើតឡើង ចិត្ត
 របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយឬ ។ ធ្លាប់រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 វែមនមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមាន ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វែមនកើត
 ឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វែមនកើតឡើងឬ ។
 ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ ចិត្តកសត្តាសត្វ
 នឹងរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ វែមនកើត
 ឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ផង វែមនកើតឡើង
 ផង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា វែមនមិនកើត
 ឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ទេឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជន
 នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ ចិត្តកសត្តាសត្វ វែមនមិនកើត
 ឡើង ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏
 មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ វែមនមិនកើតឡើងផង នឹងមិនរលត់ផង
 ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្តចិត្ត ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិន
 រលត់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ វែមនមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចិត្តរបស់
 បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។
 ចិត្តរបស់ពួកជននោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្តចិត្ត

១. និរុដ្ឋិត្តាតិ ។

បោ ច ភេស ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ឥតរេសំ ភេសំ(១) ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ឈិតុ ទេវ ធិរុជ្ឈិស្សតិ ច ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ
 ធិរុជ្ឈិស្សតិ ភស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតុ ភស្ស ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ-
 តិ ។ នត្ថំ ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិស្សតិ
 ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិតុ ។

(៥០) យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតិ ភស្ស ចិត្តំ ន
 ធិរុជ្ឈិតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន
 ធិរុជ្ឈិតិ ភស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ ជិរោទសមាបន្នានំ
 អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតិ បោ ច ភេសំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតិ ចិត្តស្ស ឧប្បាទត្ថុលោ ភេសំ ចិត្តំ ន
 ធិរុជ្ឈិតិ ទេវ ឧប្បជ្ឈិតិ ច ។ យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិតិ ភស្ស ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិតិ ។ ជិរោទសមាបន្នានំ
 អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតិ បោ ច
 ភេសំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិតិ ចិត្តស្ស កត្តត្ថុលោ ភេសំ ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ឈិតិ ទេវ ធិរុជ្ឈិតិ ច ។ យស្ស វា បទ
 ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិតិ ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតិ ។ អាមត្តា ។

នៃចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺរាល់ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ
 ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយផង គឺរាល់ផង ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ចិត្តរបស់បុគ្គលណា គឺរាល់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយឬ ។ អើ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ គឺមិនរាល់ទេ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ចិត្តរបស់បុគ្គលណា គឺមិនរាល់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

(៥០) ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 មិនរាល់ទេ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិន
 រាល់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ រមែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ
 គឺរាល់ដែលចូលកាន់និរោធ គឺពួកអសញ្ញាសត្វ រមែងមិនរាល់ទេ តែ
 ចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ
 រមែងមិនរាល់ផង រមែងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ នៃចិត្ត ។
 ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ គឺរាល់
 ឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺរាល់ដែលចូលកាន់និរោធ គឺពួកអសញ្ញា-
 សត្វ រមែងមិនកើតឡើងទៀតទេ នៃចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងរាល់
 ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ រមែងមិនកើតឡើងផង រមែងរាល់ផង
 ក្នុងកត្តក្នុងនោះ នៃចិត្ត ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា រមែងរាល់
 ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៥១] យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈមាណំ តស្ស ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈំ
 តស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈមាណន្តិ ។ ចិត្តស្ស ភន្តក្កុណោ
 តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈំ ឆោ ច តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈមាណំ
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្កុណោ តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈញ្ចោ
 ឧប្បជ្ឈមាណញ្ច ។ យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈមាណំ តស្ស
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ ចិត្តស្ស ភន្តក្កុណោ តេសំ
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈមាណំ ឆោ ច តេសំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ
 និរោធសមាបន្នាណំ អសញ្ញាសន្តាណំ តេសំ ចិត្តំ ន ថេរ
 ឧប្បជ្ឈមាណំ ន ច ឧប្បជ្ឈំ ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ឈំ តស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈមាណន្តិ ។ អាមត្តា ។

[៥២] យស្ស ចិត្តំ និរុជ្ឈមាណំ តស្ស ចិត្តំ ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈំ តស្ស
 ចិត្តំ និរុជ្ឈមាណន្តិ ។ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្កុណោ តេសំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈំ ឆោ ច តេសំ ចិត្តំ និរុជ្ឈមាណំ ចិត្តស្ស
 ភន្តក្កុណោ តេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈញ្ចោ និរុជ្ឈមាណញ្ច ។

[៥១] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កំពុងកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា
 កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកំពុងកើតឡើងឬ ។ ចិត្ត
 របស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងកន្លងក្នុងនោះ ខែចិត្ត តែចិត្តរបស់
 ពួកជននោះ កំពុងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើតឡើង
 ហើយផង កំពុងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ ខែចិត្ត ។ តែចិត្តរបស់
 បុគ្គលណា កាលមិនកើតឡើង ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើត
 ឡើងហើយឬ ។ ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កាលមិនកើតឡើង ក្នុងកន្លង-
 ក្នុងនោះ ខែចិត្ត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន
 ចិត្តរបស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ
 កាលមិនកើតឡើងផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
 មិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។

[៥២] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា កាលលេក់ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ
 ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គល
 ណា កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកំពុងលេក់ឬ ។
 ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ ខែចិត្ត តែ
 ចិត្តរបស់ពួកជននោះ កំពុងលេក់ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់ពួកជន
 នោះ កើតឡើងហើយផង កំពុងលេក់ផង ក្នុងកន្លងក្នុងនោះ ខែចិត្ត ។

ឧប្បជ្ឈិស្សតិ លោ ច ភេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈំ ចិត្តសមន្តិធំ
 ភេសំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ លោ ឧប្បជ្ឈត្ថា ។ យស្ស
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិត្ថាតិ ។ ឧប្ប-
 ជ្ឈិត្ថ ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិត្ថ ភស្ស ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ឈិត្ថ ។ នត្ថិ ។ យស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ ភស្ស
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា
 បទ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិត្ថ ។
 ឧប្បជ្ឈិត្ថ(១) ។

[៥២] យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិត្ថ លោ ច ភស្ស ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ឈំ ភស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ លោ ច ភស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈំ
 ភស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិត្ថាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ឈិត្ថ លោ ច ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ ភស្ស ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ឈិស្សតិ លោ ច ភស្ស ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈំ ភស្ស ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ឈិត្ថាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិត្ថ ។

និរិកេតទៀត តែចិត្តរបស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត
 របស់ពួកជននោះ ដែលព្រះត្រៀងដោយចិត្ត និរិកេតឡើងផង កើត
 ឡើងហើយផង ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្ត
 របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់
 បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គល
 ណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។
 នឹងកើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
 ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៥២] ចិត្តរបស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តរបស់
 បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងកើត
 ឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង
 តែចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ចិត្តរបស់បុគ្គលណា មិន
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏
 មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តរបស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង តែចិត្តរបស់បុគ្គល
 នោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តរបស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់
 កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

(៥៥) ឧប្បន្ន ឧប្បន្នមានន្តិ ។ កង្កក្កុលោ
 ឧប្បន្ន លោ ច ឧប្បន្នមានន្តិ ឧប្បន្នក្កុលោ ឧប្ប-
 ន្នក្កុលោ ឧប្បន្នមានន្តិ ។ ឧប្បន្នមានន្តិ ឧប្បន្នន្តិ ។
 អាមត្តា ។ ន ឧប្បន្ន ន ឧប្បន្នមានន្តិ ។ អាមត្តា ។
 ន ឧប្បន្នមានន្តិ ន ឧប្បន្នន្តិ ។ កង្កក្កុលោ ន ឧប្បន្ន-
 មានន្តិ លោ ច ន ឧប្បន្ន អតីតាតាតត់ ចិត្តំ ន ចេវ
 ឧប្បន្នមានន្តិ ន ច ឧប្បន្ន(១) ។

(៥៦) ឆិរុន្តិ ឆិរុន្តិមានន្តិ ។ លោ ។ ឆិរុន្តិមានន្តិ
 ឆិរុន្តិ ។ លោ ។ ន ឆិរុន្តិ ន ឆិរុន្តិមានន្តិ ។ កង្ក-
 ក្កុលោ ន ឆិរុន្តិ លោ ច ន ឆិរុន្តិមានន្តិ ឧប្បន្នក្កុលោ
 អតាតតតត ចិត្តំ ន ចេវ ឆិរុន្តិ ន ច ឆិរុន្តិមានន្តិ ។ ន
 ឆិរុន្តិមានន្តិ ន ឆិរុន្តិ ។ អតីតំ ចិត្តំ ន ឆិរុន្តិមានន្តិ
 លោ ច ន ឆិរុន្តិ ឧប្បន្នក្កុលោ អតាតតតត ចិត្តំ ន
 ចេវ ឆិរុន្តិមានន្តិ ន ច ឆិរុន្តិ ។

១ ឆិរេ ឆាហ៍ អត្ថកំ ឆេត្តកេ ច ឆ. ឆេត្តកេ ច អត្ថកេ ច វិទ្យាយេវ ។

(៥៧) ចិត្ត កើតឡើងហើយ (កំមាន) កំពុងកើតឡើង (កំមាន)
 ឬ ។ ចិត្ត កើតឡើងហើយ ក្នុងក្នុងក្នុង ឈ្មោះថាកំពុងកើតឡើង កំ-
 មិនមែន គឺកើតឡើងហើយផង កំពុងកើតឡើងផង ក្នុងឧប្បន្នក្កុលោ ។
 ចិត្ត កំពុងកើតឡើង (កំមាន) កើតឡើងហើយ (កំមាន) ឬ ។ អើ ។
 ចិត្ត មិនកើតឡើងហើយ (កំមាន) កាលមិនកើតឡើង (កំមាន) ឬ ។
 អើ ។ ចិត្ត កាលមិនកើតឡើង (កំមាន) មិនកើតឡើងហើយ (កំមាន)
 ឬ ។ ចិត្ត កាលមិនកើតឡើង ក្នុងក្នុងក្នុង ឈ្មោះថាមិនកើតឡើង
 ហើយ កំមិនមែន ចិត្ត ជាអតីតនិងអនាគត ឈ្មោះថាកាលមិនកើតឡើង
 ផង មិនកើតឡើងហើយផង ។

(៥៨) ចិត្ត លេចហើយ (កំមាន) កាលលេច (កំមាន) ឬ ។
 មិនមែនទេ ។ ចិត្ត កាលលេច (កំមាន) លេចហើយ (កំមាន)
 ឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្ត មិនលេចហើយ (កំមាន) កាលមិនលេច
 (កំមាន) ឬ ។ ចិត្ត មិនលេចហើយ ក្នុងក្នុងក្នុង តែឈ្មោះថាកាល
 មិនលេច កំមិនមែន គឺចិត្ត ជាអនាគត មិនលេចផង កាលមិនលេច
 ផង ក្នុងឧប្បន្នក្កុលោ ។ ចិត្ត កាលមិនលេច (កំមាន) មិនលេច
 ហើយ (កំមាន) ឬ ។ ចិត្ត ជាអតីត កាលមិនលេចទេ តែឈ្មោះ
 ថាមិនលេចហើយ កំមិនមែន ចំណែកនាងចិត្ត ជាអនាគត កាលមិន
 លេចផង មិនលេចហើយផង ក្នុងឧប្បន្នក្កុលោ ។

(៥៧) យស្ស ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈមាធំ ទណំ ទណំ វីតិ-
 ក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ ធិរុជ្ឈមាធំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ
 អតិក្កន្តកាលំ តស្ស ចិត្តន្តំ ។ ភន្តត្ថុណោ ចិត្តំ ឧប្បា-
 នត្ថុណំ វីតិក្កន្តំ ភន្តត្ថុណំ អវីតិក្កន្តំ អតីតំ ចិត្តំ
 ឧប្បានត្ថុណាញ វីតិក្កន្តំ ភន្តត្ថុណាញ វីតិក្កន្តំ ។
 យស្ស វា បទ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈមាធំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ
 អតិក្កន្តកាលំ ឧប្បជ្ឈមាធំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ អ-
 តិក្កន្តកាលំ តស្ស ចិត្តន្តំ ។ អតីតំ ចិត្តំ ។ យស្ស
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈមាធំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្ត-
 កាលំ ន ធិរុជ្ឈមាធំ ទណំ ទណំ វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្ត-
 កាលំ តស្ស ចិត្តន្តំ ។ ឧប្បានត្ថុណោ^(១) អនាគតញ
 ចិត្តំ ។ យស្ស វា បទ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈមាធំ ទណំ ទណំ
 វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ ន ឧប្បជ្ឈមាធំ ទណំ ទណំ
 វីតិក្កន្តំ អតិក្កន្តកាលំ តស្ស ចិត្តន្តំ^(២) ។ ភន្តត្ថុណោ
 ចិត្តំ ភន្តត្ថុណំ អវីតិក្កន្តំ យោ ន ឧប្បានត្ថុណំ អវី-
 តិក្កន្តំ ឧប្បានត្ថុណោ អនាគតញ ចិត្តំ ភន្តត្ថុណាញ
 អវីតិក្កន្តំ ឧប្បានត្ថុណាញ អវីតិក្កន្តំ^(៣) ។

១ ឧ. ឧប្បជ្ឈ ចិត្តន្តំ ទិស្សតិ ។ ២. ឧ. និពោ បរិ អតិក្កន្តន្តំ ចិត្តន្តំ ទិស្សតិ ។
 ៣ ឧ. ភន្តត្ថុណោ ចិត្តំ . . អវីតិក្កន្តន្តំ និមេ យោ ន ឧត្តិ ។

(៥៨) ចិត្តោ បេសំបុគ្គលណា កាលកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈ
 ទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តោ បេសំបុគ្គលនោះ កាល
 រលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយឬ ។
 ចិត្ត ក្នុងក្នុងក្នុង ជាចិត្តកន្លងនូវឧប្បាទក្នុងក្នុង មិនកន្លងនូវក្នុងក្នុង
 ទេ ចិត្ត កន្លងហើយ ជាចិត្តកន្លងនូវឧប្បាទក្នុងក្នុងផង កន្លងនូវក្នុងក្នុង
 ផង ។ ឡើងទៀត ចិត្តោ បេសំបុគ្គលណា កំពុងរលត់ ជាចិត្តកន្លង
 នូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តោ បេសំបុគ្គលនោះ
 កំពុងកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លង
 ហើយឬ ។ ចិត្ត កន្លងហើយ ។ ចិត្តោ បេសំបុគ្គលណា កាលមិនកើត
 ឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្ត
 បេសំបុគ្គលនោះ កាលមិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះ
 ថាមានកាលកន្លងហើយឬ ។ ចិត្ត ក៏ជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្នុងក្នុង ។
 ឡើងទៀត ចិត្តោ បេសំបុគ្គលណា កាលមិនរលត់ ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈ
 ទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តោ បេសំបុគ្គលនោះ កាល
 មិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងនូវខណៈទាំងពួង ឈ្មោះថាមានកាលកន្លង
 ហើយឬ ។ ចិត្ត ក្នុងក្នុងក្នុង ជាចិត្តមិនកន្លងនូវក្នុងក្នុងទេ ទាំង
 មិនកន្លងនូវឧប្បាទក្នុងក្នុង ក៏មិនមែន គឺចិត្ត ជាអនាគត ក្នុងឧប្បា-
 ទក្នុងក្នុង មិនកន្លងនូវក្នុងក្នុងផង មិនកន្លងនូវឧប្បាទក្នុងក្នុងផង ។

ធម្មវិវាទិទ្ទេសោ

(៥៨) យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ន និរុដ្ឋតិ តំ ចិត្តំ
 និរុដ្ឋិស្សតិ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យំ វា
 បទ ចិត្តំ និរុដ្ឋិស្សតិ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតិ តំ ចិត្តំ ឧប្ប-
 ជ្ឈតិ ន និរុដ្ឋតិ ។ អាមត្តា ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ
 និរុដ្ឋតិ តំ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ ។
 លោ ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឧប្បជ្ឈិស្សតិ
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ និរុដ្ឋតិ ។ នត្ថិ ។

(៥៩) យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ ។
 អាមត្តា ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈ-
 តិ ។ ភន្តក្ខណោ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ លោ ច តំ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ឈតិ ឧប្បន្នក្ខណោ ចិត្តំ ឧប្បន្នញ្ចេវ ឧប្បជ្ឈតិ
 ច ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ ។
 ភន្តក្ខណោ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈតិ លោ ច តំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បន្នំ អភិពាណកំ ចិត្តំ ន ចេវ ឧប្បជ្ឈតិ ន ច
 ឧប្បន្នំ ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈ តំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ឈតិ ។ អាមត្តា ។

(៦០) យំ ចិត្តំ និរុដ្ឋតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ ។
 អាមត្តា ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈ តំ ចិត្តំ

ធម្មវិវាទិទ្ទេសោ

(៥៨) ចិត្តណា វេមនិកេតទ្បើនី វេមនិមិទលេតំ ចិត្តនោះ នឹង
 លេតំ នឹងមិនកេតទ្បើនីទេ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹង
 លេតំ នឹងមិនកេតទ្បើនី ចិត្តនោះ វេមនិកេតទ្បើនី វេមនិមិទលេតំទេ
 ឬ ។ អើ ។ ចិត្តណា វេមនិមិទលេតំ វេមនិកេតទ្បើនី ចិត្តនោះ
 នឹងមិនលេតំ នឹងកេតទ្បើនី ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 ណា នឹងមិនលេតំ នឹងកេតទ្បើនី ចិត្តនោះ វេមនិមិទលេតំ វេមនិ
 លេតំ ឬ ។ មិនមែនទេ ។

(៥៩) ចិត្តណា វេមនិកេតទ្បើនី ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាកេតទ្បើនី
 ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កេតទ្បើនីហើយ ចិត្ត
 នោះ វេមនិកេតទ្បើនី ។ ចិត្ត កេតទ្បើនីហើយ ក្នុងភន្តក្ខណៈ តែ
 ចិត្តនោះ វេមនិកេតទ្បើនី ក៏មិនមែន ចិត្ត កេតទ្បើនីហើយផង វេមនិ
 កេតទ្បើនីផង ក្នុងឧប្បន្នក្ខណៈ ។ ចិត្តណា វេមនិមិទលេតំ ចិត្ត
 នោះ មិនកេតទ្បើនីហើយឬ ។ ចិត្ត វេមនិមិទលេតំ ក្នុងភន្តក្ខណៈ
 តែចិត្តនោះ មិនកេតទ្បើនីហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្ត ជាអភិកនិទមាគក
 វេមនិមិទលេតំ មិនកេតទ្បើនីហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 ណា មិនកេតទ្បើនីហើយ ចិត្តនោះ វេមនិមិទលេតំ ឬ ។ អើ ។

(៦០) ចិត្តណា វេមនិលេតំ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាកេតទ្បើនីហើយ
 ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កេតទ្បើនីហើយ ចិត្តនោះ

និរុដ្ឋានីតិ ។ ឧប្បនិក្ខណោ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ ឆោ ច តំ
 ចិត្តំ និរុដ្ឋានីតិ កង្កក្ខណោ ចិត្តំ ឧប្បន្នញ្ចោ និរុដ្ឋានីតិ
 ច ។ យំ ចិត្តំ ន ចិត្តំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ ។
 ឧប្បនិក្ខណោ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋានីតិ (ឆោ ច តំ ចិត្តំ) ឆោ
 ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ អតីតាធាតុតំ ចិត្តំ ន ថេរ
 និរុដ្ឋានីតិ ន ច ឧប្បន្នំ ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ន
 ឧប្បន្នំ តំ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋានីតិ ។ អាមត្តា ។

(៦០) យំ ចិត្តំ ឧប្បន្នានីតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នានីតិ ។
 ឆោ ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ឧប្បន្នានីតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នានីតិ ។
 ឆោ ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នានីតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នានីតិ ។
 អតីតំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នានីតិ ឆោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នានីតិ
 កង្កក្ខណោ អធាតុតញ្ច ចិត្តំ ន ថេរ ឧប្បន្នានីតិ ន
 ច ឧប្បន្នានីតិ ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នានីតិ
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នានីតិ ។ ឧប្បនិក្ខណោ ចិត្តំ ន
 ឧប្បន្នានីតិ ឆោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នានីតិ កង្កក្ខណោ
 អធាតុតញ្ច ចិត្តំ ន ថេរ ឧប្បន្នានីតិ ន ច ឧប្បន្នានីតិ ។
 យំ ចិត្តំ ឧប្បន្នានីតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នានីតិ ។ ឆោ ។

វេទនាលាម្ម ។ ចិត្តំ កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បនិក្ខណោ តែចិត្តនោះ
 វេទនាលាម្ម ក៏មិនមែន ចិត្តំ កើតឡើងហើយផង វេទនាលាម្មផង ក្នុងកង្កក្ខ-
 ណោ ។ ចិត្តណា វេទនាមិនលាម្ម ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ
 ឬ ។ ចិត្តំ វេទនាមិនលាម្ម ក្នុងឧប្បនិក្ខណោ (តែចិត្តនោះ វេទនាមិនលាម្ម
 ក៏មិនមែន) ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្ត ជា
 អតីតនិមិត្តនាម វេទនាមិនលាម្មផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ វេទនាមិនលាម្ម ។ តើ ។

(៦១) ចិត្តណា វេទនាកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ចិត្តនោះ វេទនាកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា វេទនា
 មិនកើតឡើង ចិត្តនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្ត ដែល
 កន្លងហើយ វេទនាមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ក៏មិនមែន គឺចិត្ត ជាអនាគត ក្នុងកង្កក្ខណោ វេទនាមិន
 កើតឡើងផង មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា
 មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ វេទនាមិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្ត
 ក្នុងឧប្បនិក្ខណោ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ទាំងចិត្តនោះ វេទនាមិន
 កើតឡើង ក៏មិនមែន គឺចិត្ត ជាអនាគត ក្នុងកង្កក្ខណោ មិនធ្លាប់
 កើតឡើងហើយផង វេទនាមិនកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា វេទនា
 កើតឡើង ចិត្តនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។

យំ វា បន ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតីតិ ។
 លោ ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ-
 តិ ។ អនាគតំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ លោ ច តំ ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ ភន្តិក្ខណោ អតីតញ្ច ចិត្តំ ន ថេវ
 ឧប្បជ្ជតិ ន ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យំ វា បន ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ជិស្សតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតីតិ ។ ឧប្បាទក្ខណោ
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 ភន្តិក្ខណោ អតីតញ្ច ចិត្តំ ន ថេវ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ន
 ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្ត តំ ចិត្តំ ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សតីតិ ។ លោ ។ យំ វា បន ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ លោ ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតីតិ ។ អនាគតំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ជិត្ត លោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ បច្ចុប្បន្នំ(១)
 ចិត្តំ ន ថេវ ឧប្បជ្ជិត្ត ន ច ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ យំ វា
 បន ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
 អតីតំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ លោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិត្ត
 បច្ចុប្បន្នំ ចិត្តំ ន ថេវ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ន ច ឧប្បជ្ជិត្ត ។
 (៦៦) យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។

ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ វែងកើតឡើងឬ ។
 មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា វែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងទេ ។ ចិត្ត ជាអនាគត វែងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន គឺចិត្ត ដែលកន្លងហើយ ក្នុងកន្លងក្នុង
 វែងមិនកើតឡើងផង នឹងមិនកើតឡើងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ វែងមិនកើតឡើងឬ ។ ចិត្តក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈ នឹងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ វែងមិនកើតឡើង ក៏
 មិនមែន គឺចិត្ត ដែលកន្លងហើយ ក្នុងកន្លងក្នុង នឹងមិនកើតឡើងផង
 វែងមិនកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ
 នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងកើត
 ឡើង ចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា
 មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ចិត្ត ជា
 អនាគត មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏
 មិនមែន ចិត្ត ជាបច្ចុប្បន្ន មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង នឹងមិនកើត
 ឡើងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ មិន
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយទេ ។ ចិត្ត ជាអតីត នឹងមិនកើតឡើងទេ តែ
 ចិត្តនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត ជាបច្ចុប្បន្ន នឹង
 មិនកើតឡើងផង មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ។

យំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុ តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ ។ ឧប្បា-
 នក្ខណោ អនាគតញ្ច ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុ យោ ច តំ ចិត្តំ
 ន ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ កង្កក្ខណោ ចិត្តំ ន ថេរ ធិរុជ្ឈិតុ ន
 ច ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ
 តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ ។ អតីតំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ
 យោ ច តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុ កង្កក្ខណោ ចិត្តំ ន ថេរ
 ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ ន ច ធិរុជ្ឈិតុ ។

(៦៣) យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិតុ-
 តិ ។ យោ ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិតុ តំ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ យោ ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ តំ ចិត្តំ
 ន ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ ។ អតីតំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ យោ ច
 តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុ កង្កក្ខណោ អនាគតញ្ច ចិត្តំ
 ន ថេរ ឧប្បជ្ជតិ ន ច ធិរុជ្ឈិតុ ។ យំ វា បទ
 ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ ឧប្បា-
 នក្ខណោ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុ យោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជ-
 តិ កង្កក្ខណោ អនាគតញ្ច ចិត្តំ ន ថេរ ធិរុជ្ឈិតុ ន
 ច ឧប្បជ្ជតិ ។ យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិតុស្ស-
 តិ ។ អមន្តា ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ
 តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ អនាគតំ ចិត្តំ ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ

ចិត្តណា មិនធ្លាប់លេចហើយ ចិត្តនោះ នឹងមិនលេចទេ ។ ចិត្ត ជា
 អនាគត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនធ្លាប់លេចហើយ តែចិត្តនោះ នឹងមិន
 លេច ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈ មិនធ្លាប់លេចហើយផង នឹងមិន
 លេចផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងមិនលេច ចិត្តនោះ មិនធ្លាប់លេច
 ហើយទេ ។ ចិត្ត ជាអតីត នឹងមិនលេចទេ តែចិត្តនោះ មិនធ្លាប់
 លេចហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈ នឹងមិនលេចផង មិនធ្លាប់
 លេចហើយផង ។

(៦៤) ចិត្តណា វេសកើតឡើង ចិត្តនោះ ធ្លាប់លេចហើយ ។
 មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា ធ្លាប់លេចហើយ ចិត្តនោះ វេស
 កើតឡើង ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា វេសមិនកើតឡើង ចិត្ត
 នោះ មិនធ្លាប់លេចហើយ ។ ចិត្ត ជាអតីត វេសមិនកើតឡើងទេ
 តែចិត្តនោះ មិនធ្លាប់លេចហើយ ក៏មិនមែន ចំណែកចិត្ត ជាអនាគត
 ក្នុងកង្កក្ខណៈ វេសមិនកើតឡើងផង មិនធ្លាប់លេចហើយផង ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តណា មិនធ្លាប់លេចហើយ ចិត្តនោះ វេសមិនកើតឡើងទេ
 ។ ចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ មិនធ្លាប់លេចហើយ តែចិត្តនោះ វេស
 មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ចំណែកចិត្ត ជាអនាគត ក្នុងកង្កក្ខណៈ
 មិនធ្លាប់លេចហើយផង វេសមិនកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា វេសកើត
 ឡើង ចិត្តនោះ នឹងលេច ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹង
 លេច ចិត្តនោះ វេសកើតឡើង ។ ចិត្ត ជាអនាគត នឹងលេច

នោ ច តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បាទត្តាលោ ចិត្តំ ធិរុជ្ជិ-
 ស្សតិ ថេវ ឧប្បជ្ជតិ ច ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ តំ
 ចិត្តំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ អនាគតំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ កត្តត្តាលោ អតីតត្តា
 ចិត្តំ ន ថេវ ឧប្បជ្ជតិ ន ច ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ យំ វា
 បទ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។
 អាមត្តា ។ យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជត្ត តំ ចិត្តំ ធិរុជ្ជិស្ស-
 តិ ។ នោ ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ធិរុជ្ជិស្សតិ តំ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជត្តា ។ នោ ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជត្ត តំ ចិត្តំ
 ន ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ ឧប្បាទត្តាលោ អនាគតត្តា ចិត្តំ
 ន ឧប្បជ្ជត្ត នោ ច តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ កត្តត្តា-
 លោ ចិត្តំ ន ថេវ ឧប្បជ្ជត្ត ន ច ធិរុជ្ជិស្សតិ ។ យំ
 វា បទ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជត្តា ។
 អតីតំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ជិស្សតិ នោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជត្ត
 កត្តត្តាលោ ចិត្តំ ន ថេវ ធិរុជ្ជិស្សតិ ន ច ឧប្បជ្ជត្ត ។
 (២២) យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ជតិ ។
 អាមត្តា ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ជតិ តំ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជតិ ។ (១) អតីតានាគតំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ជតិ

១ ឧ. ជ. តោ ចំ អាមត្តាទិ ទិស្សតិ ។

តែចិត្តនោះ វែងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ ខឹង
 លេងផង វែងកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា វែងមិនកើតឡើង ចិត្ត
 នោះ ខឹងមិនលេងទេ ។ ចិត្ត ជាអនាគត វែងមិនកើតឡើងទេ តែ
 ចិត្តនោះ ខឹងមិនលេង ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្ត ជាអតីត ក្នុងកត្ត-
 ក្នុងនោះ វែងមិនកើតឡើងផង ខឹងមិនលេងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 ណា ខឹងមិនលេង ចិត្តនោះ វែងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ចិត្ត
 ណាធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ខឹងមិនលេងឬ ។ មិនមែនទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា ខឹងលេង ចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។
 មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ខឹងមិន
 លេងទេ ។ ចំណែកខាងចិត្ត ជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ មិន
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ ខឹងមិនលេង ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុង
 កត្តក្នុងនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ខឹងមិនលេងផង ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តណា ខឹងមិនលេង ចិត្តនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយទេ
 ឬ ។ ចិត្ត ជាអតីត ខឹងមិនលេងទេ តែចិត្តនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុងកត្តក្នុងនោះ ខឹងមិនលេងផង មិនធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយផង ។

(២២) ចិត្តណា វែងកើតឡើង ចិត្តនោះ វែងមិនលេងទេ
 ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា វែងមិនលេង ចិត្តនោះ
 វែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្ត ជាអតីតនិងអនាគត វែងមិនលេងទេ

នោ ច តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បាទក្ខណេ ចិត្តំ ន ចិ-
 រុជ្ឈតិ ទេវ ឧប្បជ្ជតិ ច(១) ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ តំ
 ចិត្តំ ជិរុជ្ឈតិ(២) ។ អតីតាបាគតំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ
 នោ ច តំ ចិត្តំ ជិរុជ្ឈតិ កង្កក្ខណេ ចិត្តំ ន ឧប្ប-
 ជ្ជតិ ទេវ ជិរុជ្ឈតិ ច(៣) ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ជិរុជ្ឈតិ
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមន្តា ។

(៦៥) យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជមាណំ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជមាណន្តិ ។
 កង្កក្ខណេ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជ នោ ច តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជមាណំ
 ឧប្បាទក្ខណេ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជក្សោវ ឧប្បជ្ជមាណក្សោវ ។ យំ
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជមាណំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជន្តិ ។ កង្កក្ខណេ
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជមាណំ នោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជ អតីតា-
 បាគតំ ចិត្តំ ន ទេវ ឧប្បជ្ជមាណំ ន ច ឧប្បជ្ជ ។ យំ វា
 បទ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជមាណន្តិ ។ អាមន្តា ។

(៦៦) យំ ចិត្តំ ជិរុជ្ឈមាណំ តំ ចិត្តំ ឧប្ប-
 ជ្ជន្តិ ។ អាមន្តា ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជ
 តំ ចិត្តំ ជិរុជ្ឈមាណន្តិ ។ ឧប្បាទក្ខណេ ចិត្តំ

១ ឧ. អតីតាបាគតំ ចិត្តំ... ឧប្បជ្ជតិ បាតិ នមេ បាហ ន ទិស្សន្តិ ។ ២ ឧ. នតោ បរិ-
 នោ-បដិសេធសទ្ធា វិជ្ជិតិ ។ ៣ ឧ. អតីតាបាគតំ ចិត្តំ... ជិរុជ្ឈតិ បាតិ នមេ បាហ ន សន្តិ ។

តៃចិត្តនោះ កើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ វែមនិមិ-
 លេភ័ផន វែមនិកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា វែមនិមិនកើតឡើង ចិត្ត
 នោះ វែមនិលេភ័យ ។ ចិត្ត ជាអតីតនិមិសនាគត វែមនិមិនកើតឡើងទេ
 តៃចិត្តនោះ វែមនិលេភ័ ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈ វែមនិមិនកើត
 ឡើងផង វែមនិលេភ័ផន ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា វែមនិលេភ័ ចិត្ត
 នោះ វែមនិមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(៦៥) ចិត្តណា កំពុងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើង
 ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ
 ឈ្មោះថាកំពុងកើតឡើងឬ ។ ចិត្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈ កើតឡើងហើយ តៃ
 ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាកំពុងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 កើតឡើងហើយផង កំពុងកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា កាលមិនកើត
 ឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈ
 កាលមិនកើតឡើងទេ តៃចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ក៏មិន
 មែន ចិត្ត ជាអតីតនិមិសនាគត កាលមិនកើតឡើងផង មិនកើតឡើង
 ហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ
 ឈ្មោះថាកាលមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(៦៦) ចិត្តណា កំពុងលេភ័ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើង
 ហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កើតឡើងហើយ
 ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាកំពុងលេភ័ឬ ។ ចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ

ឧប្បន្នំ ឆោ ច តំ ចិត្តំ និរុដ្ឋមាណំ កង្កក្ខណោ ចិត្តំ
 ឧប្បន្នត្ថោ និរុដ្ឋមាណត្ថោ ។ យំ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋមាណំ
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នន្តិ ។ ឧប្បន្នក្ខណោ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋមាណំ
 ឆោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ អតីតាបាគតំ ចិត្តំ
 ន ចេវ និរុដ្ឋមាណំ ន ច ឧប្បន្នំ ។ យំ វា បដ ចិត្តំ
 ន ឧប្បន្នំ តំ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋមាណន្តិ ។ អាមត្តា ។

(៦៧) យំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្និត្ថាតិ ។
 ឆោ ។ យំ វា បដ ចិត្តំ ឧប្បន្និត្ថ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នន្តិ
 ។ ឆោ ។ យំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្និស្សតីតិ ។
 ឆោ ។ យំ វា បដ ចិត្តំ ឧប្បន្និស្សតិ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នន្តិ ។
 ឆោ ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្និត្ថាតិ ។
 អតីតំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ ឆោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និត្ថ
 អបាគតំ ចិត្តំ ន ចេវ ឧប្បន្នំ ន ច ឧប្បន្និត្ថ ។
 យំ វា បដ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និត្ថ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នន្តិ ។
 បច្ចុប្បន្នំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និត្ថ ឆោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ អបាគតំ
 ចិត្តំ ន ចេវ ឧប្បន្និត្ថ ន ច ឧប្បន្នំ ។

កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ កាលរលត់ ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុងក្បួនក្បាលៈ
 កើតឡើងហើយផង កំពុងរលត់ផង ។ ចិត្តណា កាលមិនរលត់
 ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្បាលៈ
 កាលមិនរលត់ទេ តែចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត
 ជាអតីត និងអនាគត កាលមិនរលត់ផង មិនកើតឡើងហើយផង ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាកាល
 មិនរលត់ឬ ។ អើ ។

(៦៧) ចិត្តណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្ត
 នោះ ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា កើត
 ឡើងហើយ ចិត្តនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ចិត្តណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយឬ ។ ចិត្ត ជាអតីត មិនកើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ មិន
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត ជាអនាគត មិនកើតឡើងហើយផង
 មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយឬ ។ ចិត្ត ជាបច្ចុប្បន្ន
 មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន
 ចិត្ត ជាអនាគត មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង មិនកើតឡើងហើយផង ។

យំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និស្សតិ ។ អនា-
 គតំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ ឆោ ច តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និស្សតិ
 អតីតំ ចិត្តំ ន ចេវ ឧប្បន្នំ ន ច ឧប្បន្និស្សតិ ។
 យំ វា បន ចិត្តំ ន ឧប្បន្និស្សតិ តំ ចិត្តំ ន ឧប្ប-
 ន្នន្តិ ។ បច្ចុប្បន្នំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និស្សតិ ឆោ ច តំ
 ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ អតីតំ ចិត្តំ ន ចេវ ឧប្បន្និស្សតិ
 ន ច ឧប្បន្នំ ។

(៦៨) យំ ចិត្តំ ឧប្បន្និត្ថ ឆោ ច តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ
 តំ ចិត្តំ ឧប្បន្និស្សតិ ។ ឆោ ។ យំ វា បន ចិត្តំ
 ឧប្បន្និស្សតិ ឆោ ច តំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្និ-
 ត្ថាតិ ។ ឆោ ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និត្ថ ឆោ ច តំ ចិត្តំ
 ន ឧប្បន្នំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និស្សតិ ។ អាមត្តា ។ យំ
 វា បន ចិត្តំ ន ឧប្បន្និស្សតិ ឆោ ច តំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បន្នំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និត្ថាតិ ។ អាមត្តា ។

(៦៩) ឧប្បន្នំ ឧប្បន្និមាណន្តិ ។ កត្តក្កុណោ ឧប្បន្នំ
 ឆោ ច ឧប្បន្និមាណំ ឧប្បន្និក្កុណោ ឧប្បន្និញ្ចាវ

ចិត្តណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ ចិត្ត
 ជាអនាគត មិនកើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិន
 មែន ចិត្ត ជាអតីត មិនកើតឡើងហើយផង នឹងមិនកើតឡើងផង ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនកើត
 ឡើងហើយ ។ ចិត្ត ជាបច្ចុប្បន្ន នឹងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត ជាអតីត នឹងមិនកើតឡើងផង
 មិនកើតឡើងហើយផង ។

(៦៨) ចិត្តណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ ឈ្មោះថា
 កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្តនោះ នឹងកើតឡើងទេ ។ មិនមែនទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា នឹងកើតឡើង តែចិត្តនោះ កើតឡើងហើយ ក៏
 មិនមែន ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ មិនមែនទេ ។
 ចិត្តណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏
 មិនមែន ចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 ណា នឹងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន
 ចិត្តនោះ ឈ្មោះថាមិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ អើ ។

(៦៩) ចិត្ត កើតឡើងហើយ (ក៏មាន) កំពុងកើតឡើង (ក៏
 មាន) ទេ ។ ចិត្ត ក្នុងកត្តក្កុណា កើតឡើងហើយ តែឈ្មោះថាកំពុង
 កើតឡើង ក៏មិនមែន គឺចិត្ត ក្នុងឧប្បន្និក្កុណា កើតឡើងហើយផង

ឧប្បជ្ឈមាធិកា ។ ឧប្បជ្ឈមាធិ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អាមត្តា ។
 ឧ ឧប្បជ្ឈ ឧ ឧប្បជ្ឈមាធិ ។ អាមត្តា ។ ឧ ឧប្បជ្ឈ-
 មាធិ ឧ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ កង្កក្កុលោ ឧ ឧប្បជ្ឈមាធិ លោ
 ឧ ឧ ឧប្បជ្ឈ អតីតាធាតុតំ ចិត្តំ ឧ លោ ឧប្បជ្ឈមាធិ
 ឧ ឧ ឧប្បជ្ឈ ។

[៧០] ធិរុទ្ធំ ធិរុជ្ឈមាធិន្តិ ។ លោ ។ ធិរុជ្ឈមាធិ
 ធិរុទ្ធន្តិ ។ លោ ។ ឧ ធិរុទ្ធំ ឧ ធិរុជ្ឈមាធិន្តិ ។ កង្ក-
 ក្កុលោ ឧ ធិរុទ្ធំ លោ ឧ ឧ ធិរុជ្ឈមាធិ ឧប្បនក្កុ-
 លោ អធាតុតកា ចិត្តំ ឧ លោ ធិរុទ្ធំ ឧ ឧ ធិរុជ្ឈមាធិ ។
 ឧ ធិរុជ្ឈមាធិ ឧ ធិរុទ្ធន្តិ ។ អតីតំ ចិត្តំ ឧ ធិរុជ្ឈ-
 មាធិ លោ ឧ ឧ ធិរុទ្ធំ ឧប្បនក្កុលោ អធាតុតកា
 ចិត្តំ ឧ លោ ធិរុជ្ឈមាធិ ឧ ឧ ធិរុទ្ធំ ។

[៧១] យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈមាធិ ទណំ ទណំ
 វីតីក្កន្តំ អតីក្កន្តកាលំ ធិរុជ្ឈមាធិ ទណំ
 ទណំ វីតីក្កន្តំ អតីក្កន្តកាលំ តំ ចិត្តន្តិ ។

កំបុនីកេតទ្បើនីផនំ ។ ចិត្ត កំបុនីកេតទ្បើនី (កំមាឧ) កេតទ្បើនីហើយ
 (កំមាឧ) ឬ ។ អើ ។ ចិត្ត មិនកេតទ្បើនីហើយ (កំមាឧ) កាលមិន
 កេតទ្បើនី (កំមាឧ) ឬ ។ អើ ។ ចិត្ត កាលមិនកេតទ្បើនី (កំ
 មាឧ) មិនកេតទ្បើនីហើយ (កំមាឧ) ឬ ។ ចិត្ត ក្នុងក្នុងក្នុង កាល
 មិនកេតទ្បើនី ឈ្មោះថាមិនកេតទ្បើនីហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត ជាអតីត
 នឹងអនាគត កាលមិនកេតទ្បើនីផនំ មិនកេតទ្បើនីហើយផនំ ។

[៧០] ចិត្ត លេតហើយ (កំមាឧ) កំបុនីលេត (កំមាឧ) ឬ ។
 មិនមែនទេ ។ ចិត្ត កំបុនីលេត (កំមាឧ) លេតហើយ (កំមាឧ)
 ឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្ត មិនលេតហើយ (កំមាឧ) កាលមិន
 លេត (កំមាឧ) ឬ ។ ចិត្ត ក្នុងក្នុងក្នុង មិនលេតហើយ តែចិត្ត
 នោះ កាលមិនលេត ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្ត ជាអនាគត ក្នុង
 ឧប្បនក្កុលោ មិនលេតហើយផនំ កាលមិនលេតផនំ ។ ចិត្ត កាលមិន
 លេត (កំមាឧ) មិនលេតហើយ (កំមាឧ) ឬ ។ ចិត្ត ជាអតីត កាល
 មិនលេត តែចិត្តនោះ មិនលេតហើយ ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្ត ជា
 អនាគត ក្នុងឧប្បនក្កុលោ កាលមិនលេតផនំ មិនលេតហើយផនំ ។

[៧១] ចិត្តណា កាលកេតទ្បើនី ជាចិត្តកន្លងទូទាំងទាំង-
 ពួន ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កាលនឹងលេត ជា
 ចិត្តកន្លងទូទាំងទាំងពួន ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយឬ ។

កង្កក្កុលោ ចិត្តំ ឧប្បាទក្កុលា វិវិក្កន្តំ កង្កក្កុលា
 អវិវិក្កន្តំ អតីតំ ចិត្តំ ឧប្បាទក្កុលា វិវិក្កន្តំ កង្ក-
 ក្កុលា វិវិក្កន្តំ ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ធិរុដ្ឋមាធិ
 ទណំ ទណំ វិវិក្កន្តំ អតីតក្កុលាកាលំ ឧប្បជ្ឈមាធិ ទណំ
 ទណំ វិវិក្កន្តំ អតីតក្កុលាកាលំ តំ ចិត្តន្តិ ។ អតីតំ
 ចិត្តំ ។ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈមាធិ ទណំ ទណំ វិវិក្កន្តំ
 អតីតក្កុលាកាលំ ន ធិរុដ្ឋមាធិ ទណំ ទណំ វិវិក្កន្តំ
 អតីតក្កុលាកាលំ តំ ចិត្តន្តិ ។ ឧប្បាទក្កុលោ អនាគ-
 តញ្ច ចិត្តំ ។ យំ វា បទ ចិត្តំ ន ធិរុដ្ឋមាធិ ទណំ
 ទណំ វិវិក្កន្តំ អតីតក្កុលាកាលំ ន ឧប្បជ្ឈមាធិ ទណំ
 ទណំ វិវិក្កន្តំ អតីតក្កុលាកាលំ តំ ចិត្តន្តិ(១) ។ កង្កក្កុ-
 លោ ចិត្តំ កង្កក្កុលា អវិវិក្កន្តំ ខោ ច ឧប្បាទក្កុ-
 លា អវិវិក្កន្តំ ឧប្បាទក្កុលោ អនាគតញ្ច ចិត្តំ កង្ក-
 ក្កុលាញ្ច អវិវិក្កន្តំ ឧប្បាទក្កុលាញ្ច អវិវិក្កន្តំ(២) ។

បុគ្គលធម្មវិវាទឡោ

[៧២] យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈតិ ន ធិរុដ្ឋតិ តស្ស
 តំ ចិត្តំ ធិរុដ្ឋិស្សតិ ន ឧប្បជ្ឈិស្សតីតិ ។ អាមត្តា ។

១ ឧ. ឥតេ ចរំ អតីតានតំ ចិត្តន្តិ ទិស្សតិ ។ ២ ឧ. កង្កក្កុលោ ចិត្តំ... ឧប្បាទក្កុ-
 លាញ្ច អវិវិក្កន្តំ ឥមេ បាវា ន ទិស្សតិ ។

ចិត្ត ក្នុងក្នុងក្កុលា: កន្លងទៅឧប្បាទក្កុលា: មិនកន្លងទៅក្នុងក្កុលា: ចិត្ត
 ជាអតីត ទើបជាចិត្តកន្លងទៅឧប្បាទក្កុលា: ផង កន្លងទៅក្នុងក្កុលា: ផង ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កាលរលត់ ជាចិត្តកន្លងទៅទណៈចាំងព្នន្ធ ឈ្មោះ
 ថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កាលនឹងកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងទៅ
 ទណៈចាំងព្នន្ធ ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយឬ ។ ចិត្ត កន្លងហើយ ។
 ចិត្តណា កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងទៅទណៈចាំងព្នន្ធ ឈ្មោះថា
 មានកាលកន្លងហើយ ចិត្តនោះ កាលមិនរលត់ ជាចិត្ត កន្លងទៅទណៈ
 ចាំងព្នន្ធ ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយឬ ។ ចំណែកខាងចិត្ត ក្នុង
 ឧប្បាទក្កុលា: មិនខាន់មកដល់ទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា កាលមិន
 រលត់ ជាចិត្តកន្លងទៅទណៈចាំងព្នន្ធ ឈ្មោះថាមានកាលកន្លងហើយ ចិត្ត
 នោះ កាលមិនកើតឡើង ជាចិត្តកន្លងទៅទណៈចាំងព្នន្ធ ឈ្មោះថាមាន
 កាលកន្លងហើយឬ ។ ចិត្ត ក្នុងក្នុងក្កុលា: មិនកន្លងទៅក្នុងក្កុលា: ទេ
 តែមិនកន្លងទៅឧប្បាទក្កុលា: ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្តជាអនាគត ក្នុង
 ឧប្បាទក្កុលា: ទើបជាចិត្តមិនកន្លងទៅក្នុងក្កុលា: ផង មិនកន្លងទៅឧប្បា-
 ទក្កុលា: ផង ។

បុគ្គលធម្មវិវាទឡោ

[៧២] ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វែមនិកើតឡើង វែមនិមិនរលត់
 ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ និរុដ្ឋិស្សតិ ន ឧប្បជ្ជិស្សតិ
 តស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ន និរុដ្ឋតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ និរុដ្ឋតិ តស្ស តំ ចិត្តំ
 ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឧប្បជ្ជិស្សតិ ។ ខោ ។ យស្ស វា
 បទ យំ ចិត្តំ ន និរុដ្ឋិស្សតិ ឧប្បជ្ជិស្សតិ តស្ស តំ
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ និរុដ្ឋតិ ។ នត្ថិ ។

(៧៣) យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តំ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជន្តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជំ តស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ។ កង្កក្ខណោ ចិត្តំ
 ឧប្បជ្ជំ ខោ ច តស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជតិ ឧប្បជ្ជក្ខណោ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ជញ្ចោ ឧប្បជ្ជតិ ច ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជន្តិ ។ កង្កក្ខណោ
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជតិ ខោ ច តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជំ
 អតីតានាគតំ ចិត្តំ ន ចេវ ឧប្បជ្ជតិ ន ច ឧប្បជ្ជំ ។
 យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជំ តស្ស តំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ជតិ ។ អាមត្តា ។

ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ នឹងមិនកើតឡើង ចិត្ត
 នោះ របស់បុគ្គលនោះ វែងកើតឡើង វែងមិនរលត់ឬ ។ អើ ។
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វែងមិនកើតឡើង តែរលត់ ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ វែងមិនកើតឡើង វែងរលត់ឬ ។ មិនមែនទេ ។

(៧៣) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វែងកើតឡើង ចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាកើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 វែងកើតឡើងឬ ។ ចិត្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈ កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ វែងកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 កើតឡើងហើយផង វែងកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា
 វែងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើង
 ហើយឬ ។ ចិត្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈ វែងមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត ជាអតីតនិងអនាគត
 វែងមិនកើតឡើងផង មិនកើតឡើងហើយផង ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 ណា របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 វែងមិនកើតឡើងទេឬ ។ អើ ។

(៧៤) យស្ស យំ ចិត្តំ វិរុដ្ឋិតំ ភស្មំ តំ
 ចិត្តំ ឧប្បន្នន្តិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បដ
 យំ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ ភស្មំ តំ ចិត្តំ វិរុដ្ឋិតិ ។
 ឧប្បន្នកូលោ ចិត្តំ ឧប្បន្នំ នោ ច ភស្មំ តំ
 ចិត្តំ វិរុដ្ឋិតិ កង្កកូលោ ចិត្តំ ឧប្បន្នកោរ វិ
 រុដ្ឋិតិ ច ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន វិរុដ្ឋិតិ ភស្មំ
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នន្តិ ។ ឧប្បន្នកូលោ ចិត្តំ ន
 វិរុដ្ឋិតិ នោ ច ភស្មំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ អតីតា
 នាភតំ ចិត្តំ ន ចេវ វិរុដ្ឋិតិ ន ច ឧប្បន្នំ ។ យស្ស
 វា បដ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្នំ ភស្មំ តំ ចិត្តំ ន
 វិរុដ្ឋិតិ ។ អាមន្តា ។

(៧៥) mad យំ ចិត្តំ ឧប្បន្និតំ ភស្មំ តំ វិរុដ្ឋ
 ឧប្បន្និតាតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បដ យំ ចិត្តំ
 ឧប្បន្និតុ ភស្មំ តំ ចិត្តំ ឧប្បន្និតិ ។ នោ ។ យស្ស
 យំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និតំ ភស្មំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និតាតិ ។
 អតីតំ ចិត្តំ ន ឧប្បន្និតំ នោ ច ភស្មំ តំ ចិត្តំ

(៧៤) ចិត្តណា របស់ចុត្តលណា វេទនាលក្ខណ៍ ចិត្តនោះ របស់
 ចុត្តលនោះ ឈ្មោះថា កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ឡើងទៀត ចិត្ត
 ណា របស់ចុត្តលណា កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់ចុត្តលនោះ
 វេទនាលក្ខណ៍ ។ ចិត្ត ក្នុងឧប្បាទកូលាៈ កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ
 របស់ចុត្តលនោះ វេទនាលក្ខណ៍ ក៏មិនមែន ចិត្ត ក្នុងកង្កកូលាៈ កើត
 ឡើងហើយផង វេទនាលក្ខណ៍ផង ។ ចិត្តណា របស់ចុត្តលណា វេទន
 មិនលក្ខណ៍ ចិត្តនោះ របស់ចុត្តលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយឬ ។
 ចិត្តក្នុងឧប្បាទកូលាៈ វេទនាមិនលក្ខណ៍ តែចិត្តនោះ របស់ចុត្តលនោះ
 ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយផង ក៏មិនមែន ចិត្ត ជាអតីត និងអនាគត
 វេទនាមិនលក្ខណ៍ មិនកើតឡើងហើយផង ។ ឡើងទៀត ចិត្តណា
 របស់ចុត្តលណា មិនកើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់ចុត្តលនោះ វេទន
 មិនលក្ខណ៍ឬ ។ អើ ។

(៧៥) ចិត្តណា របស់ចុត្តលណា វេទនាកើតឡើង ចិត្តនោះ
 របស់ចុត្តលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ឡើងទៀត
 ចិត្តណា របស់ចុត្តលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់ចុត្តល
 នោះ វេទនាកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា របស់ចុត្តលណា
 មិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់ចុត្តលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយទេ
 ឬ ។ ចិត្ត ជាអតីត វេទនាមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ របស់ចុត្តលនោះ

ន ឧប្បជ្ឈិតុ កង្កក្កុណោ អនាគតញ្ច ចិត្តំ ន ទេវ
 ឧប្បជ្ឈិតំ ន ច ឧប្បជ្ឈិតុ ។ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតិ ។ ឧប្បាទក្កុ
 ណោ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតុ ខោ ច តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្ប
 ជ្ឈិតំ កង្កក្កុណោ អនាគតញ្ច ចិត្តំ ន ទេវ ឧប្បជ្ឈិតុ
 ន ច ឧប្បជ្ឈិតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតំ តស្ស
 តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតុ ។ ខោ ។ យស្ស វា បទ យំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ឈិតិ ។ ខោ ។
 យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតំ តស្ស តំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ឈិតុ ។ អនាគតំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតំ ខោ
 ច តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតុ កង្កក្កុណោ អតិ
 តញ្ច ចិត្តំ ន ទេវ ឧប្បជ្ឈិតំ ន ច ឧប្បជ្ឈិតុ ។
 យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស
 តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតិ ។ ឧប្បាទក្កុណោ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ឈិតុ ខោ ច តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ឈិតំ
 កង្កក្កុណោ អតិ តញ្ច ចិត្តំ ន ទេវ ឧប្បជ្ឈិតុ ន ច

មិនប្រាប់កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្ត ជាអនាគត
 ក្នុងកង្កក្កុណា៖ វេទនាមិនកើតឡើងផង មិនប្រាប់កើតឡើងហើយផង ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនប្រាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ វេទនាមិនកើតឡើងទេ ។ ចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្កុណា៖
 មិនប្រាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ វេទនាមិនកើត
 ឡើង ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្ត ជាអនាគត ក្នុងកង្កក្កុណា៖ មិនប្រាប់
 កើតឡើងហើយផង វេទនាមិនកើតឡើងផង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គល
 ណា វេទនាកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ។ មិន
 មែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្ត
 នោះ របស់បុគ្គលនោះ វេទនាកើតឡើង ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា
 របស់បុគ្គលណា វេទនាមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងទេ ។ ចិត្ត ជាអនាគត វេទនាមិនកើតឡើងទេ តែចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ចំណែកខាងចិត្ត ជាអតីត
 ក្នុងកង្កក្កុណា៖ វេទនាមិនកើតឡើងផង នឹងមិនកើតឡើងផង ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ វេទនាមិនកើតឡើងទេ ។ ចិត្ត ក្នុងឧប្បាទក្កុណា៖ នឹងមិនកើត
 ឡើងទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ វេទនាមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន
 ចំណែកខាងចិត្ត ជាអតីត ក្នុងកង្កក្កុណា៖ នឹងមិនកើតឡើងផង វេទនាមិន

ឧប្បជ្ជតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតុ ភស្មំ តំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតុភស្មិតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បទ យំ
 ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតុភស្មំ តំ ចិត្តំ ឧប្បជ្ជិតុភស្មិតិ ។ នោ ។
 យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុ ភស្មំ តំ ចិត្តំ ន
 ឧប្បជ្ជិតុភស្មិតិ ។ អនាគតំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច
 ភស្មំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុ បច្ចុប្បន្នំ^(១) ចិត្តំ ន
 ចេវ ឧប្បជ្ជិតុ ន ច ឧប្បជ្ជិតុភស្មិតិ ។ យស្ស វា បទ
 យំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុភស្មិតិ ភស្មំ តំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុ-
 ភស្មិតិ ។ អតីតំ ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុភស្មិតិ នោ ច ភស្មំ តំ
 ចិត្តំ ន ឧប្បជ្ជិតុ បច្ចុប្បន្នំ^(២) ចិត្តំ ន ចេវ ឧប្បជ្ជិតុភស្មិតិ
 ន ច ឧប្បជ្ជិតុ ។

(៧៦) យស្ស យំ ចិត្តំ ឱវុជ្ជិតិ ភស្មំ តំ ចិត្តំ
 ឱវុជ្ជិតុភស្មិតិ ។ នោ ។ យស្ស វា បទ យំ ចិត្តំ
 ឱវុជ្ជិតុភស្មិតិ ភស្មិតិ ចិត្តំ ឱវុជ្ជិតិ ។ នោ ។ យស្ស
 យំ ចិត្តំ ន ឱវុជ្ជិតិ ភស្មំ តំ ចិត្តំ ន ឱវុជ្ជិតុ-
 ភស្មិតិ ។ អតីតំ ចិត្តំ ន ឱវុជ្ជិតិ នោ ច ភស្មំ តំ
 ចិត្តំ ន ឱវុជ្ជិតុ ឧប្បនិក្ខណោ អនាគតញ្ច ចិត្តំ

១-២ ឧ. ម. ភក្តិកុណេនិ ទិស្សតិយេវ ។

កើតឡើងផង ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្ត
 នោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
 នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គល
 ណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិន
 កើតឡើងទេ ។ ចិត្ត ជាអនាគត មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ តែចិត្ត
 នោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ចិត្ត ជាបច្ចុប្បន្ន
 មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង នឹងមិនកើតឡើងផង ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយទេ ។ ចិត្ត ជាអតីត នឹងមិនកើតឡើងទេ
 តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក៏មិនមែន ចិត្ត
 ជាបច្ចុប្បន្ន នឹងមិនកើតឡើងផង មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយផង ។

(៧៦) ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនាលតំ ចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់លត់ហើយឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់លត់ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 វេទនាលត់ឬ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទន
 មិនលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់លត់ហើយទេ ។
 ចិត្ត ជាអតីត វេទនមិនលត់ទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់
 លត់ហើយ ក៏មិនមែន ចំណែកនាងចិត្ត ជាអនាគត ក្នុងឧប្បទក្ខណៈ

ន ចៅ ឈិរុជ្ឈតិ ន ច ឈិរុជ្ឈត្ត ។ យស្ស វា បន
 យំ ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈត្ត តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈតីតិ ។
 កង្កុក្ខណោ ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈត្ត ទោ ច តស្ស តំ ចិត្តំ
 ន ឈិរុជ្ឈតិ ឧប្បាទក្ខណោ អនាគតញ្ច ចិត្តំ ន ចៅ
 ឈិរុជ្ឈត្ត ន ច ឈិរុជ្ឈតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ឈិរុជ្ឈតិ
 តស្ស តំ ចិត្តំ ឈិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ទោ ។ យស្ស
 វា បន យំ ចិត្តំ ឈិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ឈិ-
 រុជ្ឈតីតិ ។ ទោ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈតិ
 តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ^(១) អនាគតញ្ច^(២) ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈតិ ទោ ច តស្ស
 តំ ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈិស្សតិ^(៣) អតីតំ^(៤) ចិត្តំ ន ចៅ
 ឈិរុជ្ឈតិ ន ច ឈិរុជ្ឈិស្សតិ ។ យស្ស វា បន យំ
 ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈតីតិ ។
 កង្កុក្ខណោ ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈិស្សតិ ទោ ច តស្ស តំ
 ចិត្តំ ន ឈិរុជ្ឈតិ អតីតំ ចិត្តំ ន ចៅ ឈិរុជ្ឈិស្សតិ ន
 ច ឈិរុជ្ឈតិ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ឈិរុជ្ឈត្ត តស្ស តំ
 ចិត្តំ ឈិរុជ្ឈិស្សតីតិ ។ ទោ ។ យស្ស វា បន យំ
 ចិត្តំ ឈិរុជ្ឈិស្សតិ តស្ស តំ ចិត្តំ ឈិរុជ្ឈិត្ថាតិ ។

១ ឧ. អយំ បា. ឧត្តិ ។ ២ ឧ. ប ល. ទោ ឧត្តិ ។ ៣ ឧ. ឈិរុជ្ឈន ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ ឧត្តិ ។ ៤ ឧ. អតីត ។

វេទនិមិទលេកំផនំ មិទ្ធាចារលតំហើយផនំ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្ត
 ណា របស់បុគ្គលណា មិទ្ធាចារលតំហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
 នោះ វេទនិមិទលេកំទេ ។ ចិត្ត ក្នុងក្នុងក្នុងណា មិទ្ធាចារលតំ
 ហើយ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ វេទនិមិទលេកំ ក៏មិនមែន
 ចំណែកខាងចិត្ត ជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្នុងណា មិទ្ធាចារលតំហើយ
 ផនំ វេទនិមិទលេកំផនំ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនិមិទលេកំ
 ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ
 វេទនិមិទលេកំ ។ មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា វេទនិ
 មិទលេកំ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិទលេកំទេ ។ ចិត្ត ជា
 អនាគត ក្នុងឧប្បាទក្នុងណា វេទនិមិទលេកំទេ តែចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ នឹងមិទលេកំ ក៏មិនមែន ចិត្ត ជាអតីត វេទនិមិទលេកំផនំ
 នឹងមិទលេកំផនំ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិទ
 លេកំ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ វេទនិមិទលេកំទេ ។ ចិត្ត ក្នុង
 ក្នុងក្នុងណា នឹងមិទលេកំទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ វេទនិមិទ
 លេកំ ក៏មិនមែន ចិត្ត ជាអតីត នឹងមិទលេកំផនំ វេទនិមិទលេកំផនំ ។
 ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គល
 នោះ នឹងរលត់ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់
 បុគ្គលណា នឹងរលត់ ចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់រលត់ហើយ ។

នោះ ។ យស្ស យំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុ តស្ស តំ ចិត្តំ ន
 ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ ។ ឧប្បាទក្ខណោ អនាគតញ្ច ចិត្តំ ន
 ធិរុជ្ឈិតុ នោ ច តស្ស តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ កម្ព-
 ក្ខណោ ចិត្តំ ន ថេវ ធិរុជ្ឈិតុ ន ច ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ ។
 យស្ស វា ចន យំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ តស្ស តំ
 ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ ។ អតីតំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ
 នោ ច តស្ស តំ ចិត្តំ ន ធិរុជ្ឈិតុ កម្ពក្ខណោ ចិត្តំ
 ន ថេវ ធិរុជ្ឈិតុស្សតិ ន ច ធិរុជ្ឈិតុ ។

មិស្សករិវិនិច្ឆ័យ

[៧៧] យស្សចិត្តកេ សកកាវេន ធិន្ទ្រេ(១)យំចិត្ត-
 កេ ច យស្សយំចិត្តកេ ច ឯកដ្ឋេន ធិន្ទ្រេ(២) ។
 យស្ស សរាតំ ចិត្តំ ។ បេ ។ កុសលា ធម្មា អកុ-
 សលា ធម្មា អព្យាកតា ធម្មា សុខាយ វេទនាយ
 សម្មយុត្តា ធម្មា ទុក្ខាយ វេទនាយ សម្មយុត្តា ធម្មា
 អនុក្ខមសុខាយ វេទនាយ សម្មយុត្តា ធម្មា ។ បេ ។

១ ១. សកកាវេន ធិន្ទ្រេតិ ទិស្សន្តិ ។ ២ ១. ធិន្ទ្រេ ។

មិនមែនទេ ។ ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ចិត្តនោះ
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ទេ ។ ចិត្ត ជាអនាគត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 មិនធ្លាប់រលត់ហើយ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិន
 មែន ចិត្ត ក្នុងកម្ពក្ខណៈ មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង នឹងមិនរលត់ផង ។
 ម្យ៉ាងទៀត ចិត្តណា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ចិត្តនោះ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយទេ ។ ចិត្ត ជាអតីត នឹងមិនរលត់
 ទេ តែចិត្តនោះ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់រលត់ហើយ ក៏មិនមែន
 ចិត្ត ក្នុងកម្ពក្ខណៈ នឹងមិនរលត់ផង មិនធ្លាប់រលត់ហើយផង ។

មិស្សករិវិនិច្ឆ័យ

[៧៧] យស្សចិត្តកន័យ (ន័យដែលនិយាយអំពីចិត្ត របស់
 បុគ្គលណា) គឺលោកសម្តែងហើយ តាមភាពរបស់ខ្លួន យំចិត្តកន័យ
 (ន័យដែលនិយាយអំពីចិត្តណា) ក្តី យស្សយំចិត្តកន័យ (ន័យនិយាយ
 អំពីចិត្តរបស់បុគ្គលណានិងចិត្តណា) ក្តី គឺលោកសម្តែងហើយ ដោយ
 សេចក្តីតែមួយ ។ ចិត្ត ច្រកចដោយកនៈ របស់បុគ្គលណា ។ បេ ។
 ពួកធម៌ ជាគុសល ពួកធម៌ ជាអគុសល ពួកធម៌ ជាអព្យាក្រឹត
 ពួកធម៌ ដែលច្រកចដោយសុខវេទនា ពួកធម៌ ដែលច្រកចដោយ
 ទុក្ខវេទនា ពួកធម៌ ដែលច្រកចដោយអនុក្ខមសុខវេទនា ។ បេ ។

សនិទស្សនសច្ចដិយា ធម្មា អនិទស្សនសច្ចដិយា
 ធម្មា អនិទស្សនាច្ចដិយា ធម្មា ហេតុ ធម្មា ន
 ហេតុ ធម្មា ។ បេ ។ សវណា ធម្មា អវណា ធម្មា ។
 មូលយមកំ ចិត្តយមកំ ធម្មយមកន្តិ តីណិ យម-
 កានិ យាវ សវណាអវណា កច្ឆន្តិ ។

ចិត្តយមកំ និដ្ឋិតំ ។

ពួកធម៌ ច្រកចងោយការឃើញ ទាំងច្រកចងោយការចេះពាល់ ពួកធម៌
 មិនច្រកចងោយការឃើញ នៃច្រកចងោយការចេះពាល់ ពួកធម៌ មិនច្រ-
 កចងោយការឃើញ ទាំងមិនច្រកចងោយការចេះពាល់ ពួកធម៌ ជាហេតុ
 ពួកធម៌ មិនមែនជាហេតុ ។ បេ ។ ពួកធម៌ ជាសវណៈ (ច្រកចងោយ
 សេចក្តីស្រឡាញ់) ពួកធម៌ ជាអវណៈ (មិនមានសេចក្តីស្រឡាញ់) ។
 យមកៈ ៣ យ៉ាង គឺ មូលយមកៈ ១ ចិត្តយមកៈ ១ ធម្មយមកៈ ១
 រមែងផល (ឲ្យការប្តេជ្ញា) ផលផលពួកធម៌ជាសវណៈ និងពួកធម៌
 ជាអវណៈ ។

ចប់ ចិត្តយមកៈ ។

ធម្មយមក

បណ្ណតិវិហ

ឧទ្ទេសវិហ

(៧៨) កុសលា កុសលា ធម្មា កុសលា ធម្មា
កុសលា ។ អកុសលា អកុសលា ធម្មា អកុ-
សលា ធម្មា អកុសលា ។ អព្យាកតា អព្យាកតា
ធម្មា អព្យាកតា ធម្មា អព្យាកតា ។

(៧៩) ន កុសលា ន កុសលា ធម្មា ន
កុសលា ធម្មា ន កុសលា ។ ន អកុសលា
ន អកុសលា ធម្មា ន អកុសលា ធម្មា ន អ-
កុសលា ។ ន អព្យាកតា ន អព្យាកតា ធម្មា
ន អព្យាកតា ធម្មា ន អព្យាកតា ។

(៨០) កុសលា កុសលា ធម្មា ធម្មា អកុ-
សលា ធម្មា ។ កុសលា កុសលា ធម្មា ធម្មា
អព្យាកតា ធម្មា ។ អកុសលា អកុសលា ធម្មា
ធម្មា កុសលា ធម្មា ។ អកុសលា អកុសលា
ធម្មា ធម្មា អព្យាកតា ធម្មា ។ អព្យាកតា អព្យ-
ាកតា ធម្មា ធម្មា កុសលា ធម្មា ។ អព្យាកតា
អព្យាកតា ធម្មា ធម្មា អកុសលា ធម្មា ។

ធម្មយមក

បណ្ណតិវិហ

ឧទ្ទេសវិហ

(៧៨) ពួកកុសល ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះ
ថាកុសល ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថាអកុសលធម៌ ពួកអកុសលធម៌
ឈ្មោះថាអកុសល ។ ពួកអព្យាកតា ឈ្មោះថាអព្យាកតាធម៌ ពួកអព្យ-
ាកតាធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាកតា ។

(៧៩) មិនមែនកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ មិនមែន
កុសលធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសល ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថាមិន
មែនអកុសលធម៌ មិនមែនអកុសលធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសល ។
មិនមែនអព្យាកតា ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតាធម៌ មិនមែនអព្យាកតាធម៌
ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតា ។

(៨០) ពួកកុសល ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអកុ-
សលធម៌ ។ ពួកកុសល ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាក-
តាធម៌ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថាអកុសលធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាកុសល-
ធម៌ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថាអកុសលធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាកតា-
ធម៌ ។ ពួកអព្យាកតា ឈ្មោះថាអព្យាកតាធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ។
ពួកអព្យាកតា ឈ្មោះថាអព្យាកតាធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអកុសលធម៌ ។

(៨០) ន កុសលា ន កុសលា ធម្មា ន
 ធម្មា ន អកុសលា ធម្មា ។ ន កុសលា ន
 កុសលា ធម្មា ន ធម្មា ន អព្យាកតា ធម្មា ។
 ន អកុសលា ន អកុសលា ធម្មា ន ធម្មា ន
 កុសលា ធម្មា ។ ន អកុសលា ន អកុសលា
 ធម្មា ន ធម្មា ន អព្យាកតា ធម្មា ។ ន អព្យា-
 កតា ន អព្យាកតា ធម្មា ន ធម្មា ន កុសលា
 ធម្មា ។ ន អព្យាកតា ន អព្យាកតា ធម្មា ន
 ធម្មា ន អកុសលា ធម្មា ។

(៨២) កុសលា ធម្មា ធម្មា កុសលា ។ អកុ-
 សលា ធម្មា ធម្មា អកុសលា ។ អព្យាកតា ធម្មា
 ធម្មា អព្យាកតា ។

(៨៣) ន កុសលា ន ធម្មា ន ធម្មា ន កុ-
 សលា ។ ន អកុសលា ន ធម្មា ន ធម្មា ន
 អកុសលា ។ ន អព្យាកតា ន ធម្មា ន ធម្មា ន
 អព្យាកតា ។

(៨៤) កុសលា ធម្មា ធម្មា អកុសលា ។
 កុសលា ធម្មា ធម្មា អព្យាកតា ។ អកុស-
 លា ធម្មា ធម្មា កុសលា ។ អកុសលា ធម្មា

(៨៥) មិនមែនកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ មិនមែន
 ធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌ ។ មិនមែនកុសល ឈ្មោះថាមិន
 មែនកុសលធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ ។ មិនមែន
 អកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែន
 កុសលធម៌ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌ មិន
 មែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះ
 ថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ ។
 មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះ
 ថាមិនមែនអកុសលធម៌ ។

(៨៦) ពួកកុសល ឈ្មោះថាធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាកុសល ។
 ពួកអកុសល ឈ្មោះថាធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអកុសល ។ ពួកអព្យា-
 កតៈ ឈ្មោះថាធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាកតៈ ។

(៨៧) មិនមែនកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌
 ឈ្មោះថាមិនមែនកុសល ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌
 មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសល ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះ
 ថាមិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតៈ ។

(៨៨) ពួកកុសល ឈ្មោះថាធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអកុសល ។
 ពួកកុសល ឈ្មោះថាធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាកតៈ ។ ពួកអកុសល
 ឈ្មោះថាធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាកុសល ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថាធម៌

ធម្មា អព្យាកតា ។ អព្យាកតា ធម្មា ធម្មា កុសលា ។ អព្យាកតា ធម្មា ធម្មា អកុសលា ។

[៨៥] ន កុសលា ន ធម្មា ន ធម្មា ន អកុសលា ។ ន កុសលា ន ធម្មា ន ធម្មា ន អព្យាកតា ។ ន អកុសលា ន ធម្មា ន ធម្មា ន កុសលា ។ ន អកុសលា ន ធម្មា ន ធម្មា ន អព្យាកតា ។ ន អព្យាកតា ន ធម្មា ន ធម្មា ន កុសលា ។ ន អព្យាកតា ន ធម្មា ន ធម្មា ន អកុសលា ។

ឧទេសវិហ ។

និទ្ទេសវិហ

[៨៦] កុសលា កុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ កុសលា ធម្មា កុសលាតិ ។ អាមត្តា ។ អកុសលា អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ អកុសលា ធម្មា អកុសលាតិ ។ អាមត្តា ។ អព្យាកតា អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ អព្យាកតា ធម្មា អព្យាកតាតិ ។ អាមត្តា ។

[៨៧] ន កុសលា ន កុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ន កុសលា ធម្មា ន កុសលាតិ ។ អាមត្តា ។

ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាកតា ។ ពួកអព្យាកតា ឈ្មោះថាធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាកុសល ។ ពួកអព្យាកតា ឈ្មោះថាធម៌ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអកុសល ។

[៨៨] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសល ។ មិនមែនកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតា ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសល ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតា ។ មិនមែនអព្យាកតា ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសល ។ មិនមែនអព្យាកតា ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសល ។

ចំ ឧទេសវិហ ។

និទ្ទេសវិហ

[៨៩] ស្ត្រី ពួកកុសល ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ។ ឆ្មើយ អើ ។ ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ។ អើ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថាអកុសលធម៌ ។ អើ ។ ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថាអកុសលធម៌ ។ អើ ។ ពួកអព្យាកតា ឈ្មោះថាអព្យាកតាធម៌ ។ អើ ។ ពួកអព្យាកតាធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាកតាធម៌ ។ អើ ។

[៩០] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ ។ អើ ។ មិនមែនកុសលធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ ។ អើ ។

ន អកុសលា ន អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។
 ន អកុសលា ធម្មា ន អកុសលាតិ ។ អាមត្តា ។
 ន អព្យាកតា ន អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។
 ន អព្យាកតា ធម្មា ន អព្យាកតាតិ ។ អាមត្តា ។
 (៨៨) កុសលា កុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។

ធម្មា អកុសលា ធម្មាតិ ។ អកុសលា ធម្មា ធម្មា
 ចេវ អកុសលា ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ន អកុ-
 សលា ធម្មា ។ កុសលា កុសលា ធម្មាតិ ។ អា-
 មត្តា ។ ធម្មា អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អព្យាកតា
 ធម្មា ធម្មា ចេវ អព្យាកតា ធម្មា ច អវសេ-
 សា ធម្មា ន អព្យាកតា ធម្មា ។ អកុសលា
 អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា កុសលា
 ធម្មាតិ ។ កុសលា ធម្មា ធម្មា ចេវ កុសលា
 ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ន កុសលា ធម្មា ។
 អកុសលា អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា
 អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អព្យាកតា ធម្មា ធម្មា ចេវ
 អព្យាកតា ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ន អព្យាកតា
 ធម្មា ។ អព្យាកតា អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។

មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌ ។ អើ ។ មិនមែន
 អកុសលធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសល ។ អើ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ
 ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ ។ អើ ។ មិនមែនអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះ
 ថាមិនមែនអព្យាកតៈ ។ អើ ។

(៨៨) កុសល ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ។ អើ ។ កុសល
 ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ។ កុសលធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផ្គត់ កុស-
 លធម៌ផ្គត់ កុសលធម៌ផ្គត់ (ក្រៅពីនេះ) ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសល-
 ធម៌ទេ ។ កុសល ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ។ អើ ។ កុសលឈ្មោះ
 ថាអព្យាកតធម៌ ។ កុសលធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផ្គត់ អព្យាកតធម៌
 ផ្គត់ កុសលធម៌ផ្គត់ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ទេ ។ កុសល
 ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ។ អើ ។ កុសលឈ្មោះថាកុសលធម៌ ។
 កុសលធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផ្គត់ កុសលធម៌ផ្គត់ កុសលធម៌ផ្គត់ ឈ្មោះ
 ថាមិនមែនកុសលធម៌ទេ ។ កុសល ឈ្មោះថាកុសលធម៌ ។
 អើ ។ កុសលឈ្មោះថាអព្យាកតធម៌ ។ កុសលធម៌ ឈ្មោះ
 ថាធម៌ផ្គត់ អព្យាកតធម៌ផ្គត់ កុសលធម៌ផ្គត់ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យ-
 ាកតធម៌ទេ ។ កុសលធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាកតធម៌ ។ អើ ។

ធម្មា កុសលា ធម្មាតិ ។ កុសលា ធម្មា ធម្មា
ចេវ កុសលា ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ធម្មា កុសលា
ធម្មា ។ អព្យាកតា អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។
ធម្មា អកុសលា ធម្មាតិ ។ អកុសលា ធម្មា ធម្មា
ចេវ អកុសលា ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ធម្មា អកុស-
លា ធម្មា ។

(៨៨) ធម្មា កុសលា ធម្មាតិ ។ អា-
មត្តា ។ ធម្មា ធម្មា អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។
ធម្មា កុសលា ធម្មា កុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា
ធម្មា អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អកុសលា
ធម្មា អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា ធម្មា
កុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អកុសលា ធម្មា
អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា ធម្មា អ-
ព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អព្យាកតា ធម្មា
អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា កុស-
លា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អព្យាកតា ធម្មា អព្យាកតា
ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា ធម្មា អកុសលា
ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។

ពួកធម៌ ឈ្មោះថា កុសលធម៌ ។ ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង
កុសលធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ទេ ។ ពួក
អព្យាកតៈ ឈ្មោះថា អព្យាកតធម៌ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា
អកុសលធម៌ ។ ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថា ធម៌ផង អកុសលធម៌ផង
ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ទេ ។

(៨៩) មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ ។ អើ ។
មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ ។ អើ ។ មិនមែនកុសល
ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ ។ អើ ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិន
មែនអព្យាកតធម៌ ។ អើ ។ មិនមែនកុសល ឈ្មោះថា មិនមែន
អកុសលធម៌ ។ អើ ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ ។
អើ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថា មិនមែនអកុសលធម៌ ។ អើ ។
មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ ។ អើ ។ មិនមែន
អព្យាកតៈ ឈ្មោះថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ ។ អើ ។ មិនមែនធម៌
ឈ្មោះថា មិនមែនកុសលធម៌ ។ អើ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះ
ថា មិនមែនអព្យាកតធម៌ ។ អើ ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថា មិនមែន
អកុសលធម៌ ។ អើ ។

[៨០] កុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា កុសលា ធម្មាតិ ។ កុសលា ធម្មា ធម្មា ថេវ កុសលា ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ធម្មា កុសលា ធម្មា ។ អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អកុសលា ធម្មាតិ ។ អកុសលា ធម្មា ធម្មា ថេវ អកុសលា ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ធម្មា អកុសលា ធម្មា ។ អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អព្យាកតា ធម្មា ធម្មា ថេវ អព្យាកតា ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ធម្មា អព្យាកតា ធម្មា ។

[៨១] ធម្មា កុសលា ធម្មាតិ ។ កុសលំ វេយ្យាក្ខណំ អវសេសា ធម្មា ធម្មា កុសលា ធម្មា កុសលញ្ច ធម្មេ ច វេយ្យាក្ខណំ អវសេសា ធម្មា ថេវ កុសលា ធម្មា ធម្មា ។ ធម្មា ធម្មា កុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អកុសលា ធម្មាតិ ។ អកុសលំ វេយ្យាក្ខណំ អវសេសា ធម្មា ធម្មា អកុសលា ធម្មា អកុសលញ្ច ធម្មេ ច វេយ្យាក្ខណំ អវសេសា ធម្មា ថេវ អកុសលា ធម្មា ធម្មា ។ ធម្មា ធម្មា អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អព្យាកតំ វេយ្យាក្ខណំ អវសេសា ធម្មា ធម្មា អព្យាកតា ធម្មា

[៨០] តួកុសល ឈ្មោះថាធម៌វិញ ។ អើ ។ តួកធម៌ ឈ្មោះថា កុសលធម៌វិញ ។ តួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផង កុសលធម៌ផង តួកធម៌ ដ៏សេស ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ទេ ។ តួកអកុសល ឈ្មោះថាធម៌វិញ ។ អើ ។ តួកធម៌ ឈ្មោះថាអកុសលធម៌វិញ ។ តួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផង កុសលធម៌ផង តួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថាមិនមែន អកុសលធម៌ទេ ។ តួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថាធម៌វិញ ។ អើ ។ តួកធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាកតធម៌វិញ ។ តួកអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផង អព្យាកតធម៌ផង តួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថាមិនអព្យាកតធម៌ទេ ។

[៨១] មិនមែនកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌វិញ ។ តួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែកុសលចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ទេ តួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែកុសលនិងតួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌វិញ ។ អើ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌វិញ ។ តួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែអកុសលចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌ទេ តួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែអកុសលនិងតួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌វិញ ។ អើ ។ មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌វិញ ។ តួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែអព្យាកតៈចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ទេ

អព្យាកតត្ថ ធម្មេ ច វេយ្យា អវសេសា ន ចេវ
អព្យាកតា ន ច ធម្មា ។ ន ធម្មា ន អព្យាកតា
ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។

(៨២) កុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា
អកុសលា ធម្មាតិ ។ អកុសលា ធម្មា ធម្មា ចេវ
អកុសលា ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ន អកុសលា
ធម្មា ។ កុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អ-
ព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អព្យាកតា ធម្មា ធម្មា ចេវ
អព្យាកតា ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ន អព្យាកតា
ធម្មា ។ អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា កុ-
សលា ធម្មាតិ ។ កុសលា ធម្មា ធម្មា ចេវ កុសលា
ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ន កុសលា ធម្មា ។
អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អព្យាកតា
ធម្មាតិ ។ អព្យាកតា ធម្មា ធម្មា ចេវ អព្យាក-
តា ធម្មា ច អវសេសា ធម្មា ន អព្យាកតា ធម្មា ។
អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា កុសលា
ធម្មាតិ ។ កុសលា ធម្មា ធម្មា ចេវ កុសលា ធម្មា
ច អវសេសា ធម្មា ន កុសលា ធម្មា ។ អព្យាកតា
ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ធម្មា អកុសលា ធម្មាតិ ។

ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែអព្យាកតៈនិងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថាមិន
មែនអព្យាកតៈផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិន
មែនអព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។

(៨២) ពួកកុសល ឈ្មោះថាធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌
ឈ្មោះថាអកុសលធម៌ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផង អកុស-
លធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌ទេ ។ ពួក
កុសល ឈ្មោះថាធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាកតធម៌
ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផង អព្យាកតធម៌ផង ពួកធម៌
សេស ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ទេ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថា
ធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាកុសលធម៌ឬ ។ ពួកកុសលធម៌
ឈ្មោះថាធម៌ផង កុសលធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថាមិនមែន
កុសលធម៌ទេ ។ ពួកអកុសល ឈ្មោះថាធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួក
ធម៌ ឈ្មោះថាអព្យាកតធម៌ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផង
អព្យាកតធម៌ផង ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ទេ ។
ពួកអព្យាកតៈ ឈ្មោះថាធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថា
កុសលធម៌ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផង កុសលធម៌ផង
ពួកធម៌ដ៏សេស ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ទេ ។ ពួកអព្យាកតៈ
ឈ្មោះថាធម៌ឬ ។ អើ ។ ពួកធម៌ ឈ្មោះថាអកុសលធម៌ឬ ។

អកុសលា ធម្មា ធម្មា ទេវ អកុសលា ធម្មា ធម្មា អវសេសា ធម្មា ន អកុសលា ធម្មា ។

(៧៣) ន កុសលា ន ធម្មាតិ ។ កុសលំ ឋយេត្វា អវសេសា ធម្មា ន កុសលា ធម្មា កុសលញ្ច ធម្មេ ច ឋយេត្វា អវសេសា ន ទេវ កុសលា ន ច ធម្មា ។ ន ធម្មា ន អកុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ន កុសលា ន ធម្មាតិ ។ កុសលំ ឋយេត្វា អវសេសា ធម្មា ន កុសលា ធម្មា កុសលញ្ច ធម្មេ ច ឋយេត្វា អវសេសា ន ទេវ កុសលា ន ច ធម្មា ។ ន ធម្មា ន អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ន អកុសលា ន ធម្មាតិ ។ អកុសលំ ឋយេត្វា អវសេសា ធម្មា ន អកុសលា ធម្មា អកុសលញ្ច ធម្មេ ច ឋយេត្វា អវសេសា ន ទេវ អកុសលា ន ច ធម្មា ។ ន ធម្មា ន កុសលា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។ ន អកុសលា ន ធម្មាតិ ។ អកុសលំ ឋយេត្វា អវសេសា ធម្មា ន អកុសលា ធម្មា អកុសលញ្ច ធម្មេ ច ឋយេត្វា អវសេសា ន ទេវ អកុសលា ន ច ធម្មា ។ ន ធម្មា ន អព្យាកតា ធម្មាតិ ។ អាមត្តា ។

ពួកអកុសលធម៌ ឈ្មោះថាធម៌ផង អកុសលធម៌ផង ពួកធម៌ ដ៏សេស ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌ទេ ។

(៧៣) មិនមែនកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែកុសលចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែកុសលនិងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែកុសលចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែកុសលនិងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែអកុសលចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែអកុសលនិងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ឬ ។ អើ ។ មិនមែនអកុសល ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ឬ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែអកុសលចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែងតែអកុសលនិងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអកុសលផង មិនមែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ឬ ។ អើ ។

ន អព្យាកតា ន ធម្មាភិ ។ អព្យាកតំ បឋេត្វា
 អវសេសា ធម្មា ន អព្យាកតា ធម្មា អព្យាកតញ្ច
 ធម្មេ ច បឋេត្វា អវសេសា ន ថេវ អព្យាកតា ន
 ច ធម្មា ។ ន ធម្មា ន កុសលា ធម្មាភិ ។ អាមត្តា ។
 ន អព្យាកតា ន ធម្មាភិ ។ អព្យាកតំ បឋេត្វា អវ-
 សេសា ធម្មា ន អព្យាកតា ធម្មា អព្យាកតញ្ច ធម្មេ
 ច បឋេត្វា អវសេសា ន ថេវ អព្យាកតា ន ច ធម្មា ។
 ន ធម្មា ន អកុសលា ធម្មាភិ ។ អាមត្តា ។

និទ្ទេសវារោ ។

បណ្ណត្តិវារំ និដ្ឋិតំ ។

បរិក្ខារៈ

(៧៤) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិភិ ។ ឆោ ។ យស្ស វា
 បទ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស កុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិភិ ។ ឆោ ។

(៧៥) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិភិ ។ អរូបេ កុសលាធំ
 ឧប្បនិក្ខណោ តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ

មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែង
 តែអព្យាកតៈចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរ
 លែងតែអព្យាកតៈ នឹងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតៈផង មិន
 មែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ ។ អើ ។
 មិនមែនអព្យាកតៈ ឈ្មោះថាមិនមែនធម៌ ។ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរលែង
 តែអព្យាកតៈចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតធម៌ទេ ពួកធម៌ដ៏សេស វៀរ
 លែងតែអព្យាកតៈ នឹងពួកធម៌ចេញ ឈ្មោះថាមិនមែនអព្យាកតៈផង មិន
 មែនធម៌ផង ។ មិនមែនធម៌ ឈ្មោះថាមិនមែនកុសលធម៌ ។ អើ ។

ចប់ និទ្ទេសវារោ ។

ចប់ បណ្ណត្តិវារោ ។

បរិក្ខារៈ

(៧៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុស-
 លធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ កើតឡើងឬ ។ មិនមែនទេ ។

(៧៧) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទតួលៈ នៃពួកកុសល ក្នុងអប្បេក្ខ

នោ ច តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ បញ្ច-
 វេកាវេ កុសលាធំ ឧប្បនិក្ខុណោ តេសំ កុសលា
 ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ សព្វេសំ ឧបបជ្ឈន្តា-
 ធំ បវត្តេ កុសលវិប្បយុត្តិប័ត្តស្ស ឧប្បនិក្ខុណោ(១)
 តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នោ ច តេសំ
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ បញ្ចវេកាវេ កុសលាធំ
 ឧប្បនិក្ខុណោ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[៩៦] យស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អរូបេ អកុសលាធំ
 ឧប្បនិក្ខុណោ តេសំ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 នោ ច តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ បញ្ច-
 វេកាវេ អកុសលាធំ ឧប្បនិក្ខុណោ តេសំ អកុ-
 សលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។

១ ឧ. ឯត្ថេន ធិរោសមាបន្តាមំ អសញ្ញសន្តាធិនំ វិស្សន្តិ ។

តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ទើបកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ ខែកុសល
 ទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេកាវេកា ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វ
 ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ ខែចិត្តវិសេ
 ប្រាសទាកុសល ក្នុងបត្តិកាល តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ
 មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កើតឡើង ក្នុង
 ឧប្បាទកូណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេកាវេកា ទាំងពួកកុសល-
 ធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៩៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកសត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ
 ក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ
 ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកូណៈ
 ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេកាវេកា ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏
 កើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា
 កើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។

សទ្ធាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ បរត្ថេ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទត្ថុណោ តេសំ អព្យាគតា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ ឆោ
 ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ បញ្ចវេកាវេ
 អកុសលានំ ឧប្បាទត្ថុណោ^(១) តេសំ អព្យាគតា ច
 ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ ។

(៧៧) យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បន អកុសលា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ឧប្បដ្ឋន្តិតិ ។ អាមន្តា ។

(៧៨) យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ តត្ថ
 អព្យាគតា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បន អព្យាគតា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ឧប្បដ្ឋន្តិតិ ។ អសញ្ញាសត្ថេ តត្ថ អព្យាគតា ធម្មា
 ឧប្បដ្ឋន្តិ ឆោ ច តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ ចត្ថ-
 វេកាវេ បញ្ចវេកាវេ តត្ថ អព្យាគតា ច ធម្មា
 ឧប្បដ្ឋន្តិ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ ។

(៧៩) យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិ តត្ថ អព្យា-
 គតា ធម្មា ឧប្បដ្ឋន្តិតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បន

១ ឧ. ឧត្តរុប ឧត្តរុបបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្ថេ ចំស្សន្តិ ។

ពួកអព្យាករណ៍ របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង កើតឡើង
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបរិក្ខាល តែ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាករ-
 ណ៍ របស់ពួកសត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែអកុសលទាំង-
 ឡាយ ក្នុងចក្ខុវេកាវេកា ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(៧៧) ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ កើត
 ឡើង ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៧៨) ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអព្យាករណ៍
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាករណ៍
 កើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកអព្យាករណ៍ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ឯក្នុងអសញ្ញាសត្ថេ តែពួក
 កុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាករណ៍ ទើបកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ឯក្នុងចក្ខុវេកាវេកា ឯក្នុងចក្ខុវេកាវេកា ទាំងពួក
 កុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(៧៩) ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអព្យា-
 ករណ៍ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត

អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ លោ ច តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ចត្តរោការេ បញ្ចរោការេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១០០] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ លោ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ លោ ។

[១០១] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អរូបេ
 កុសលាធំ ឧប្បនិក្ខលោ ភេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ លោ ច ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 បញ្ចរោការេ កុសលាធំ ឧប្បនិក្ខលោ ភេសំ តត្ថ
 កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

ពួកអព្យាកតធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុង
 ចំនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្ត
 តែពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ ទើប
 កើតឡើង ក្នុងចំនោះ គឺក្នុងបញ្ចរោការេ ឯក្នុងបញ្ចរោការេ ទាំង
 ពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១០០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងចំណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងចំនោះឬ ។ មិនមែន
 ទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុង
 ចំណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងចំនោះឬ ។
 មិនមែនទេ ។

[១០១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងចំណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងចំនោះឬ ។ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងចំនោះ ក្នុងឧប្បាទកូ-
 ណាៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ
 នោះ ទើបកើតឡើង ក្នុងចំនោះ ក្នុងឧប្បាទកូណាៈ ខែកុសលទាំង-
 ឡាយ ក្នុងបញ្ចរោការេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុង
 ណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងចំនោះឬ ។

សង្ខេប ឧបបដ្ឋន្តានំ បរេត្ត កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បនិក្ខណោ តេសំ តត្ថ អន្យាគតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 បញ្ចវេកាវ កុសលានំ ឧប្បនិក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 អន្យាគតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(១០២) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អន្យាគតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អរូប
 អកុសលានំ ឧប្បនិក្ខណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ អន្យាគតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ បញ្ចវេកាវ អកុសលានំ ឧប្បនិក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អន្យាគតា
 ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អន្យាគតា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តិ ។ សង្ខេប ឧបបដ្ឋន្តានំ បរេត្ត អកុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បនិក្ខណោ តេសំ តត្ថ អន្យាគតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ

ពួកអព្យាករណ៍ របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុង
 បរិក្ខិតកាល តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ឯពួកអព្យាករណ៍ របស់ពួកសត្វនោះ ទើបកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេកាវរាគ ទាំង
 ពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(១០២) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាករណ៍ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខ-
 ណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបរាគ តែពួកអព្យាករណ៍ របស់
 ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកសត្វនោះ ទើបកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែអកុសល
 ទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេកាវរាគ ទាំងពួកអព្យាករណ៍ ក៏កើតឡើងដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាករណ៍ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អព្យាករណ៍ របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង កើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងបរិក្ខិត-
 កាល តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

បញ្ចវេកានេ អកុសលានំ ឧប្បនក្ខណោ តេសំ តត្ថ
អព្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា
ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១០៣] យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
តស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អកុសលានំ
ឧប្បនក្ខណោ តេសំ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
នោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សទ្ធសំ
ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តអកុសលវិប្ប-
យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បនក្ខណោ និរោធសមាបដ្ឋានំ អ-
សញ្ញាសត្តានំ តេសំ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ អ-
កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ន
ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ កុសលានំ ឧប្បនក្ខណោ តេសំ អកុ-
សលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ នោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា
ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សទ្ធសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ អកុសល-
វិប្បយុត្តកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បនក្ខណោ និរោ-
ធសមាបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ អកុសលា ច
ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

ឯពួកអព្យាកតមិ របស់ពួកសត្វនោះ ទើបកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុង
ឧប្បនក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចវេកាការកត ទាំងពួកអកុ-
សលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១០៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់
ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បនក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ
តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួក
កុសលធម៌ របស់សត្វទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍
ពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បនក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាក
កុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងកន្លងក្លណៈ (១ណៈជាទី
បែកប្រាយ) ខែចិត្ត ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ
នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បនក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយទេ តែពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសល-
ធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ គឺពួកលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និង
ពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បនក្ខណៈ ខែចិត្ត ដែលប្រាសចាក
អកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកន្លងក្លណៈ ខែចិត្ត ទាំង
ពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១០៤] យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សព្វេសំ ឧ-
 បបដ្ឋន្តានំ បវត្តេ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខ-
 ណេ^(១) តេសំ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ជា ច
 តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សព្វេសំ ចវត្តានំ
 បវត្តេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ អរូបេ អកុសលានំ ឧប្បា-
 ទក្ខណោ តេសំ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យា-
 កតា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 អរូបេ កុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ជា ច តេសំ កុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិ សព្វេសំ ចវត្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ
 អរូបេ អកុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា
 ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១០៥] យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សព្វេសំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ បវត្តេ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 ទក្ខណេ^(២) តេសំ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ

[១០៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងដែរ ។ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអព្យាកត-
 ធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលច្យុត មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែ
 អកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកត ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល
 ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកត តែពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលច្យុត មិនកើតឡើង ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកត ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែ
 ចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១០៥] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងបវត្តិកាល

១ ឧ. ឯត្ថន្តរេ និរោធសមាប្បន្តំ អសញ្ញាសញ្ញាន្តំ វិស្សន្តំ ។ ២ ឧ. ឯត្ថន្តរេ លំវិរោធន

នោ ច តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 សទ្ធាសំ ចរន្តានំ បរតេ ចិត្តស្ស ភន្តិក្កុណោ អរូបេ
 កុសលានំ ឧប្បាទក្កុណោ តេសំ អកុសលា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស អកុ-
 សលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អរូបេ អកុសលានំ
 ឧប្បាទក្កុណោ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 នោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សទ្ធា-
 សំ ចរន្តានំ បរតេ ចិត្តស្ស ភន្តិក្កុណោ អរូបេ កុស-
 លានំ ឧប្បាទក្កុណោ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(១០៦) យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ
 វា បទ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ កុស-
 លា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

(១០៧) យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យត្ថ
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ នតិ ។

តៃព្វកសព្វកកធម៌ បេសំព្វកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯព្វក
 អកុសលធម៌ បេសំព្វកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលច្បាប់ មិនកើតឡើង
 ក្នុងឧប្បាទក្កុណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកត ក្នុងភន្តិក្កុណៈ ខែ
 ចិត្ត ក្នុងបរត្ថិកាល ទាំងព្វកសព្វកកធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ព្វកសព្វកកធម៌ បេសំបុគ្គលណា មិនកើតឡើង ព្វកអកុសល-
 ធម៌ បេសំបុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ព្វកសព្វកកធម៌ បេសំព្វក
 សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្កុណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុង
 អរូបកតទេ តៃព្វកអកុសលធម៌ បេសំព្វកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក៏មិន
 មែន ឯព្វកសព្វកកធម៌ បេសំព្វកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលច្បាប់ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងឧប្បាទក្កុណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកត ក្នុងភន្តិក្កុណៈ
 ខែចិត្ត ក្នុងបរត្ថិកាល ទាំងព្វកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

(១០៦) ព្វកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ព្វកអកុសល-
 ធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ តើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្វកអកុ-
 សលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ព្វកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ តើ ។

(១០៧) ព្វកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ព្វកសព្វ-
 កកធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្វក
 សព្វកកធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ព្វកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(១០៨) យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 យត្ថ វា បដ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ នត្ថិ ។

(១០៩) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អកុស
 លាធំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 សទ្ធជេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តអកុ
 សលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តាធំ
 តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា
 ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បដ យត្ថ អកុ
 សលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ កុសលាធំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ កុស
 លា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សទ្ធជេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ
 កុសលវិប្បយុត្តអកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខ
 ណោ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(១០៨) ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យា
 កតធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនបានទេ ។

(១០៩) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុស
 លធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃ
 អកុសលទាំងឡាយ នៃពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាក
 កុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងកន្លងក្លណៈ នៃចិត្ត ទាំងពួក
 អកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃកុសលទាំងឡាយ នៃពួកកុស
 លធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុ
 សលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាក
 អកុសល ក្នុងកន្លងក្លណៈ នៃចិត្ត ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១១០] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 សទ្ទេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ បវត្តេ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណេ^(១) តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិ សទ្ទេសំ បវត្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខ-
 ណោ អរូបេ អកុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អរូបេ កុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ឆោ ច
 តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សទ្ទេសំ
 បវត្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ អរូបេ អកុស-
 លានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១១១] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

១ ឧ. ឧប្បាទក្ខណោ វាយតិ ។

[១១០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ចំណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះ
 ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង
 មិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាក
 កុសល ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងចំនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំង
 អស់នោះ កាលច្បុក មិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃ
 អកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល
 ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកត-
 ធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃកុសលទាំង
 ឡាយ ក្នុងអរូបភពទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងចំនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំង-
 អស់នោះ កាលច្បុក មិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃ
 អកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល
 ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១១១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ចំណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះឬ ។

សព្វេសំ ឧបបដ្ឋានំ បរត្ថេ អកុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទត្តលោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ អក្កាភត្តា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិ សព្វេសំ ចវត្ថានំ បរត្ថេ ចិត្តស្ស កដ្ឋត្តលោ
 អរូបេ កុសលានំ ឧប្បាទត្តលោ តេសំ តត្ថ អកុ-
 សលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អក្កាភត្តា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ អក្កាភត្តា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អរូបេ អកុសលានំ ឧប្បាទត្តលោ
 តេសំ តត្ថ អក្កាភត្តា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ឆោ ច
 តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សព្វេសំ
 ចវត្ថានំ បរត្ថេ ចិត្តស្ស កដ្ឋត្តលោ អរូបេ កុសលានំ
 ឧប្បាទត្តលោ តេសំ តត្ថ អក្កាភត្តា ច ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(១១២) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បន អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស កុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទត្តលោ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុ-
 សល ក្នុងវត្តិកាល តែពួកអក្កាភត្តធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំង
 អស់នោះ កាលច្បុក មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទត្តលោ នៃ
 កុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកត ក្នុងកន្តិក្កលោ នៃចិត្ត ក្នុងវត្តិកាល
 ទាំងពួកអក្កាភត្តធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអក្កាភត្ត-
 ធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអក្កាភត្តធម៌ របស់
 ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទត្តលោ នៃអកុសល
 ទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអក្កាភត្តធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំង
 អស់នោះ កាលច្បុក មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទត្តលោ នៃ
 កុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកត ក្នុងកន្តិក្កលោ នៃចិត្ត ក្នុងវត្តិកាល
 ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

(១១២) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១១៣] យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ ភស្ស
អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ ភស្ស កុសលា
ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។

[១១៤] យស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ ភស្ស
អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ ភស្ស អកុសលា
ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។

[១១៥] យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ តត្ថ អ-
កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា
បទ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ តត្ថ កុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។

[១១៦] យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ តត្ថ
អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា
បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ តត្ថ កុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
ឧប្បជ្ឈិតុ ឆោ ច តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ
ចត្តរោការេ បញ្ចរោការេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
ឧប្បជ្ឈិតុ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ ។

[១១៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួកកុសល-
ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១១៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១១៩] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ កើត
ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១២០] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អព្យាកតធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
គឺក្នុងអសញ្ញាសត្តេ តែពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
ឯពួកអព្យាកតធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងចក្កវេទកាភេទ ឱនី
ចញ្ចរោការេ ចានី ពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[១១៧] យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វ
 បន អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អសញ្ញាសត្ថ តត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ យោ ច តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជិត្ថ ចត្តរោការេ បញ្ចរោការេ តត្ថ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ ។

[១១៨] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វ បន យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ
 តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ សុត្តារា-
 សានំ ធុតិយេ អកុសលេ ចិត្តេ វត្តមានេ តេសំ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ យោ ច តេសំ តត្ថ កុស-
 លា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ ឥតរេសំ ចត្តរោការានំ បញ្ច-
 រោការានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ
 កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ថ ។

[១១៧] ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យា-
 កតធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
 កតធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុង
 អសញ្ញាសត្ថ តែពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯ
 ពួកអព្យាកតធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងចត្តរោការេ ឆិដ
 ចញ្ចរោការេ ចាំពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[១១៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលអកុសលចិត្ត(១) ទី ២ របស់ពួកសត្វក្នុងសុទ្ធាវស
 កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសុទ្ធាវសសត្វនោះ កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសុទ្ធាវសសត្វនោះ
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ
 ក្រៅពីនេះ គឺចត្តរោការេ ឆិដចញ្ចរោការេ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ចាំពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

១ អកុសល ក្នុងទីនេះ សំដៅយកដល់ចិត្តទី ២ គឺចំពោះដល់ចិត្ត ដែលប្រកាសនឹង
 រាជ ។ អន្តិកថា ។

[១១៩] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត
 តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ សុត្តារា-
 សាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត ទោ ច តេសំ តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត ឥតវេសំ ចតុរោគារាធំ
 បញ្ចរោគារាធំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិត កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិត ។

[១២០] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អា-
 មត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិត តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។
 សុត្តារាសាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញាសត្តាធំ
 តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត ទោ ច
 តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត ឥតវេសំ ចតុ-
 រោគារាធំ បញ្ចរោគារាធំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា
 ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិត អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិត ។

[១១៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា តើគេឡើងហើយ ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ តើគេឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា តើគេឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ តើគេឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 កាលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ តើគេឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯពួកអព្យាកត-
 ធម៌ របស់សត្វទាំងនោះ ក្រៅពីនេះ គឺចតុរោគារៈ និងបញ្ចរោគារៈ តើគេ
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[១២០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា តើគេឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ តើគេឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា តើគេ
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ តើគេឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវសសត្វ កាល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ តើគេឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ
 គឺចតុរោគារៈ និងបញ្ចរោគារៈ តើគេឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួក
 អកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

[១២១] យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ កស្ស
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស
 វា បទ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ កស្ស កុស-
 លា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។

[១២២] យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ
 កស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ កស្ស
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។

[១២៣] យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ
 កស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ កស្ស
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។

[១២៤] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ
 វា បទ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។

[១២៥] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិតុ ។

[១២៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[១២៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

[១២៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនមាន
 ទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង
 ហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។
 មិនមានទេ ។

[១២៩] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងចំណា ពួក
 អកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងចំណោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ មិន
 កើតឡើងហើយ ក្នុងចំណោះឬ ។ អើ ។

[១៣០] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងចំណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងចំណោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

យត្ថ វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។

(១២៦) យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិតុ ។ យត្ថ វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ នត្ថិ ។

(១២៧) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ សុទ្ធាវាសានំ ទុតិយេ អកុសលេ ចិត្តេ វត្តមានេ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ តោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ សុទ្ធាវាសានំ ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ(១) អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(១២៨) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ សុទ្ធាវាសានំ ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ

១ ១. សុទ្ធាវាសានំ ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ ឯន្ត សុទ្ធាវាសំ ឧប្បជ្ជិតានំ ឯវ ទិស្សន្តិយេ ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(១២៦) ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(១២៧) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលអកុសលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសនសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន កាលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសនសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ចំណែកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១២៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទី ២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសនសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ

អសញ្ញាសក្កានំ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតុ
នោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតុ សុត្វា-
វាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ(១) តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន
ឧប្បជ្ឈិតុ អព្យាកតា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតុ ។ យស្ស វា
បដ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស តត្ថ
កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្វាតិ ។ អាមត្តា ។

(១២៨) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
ជ្ឈិតុ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្វាតិ ។
សុត្វាវាសានំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមា នេ អសញ្ញាសក្កានំ
តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតុ នោ ច
តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតុ សុត្វាវាសំ
ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន
ឧប្បជ្ឈិតុ អព្យាកតា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតុ ។ យស្ស
វា បដ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតុ តស្ស
តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្វាតិ ។ អាមត្តា ។

(១៣០) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្វាតិ
តស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្វាតិ ។

១ ១. បរិក្ខិតវិស្ស ច្បាប់ទី១៣ ៧ ទំព័រទី១៣

ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសក្កានុនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសក្កានុនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសក្កានុនោះ កាលចូលទៅ កាន់
សុត្វាវាសៈ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏
មិនកើតឡើងហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គល
ណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១២៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ កាលចិត្តចិត្តិ របស់ពួកសុត្វាវាសសក្កានុ កាលប្រព្រឹត្តទៅ
ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសក្កានុនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសក្កានុនោះ មិនកើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសក្កានុនោះ កាល
ចូលទៅ កាន់សុត្វាវាសៈ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួក
អព្យាកតធម៌ ក៏មិនកើតឡើងហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកត-
ធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១៣០) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង
ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។

យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អក្ខមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ទោ ច តេសំ អកុស-
 លា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ឥតវេសំ តេសំ កុសលា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។
 យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

(១៣១) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ អក្ខមត្តសមន្តីនំ អរ-
 ហន្តានំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ទោ
 ច តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ឥតវេសំ តេសំ
 អព្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

(១៣២) យស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ អក្ខមត្ត-
 សមន្តីនំ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អក្ខមត្តំ

ពួកសត្វណា នឹងបាន ខូចបង្កង់ប្រសើរ គឺជាគ្រូចិត្ត ក្នុងលំដាប់ នៃ
 ចិត្តណា ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងកើតឡើង នៃពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនោះ នឹងកើតឡើង ចាំឯពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹង
 កើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង
 កើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(១៣១) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 ពួកបុគ្គល ដែលជាព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹង
 កើតឡើង នៃពួកកុសលធម៌ របស់ពួកបុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
 ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកបុគ្គលនោះ ក្រៅពីនេះ នឹងកើតឡើង
 ចាំឯពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

(១៣២) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 ព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកសត្វនោះ

បដិសេធិស្សន្ទំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ
 ឆោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ ឥតរាសំ
 តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ អកុសលា
 ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ ។

[១៣៣] យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បទ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំតិ ។ អាមន្តា ។

[១៣៤] យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំតិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំតិ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ ឆោ ច តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ
 ចតុរោគារេ បញ្ចរោគារេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ ។

[១៣៥] យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំតិ ។ អា-
 មន្តា ។ យត្ថ វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សន្ទំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្ទំតិ ។

ដែលនឹងបាន ខ្លឹមន្តប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា នោះ នឹងកើត
 ឡើង តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ នឹងកើតឡើង ទាំងពួក
 អកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[១៣៦] ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអកុ-
 សលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំនោម ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុ-
 សលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ចំនោម ។ អើ ។

[១៣៧] ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអព្យា-
 កតធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំនោម ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
 កតធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំ-
 នោម ។ ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំនោម គឺក្នុងអសញ្ញាសត្វ
 តែពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំនោមទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ នឹង
 កើតឡើង ក្នុងចំនោម គឺក្នុងចតុរោគារេ និងបញ្ចរោគារេ ទាំងពួក
 កុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[១៣៨] ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអព្យាកតធម៌
 នឹងកើតឡើង ក្នុងចំនោម ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 នឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំនោម ។

អសញ្ញាសត្ត តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ឆោ
ច តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ចតុរោការេ
បញ្ចរោការេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

(១៣៦) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិ-
ស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។
ចតុរោការេ បញ្ចរោការេ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
អត្តមត្ថំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ឥតេសំ ចតុរោការាឯ បញ្ចរោការាឯ
តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អកុ-
សលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ
យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ
កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

(១៣៧) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ(១) ។

• ១. ធម្មត្ថេ ចតុរោការេ បញ្ចរោការេនិ ទិស្សន្តិ ។

ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ នឹងក្នុងអសញ្ញាសត្ត តែពួក
អកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ នឹង
កើតឡើង ក្នុងទីនោះ នឹងក្នុងចតុរោការេកត និងបញ្ចរោការេកត ទាំងពួក
អកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

(១៣៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ដែលជាសត្វនឹងបាន ខ្លាចខ្លាចប្រសើរ ក្នុង
លំដាប់ ខែចិត្តណា ក្នុងចតុរោការេកត និងបញ្ចរោការេកត នឹងកើតឡើង
តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ នឹងចតុរោការេ និងបញ្ច-
រោការេ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើង
ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង
ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។

(១៣៧) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

អត្ថមគ្គសមន្តិកំ អរហន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ឥតវេសំ ចតុរោ-
 ការាវំ បញ្ចរោការាវំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

(១៣៨) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិកំ ។
 អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ-
 តិ(១) ។ អត្ថមគ្គសមន្តិកំ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនុន្តរា អត្ថមគ្គំ បដិលភិស្សន្តិ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ឥតវេសំ ចតុរោ-
 ការាវំ បញ្ចរោការាវំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

(១៣៩) យស្ស កុសលា ធម្មា ច ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តស្ស អកុសលា ធម្មា ច ឧប្បជ្ជិស្សន្តិកំ ។ អាមត្តា ។

ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្ថនោះ និងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ និងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាក-
 តធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺចតុរោការៈ និងបញ្ចរោការៈ
 និងកើតឡើង ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

(១៣៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកសត្វ ដែលនឹងបាន ខ្ញុំមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់ ខែចិត្តណា និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺចតុរោការៈ
 និងបញ្ចរោការៈ នឹងកើតឡើង ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

(១៣៩) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមត្ថំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តោ ច តេសំ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អត្តបក្កសមន្តីនំ អរ-
 ហន្តានំ តេសំ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

(១៤០) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ អត្ត-
 មក្កសមន្តីនំ អរហន្តានំ តេសំ កុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តោ ច តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ចច្ចមចិត្តសមន្តីនំ តេសំ កុសលា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។

(១៤១) យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សន្តិ តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ ដែលនឹងបាន ឲ្យមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្ត
 ណា នឹងមិនកើតឡើងទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នក
 ព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ទាំងពួកកុស-
 លធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។

(១៤០) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នោះ នឹងមិន
 កើតឡើងទេ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយបច្ចមចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនកើត
 ឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើត
 ឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

(១៤១) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើត
 ឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។

អត្ថមត្តសមន្តីធំ អរហន្តធំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
 អត្ថមត្ត បដិលកិស្សន្តិ តេសំ អកុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ធម្មា ច តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ បដិមចិត្តសមន្តីធំ តេសំ អកុសលា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។
 អាមត្តា ។

[១៤២] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។
 យត្ថ វា បទ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

[១៤៣] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សន្តិ ។ យត្ថ វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សន្តិ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ ធម្មតិ ។

[១៤៤] យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 នឹងរបស់ពួកសត្វ ដែលនឹងបាន ខ្លឹមមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា
 នោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ អ្នកព្រម
 ព្រៀងដោយបដិមចិត្តនោះ ក៏នឹងមិនកើតឡើងទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌
 ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គល
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើត
 ឡើងឬ ។ អើ ។

[១៤៥] ពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួក
 អកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងចំណោះឬ ។ អើ ។

[១៤៦] ពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណោះឬ ។ នឹងកើតឡើង ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកកុសល-
 ធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៤៧] ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណោះឬ ។ នឹងកើតឡើង ។

យត្ថ វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តត្ថ
អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ ធម្មំ ។

[១៤៥] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្ស-
ន្តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា
ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ^(១) ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អក្កមត្តំ
បដិលភិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សន្តិ ខោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សន្តិ^(១) អក្កមត្តសមធឹនំ អរហន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

[១៤៦] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្ស-
ន្តិ^(១) ។ អក្កមត្តសមធឹនំ អរហន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ខោ ច
តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ^(១)

១. ឧប្បជ្ជន្តរេ ធម្មវេកាយេ បញ្ចវេកាយេនិ ទិស្សន្តិ ។

ម្យាទិទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអកុសល-
ធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[១៤៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
ចំណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ ម្យាទិទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ដែលជា
សត្វនឹងបាត់ ខ្លះមន្តជ័ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ វិនិច្ឆ័យណា នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នក
ព្រមព្រៀងដោយមន្តជ័ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិន
កើតឡើងទេ ចាំឯពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។

[១៤៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងចំណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
មន្តជ័ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ទេ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ

បដិមចិត្តសមន្តីនំ តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។
 អាមត្តា ។

[១៤៧] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សន្តិតិ ។ អត្ថមត្តសមន្តីនំ អរហន្តានំ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្ថមត្តំ បដិលក៏ស្សន្តិ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 បដិមចិត្តសមន្តីនំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អព្យាកតា ច ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។
 អាមត្តា ។

[១៤៨] យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ អ្នកព្រមព្រៀងដោយចង្អុល-
 ចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹង
 មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៤៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកសត្វ ដែលនឹងបានខ្ញុំមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
 នៃចិត្តណា នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ អ្នកព្រមព្រៀងដោយចង្អុល-
 ចិត្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹង
 មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា
 នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៥០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តិ ។ សទ្ធសំ ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បនក្ខណោ
 ធិរោធសមាបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ អកុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត ទោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ឈិត្តិ កុសលានំ ឧប្បនក្ខណោ តេសំ អកុសលា
 ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តិ ។

(១៤៧) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស កុស-
 លា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តិ ។ សទ្ធសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខ-
 ណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បនក្ខណោ ធិរោ-
 ធសមាបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈិត្ត ទោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តិ
 កុសលានំ ឧប្បនក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈិត្ត កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តិ ។

(១៤៨) យស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បទក្ខណៈ ខែចិត្ត ដែល
 ប្រាសចាកកុសល ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បទក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុ-
 សលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(១៤៩) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ពួកកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំង
 អស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងឧប្បទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកង្ក-
 ក្ខណៈ ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ
 ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្ប-
 ទក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(១៥០) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

យស្ស វ បទ អក្កសតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត វស្ស អក្ក-
 សលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត ។ សព្វេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្កុ-
 លោ អក្កសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ និរោ-
 ធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ អក្កសតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈិត្ត វោ ច តេសំ អក្កសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត
 អក្កសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ អក្កសតា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត អក្កសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

[១៥១] យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត ។ បេ ។

[១៥២] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត
 វស្ស វត្ថុ អក្កសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមន្តា ។
 យស្ស វ បទ យត្ថ អក្កសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត
 វស្ស វត្ថុ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ សព្វេសំ(១)
 ចិត្តស្ស ភន្តក្កុលោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្ប-
 ាទក្ខណោ តេសំ វត្ថុ អក្កសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត
 វោ ច តេសំ វត្ថុ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត(២)
 កុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ វត្ថុ អក្កសលា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

១ ឧ. អយំ បាហោ សព្វន្ត ទិស្សនិ ។ ឯឧ បទ បទ ចន្តរិកាវេ ចន្តរិកាវេតិ យេ-
 វុយ្យេន ទិស្សនិយេ ។ ២ ឧ. ឯឧន្តរេ ចន្តរិកាវេ ចន្តរិកាវេតិ សព្វន្ត ទិស្សនិយេ ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអក្កសតា របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអក្កសតា
 របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាស
 ចាកអកុសល ក្នុងភន្តក្ខណៈ ខែចិត្ត តែអកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអក្កសតា របស់ពួកជននោះ ធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុស-
 លធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៥១] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៥២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាស
 ចាកកុសល ក្នុងភន្តក្ខណៈ ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែកុសល
 ទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៥៣] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្ត
 តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សទ្ធនំ
 ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 ទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្ត យោ ច ភេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 កុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្ត កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៥៤] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តាតិ ។ អា-
 មត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្ត តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 សទ្ធនំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ អកុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្ត យោ ច ភេសំ តត្ថ អកុ-
 សលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលានំ ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្ត

[១៥៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុង
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
 នោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ក្នុងណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើត
 ឡើង ក្នុងនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំង
 អស់នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខៃចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភ័ន្តក្ខណៈ ខៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 ពួកសត្វនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខៃ
 កុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៥៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុង
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
 នោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ក្នុងណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើត
 ឡើង ក្នុងនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំង
 អស់នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខៃចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងភ័ន្តក្ខណៈ ខៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ

អកុសលា ន ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(១៥៥) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ ឧប្បជ្ឈន្ត ។ យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្ត តស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ នត្ថិ ។

(១៥៦) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ ឧប្បជ្ឈន្ត ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្ត តស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ នត្ថិ ។

(១៥៧) យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ ឧប្បជ្ឈន្ត ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្ត តស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ នត្ថិ ។

(១៥៨) យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ បេ ។

(១៥៩) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។

នៃអកុសលាទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងដែរ ។

(១៥៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

(១៥៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

(១៥៧) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

(១៥៨) ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ។ បេ ។

(១៥៩) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងចំណោះឬ ។

សទ្ធម្មំ ចិត្តស្ស ភន្តិក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បនិក្ខណោ តេសំ ភត្ត កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ ធា ច តេសំ ភត្ត អកុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ សុទ្ធាវសានំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ^(១) អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ ភត្ត កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស ភត្ត
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

[១៦០] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ តស្ស ភត្ត អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។
 សទ្ធម្មំ ចិត្តស្ស ភន្តិក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បនិក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ ភត្ត កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ធា ច តេសំ ភត្ត អព្យាកតា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សុទ្ធាវសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ
 ភត្ត កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស ភត្ត កុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

១. ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេតិ ឯត្ថ ឧប្បជ្ឈន្តិស្ស ភន្តិក្ខណេតិ ទំស្សន្តិយេ ។

ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងក្នុងក្ខណៈ ខែចិត្ត
 តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះ ក៏មិនមែន កាលបើចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវសសត្វ កាល
 ប្រព្រឹត្តទៅ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ អើ ។

[១៦០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល
 ក្នុងក្នុងក្ខណៈ ខែចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ
 នោះ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវស មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំង
 ពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១៦១) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តាតិ ។

សព្វេសំ ចិត្តស្ស កត្តកុលោ អកុសលវិប្បយត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទកុលោ អសញ្ញាសត្វាធំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្ត តុប្បាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្ត តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

អរមន្តា ។

(១៦២) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិស្សន្តិ ។ អត្តមគ្គស្ស ឧប្បាទកុលោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមគ្គំ បដិសភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បាទកុលោ តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិស្សន្តិ ឥតតេសំ កុសលាធំ ឧប្បាទកុលោ តេសំ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិស្សន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(១៦៣) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុង ចំណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង ទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិន កើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទកុលា ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងកត្តកុលា ខែចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក សត្វនោះ កាលចូលទៅ កាន់សុប្បាវាស មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទាំង ពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងចំណា ពួក អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(១៦៤) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកជន មិនបាន ខ្ញុំមែនដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទកុលា ខែមគ្គដ៏ ប្រសើរ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកុលា ខែចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនមែនកើតឡើងទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទកុលា ខែ កុសលទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើត ឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។

សព្វេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
ឧប្បាទក្ខណោ ធិរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ហោ ច តេសំ
កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ
តេសំ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលា ច
ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៦៣] យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិស្មន្តិតំ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិស្មន្តិ តស្ស កុស-
លា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិតំ ។ សព្វេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ
កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ ធិរោធសមា-
បន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្ប-
ជ្ឈន្តិស្មន្តិ ហោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
កុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា
ឧប្បជ្ឈន្តិស្មន្តិ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៦៤] យស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិស្មន្តិតំ ។ អាមត្តា ។

ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់
និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
ដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកន្លងក្ខណៈ នៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន
នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួក
កុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៦៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួក
អព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់
នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ និងកើតឡើង
ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកន្លងក្ខណៈ នៃចិត្ត
តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតាធម៌
របស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃកុសលទាំងឡាយ
ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៦៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួក
អព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សព្វេសំ ចិត្តស្ស
 កង្កត្តុណោ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទត្តុណោ
 ចិរោធសមាបដ្ឋានំ អសញ្ញាសន្តានំ តេសំ អព្យាកតា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ យោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ អកុសលានំ ឧប្បាទត្តុណោ តេសំ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(១៦៥) យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ បេ ។

(១៦៦) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ

តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ^(១) ។
 អត្ថមត្តស្ស ឧប្បាទត្តុណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
 អត្ថមត្តំ បដិលកិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បាទត្តុ-
 ណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ យោ ច
 តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ នតេសំ^(២)
 កុសលានំ ឧប្បាទត្តុណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ
 តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ខឹងកើតឡើង ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជន ទាំងអស់នោះ និរោកដែលចូលកាន់ខំរាជ ខឹងពួកអសញ្ញាសត្វ
 ខឹងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទត្តុណា: ខែចិត្ត ដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុង
 កង្កត្តុណា: ខែចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង
 ទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទត្តុណា:
 ខែអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(១៦៥) ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណា ។ បេ ។

(១៦៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងចំណា
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងចំណោះឬ ។ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលខឹងបាន ខ្វែងផ្គុំប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់ ខែចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទត្តុណា: ខែមគ្គដ៏ប្រសើរ កើតឡើង
 ក្នុងចំណោះ ក្នុងឧប្បាទត្តុណា: ខែចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ ទើបកើតឡើង ក្នុងចំណោះ ក្នុងឧប្បាទត្តុណា: ខែកុសល
 ទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏ខឹងកើតឡើងដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ខឹងកើតឡើង ក្នុង
 ចំណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងចំណោះឬ ។

សទ្ធាសំ ចិត្តស្ស កង្កែបក្កុណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្កុណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ-
 ស្សន្តិ ជា ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
 កុសលាធំ ឧប្បាទក្កុណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១៦៧] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
 តស្ស តត្ថ អក្កាភតា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិស្សន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អក្កាភតា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជន្តិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ។
 សទ្ធាសំ ចិត្តស្ស កង្កែបក្កុណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្កុណោ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ អក្កាភតា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិស្សន្តិ ជា ច តេសំ តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ កុសលាធំ ឧប្បាទក្កុណោ តេសំ តត្ថ
 អក្កាភតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១៦៨] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ
 តស្ស តត្ថ អក្កាភតា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិស្សន្តិ ។ អា-
 មន្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អក្កាភតា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជន្តិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ ។

ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន ចាំអស់នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្កុណា ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកន្លែងនោះ ខែចិត្ត
 តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្ប-
 ាទក្កុណា ខែកុសលចាំឡាយ ចាំពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៦៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអក្កា-
 ភតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្ត ចាំអស់នោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្កុណា ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកន្លែងនោះ ខែចិត្ត
 តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្កុណា ខែកុសលចាំឡាយ ចាំពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៧០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

សទ្ធសំ ចិត្តស្ស កង្កត្តុណោ អកុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ ភត្ត-
 អព្យាភតា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ តោ ច ភេសំ ភត្ត-
 អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ អកុសលានំ ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ ភេសំ ភត្ត អព្យាភតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ
 អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[១៦៧] យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ភស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ សទ្ធសំ
 ចិត្តស្ស កង្កត្តុណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្ប-
 ាទក្ខណោ និរោធសមាបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តោ ច ភេសំ អកុ-
 សលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ អត្តមក្ខស្ស កង្កត្តុណោ
 អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តក អត្តមក្ខំ បដិស-
 ភិស្សន្តិ ភស្ស ចិត្តស្ស កង្កត្តុណោ ភេសំ កុសលា
 ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ភស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។

ពួកអព្យាភតមិ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងកង្ក-
 ត្តុណៈ នៃចិត្ត តែពួកអកុសលមិ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាភតមិ របស់ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលមិ
 ក៏កើតឡើងដែរ ។

[១៦៨] ពួកកុសលមិ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក
 អកុសលមិ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកកុសល-
 មិ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាក
 កុសល ក្នុងកង្កត្តុណៈ នៃចិត្ត តែពួកអកុសលមិ របស់ពួកជននោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលមិ របស់ពួកព្រះអរហន្ត
 ក្នុងកង្កត្តុណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាន ខ្លះ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា នោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 កង្កត្តុណៈ នៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួកអកុសលមិ ក៏នឹងមិនកើតឡើង
 ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលមិ របស់បុគ្គលណា នឹងមិន
 កើតឡើង ពួកកុសលមិ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងទេឬ ។

អត្ថមត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
 អត្ថមត្តំ បដិលកិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ នោ ច តេសំ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជន្តិ អត្ថមត្តស្ស កត្តក្ខណោ
 អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្ថមត្តំ បដិល-
 កិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស កត្តក្ខណោ តេសំ អកុសលា
 ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជន្តិ ។

[១៧០] យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ សព្វេសំ
 ចិត្តស្ស កត្តក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 ទក្ខណោ និរោធសមាបន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជន្តិ នោ ច តេសំ អព្យា-
 កតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ បច្ឆិមចិត្តសមន្តិនំ តេសំ
 កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជន្តិ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

[១៧១] យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជន្តិ

ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាន ឲ្យមន្តជ័យប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់ ខែចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែមន្តជ័យប្រសើរ នឹងមិនកើត
 ឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តនោះទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកគ្រូ
 អហេតុ ក្នុងកត្តក្ខណៈ ខែមន្តជ័យប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាន
 ឲ្យមន្តជ័យប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ខែចិត្តណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងកត្តក្ខណៈ
 ខែចិត្តនោះទេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[១៧២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់ទីពេញ នឹងពួកអសញ្ញា-
 សត្វ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល
 ក្នុងកត្តក្ខណៈ ខែចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិន
 កើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនអ្នកព្រមព្រៀង
 ដោយបច្ឆិមចិត្តនោះ មិនកើតឡើងទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិន
 កើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិន
 កើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[១៧៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង

តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។ សទ្ទេសំ
 ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 នក្ខណោ ធិរោធសមាបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ នោ ច តេសំ អព្យា-
 កតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ បដិមចិត្តសមន្តីនំ តេសំ
 អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អាមត្តា ។

[១៧២] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ បេ ។

[១៧៣] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ-
 តិ ។ សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បានក្ខណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ អកុមត្តស្ស កង្កក្ខណោ អរហន្តានំ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តរា អកុមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ កុសលា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។

ព្វាអព្យាកតមិ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន និងពួក
 អសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាក
 អកុសល ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត នៃពួកអព្យាកតមិ របស់ពួកជននោះ
 នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនអក្រម
 ប្រៀនដោយចម្លើយចិត្តនោះ មិនកើតឡើងទេ ទាំងពួកអព្យាកតមិ ក៏
 នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតមិ របស់បុគ្គល
 ណា នឹងមិនកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើត
 ឡើងទេឬ ។ បេ ។

[១៧៤] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៧៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកង្កក្ខណៈ
 ខែចិត្ត នៃពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែ
 មត្តដ៏ប្រសើរ នៃរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាននូវមត្តដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
 ខែចិត្តណា នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 កង្កក្ខណៈ ខែចិត្តនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។

យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ
 តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អត្ថ-
 មត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
 អត្ថមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 ភេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ តោ
 ច ភេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អត្ថមត្តស្ស
 ភន្តក្ខណោ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
 អត្ថមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ
 អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(១៧៤) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អប្បាកាសា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។
 សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តោ ច ភេសំ
 តត្ថ អប្បាកាសា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ បច្ចិមចិត្ត-
 សមន្តិនំ ភេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អប្បាកាសា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា
 បទ យត្ថ អប្បាកាសា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អាមត្តា ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 ចំណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ ដែលខឹងបាន ឲ្យមន្តជំប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់ ខៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទកុណា ខៃមន្តជំប្រសើរ ខឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទកុណា ខៃចិត្តនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ដទៃនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងក្បួនកុណា ខៃមន្តជំប្រសើរ ខឹងរបស់ពួកដទៃ ដែល
 ខឹងបាន ឲ្យមន្តជំប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខៃចិត្តណា ខឹងរបស់ពួកអសញ្ញា-
 សត្វនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្បួនកុណា ខៃចិត្តនោះទេ
 តាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

(១៧៥) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអប្បាកាសធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ តាំងគ្រប់នោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្បួនកុណា ខៃចិត្ត តែពួកអប្បាកាសធម៌ របស់ពួក
 សត្វនោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វ អ្នកព្រមព្រៀងដោយចិត្តចិត្ត នោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះទេ តាំងពួកអព្យាកាសធម៌ ក៏ខឹងមិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអប្បាកាសធម៌ របស់បុគ្គលណា ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ តើ ។

[១៧៥] យស្ស យេតុ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ ភស្ម ភត្ត អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។
 សទ្ធសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ អកុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ ភត្ត
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ នោ ច ភេសំ ភត្ត
 អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ចជ្ជមចិត្តសមន្តិនំ
 ភេសំ ភត្ត អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យា-
 កតា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ
 យេតុ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ភស្ម ភត្ត
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អាមត្តា ។

[១៧៦] យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត ភស្ម
 អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។ អត្តមក្ខសមន្តិនំ
 អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមក្ខំ ចជ្ជ-
 លភិស្សន្តិ ភេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត នោ ច
 ភេសំ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ឥតរេសំ ភេសំ
 កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត អកុសលា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ភស្ម កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។

[១៧៥] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ចំណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនមែនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញា ទាំងអស់នោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ដែលក្នុងវេលាប្រាសចាកអកុសល
 ក្នុងកង្កក្ខណៈ ដែលក្នុង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិន
 មែនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏ដដែល ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ
 អ្នកប្រមាញ់ដោយចិត្តចិត្តនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួក
 អព្យាកតធម៌ ក៏មិនមែនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលណា មិនមែនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[១៧៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកប្រមាញ់ដោយចិត្តចិត្តនោះ មិនមែនកើត
 ឡើង ដែលមិនបាន ខ្លាំងក្លាចិត្តចិត្តនោះ ក្នុងលំដាប់ ដែលក្នុងចំណា នោះ
 ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ដែលពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនមែន
 កើតឡើងទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១៧៧] យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វស្ស ។ ចច្ចមចិត្តសមន្តិធំ
 តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វោ ច តេសំ អព្យា-
 កតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វស្ស វេសំ តេសំ កុសលា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ អព្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វ
 យស្ស វ បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វស្ស
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វ អាមត្តា ។

[១៧៨] យស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វស្ស ។ ចច្ចមចិត្តសមន្តិធំ
 តេសំ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វោ ច តេសំ
 អព្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វស្ស វេសំ តេសំ អកុ-
 សលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ អព្យាកតា ច ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជិតុ វ យស្ស វ បទ អព្យាកតា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជិតុ វស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វ
 អាមត្តា ។

[១៧៩] យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ ។ បេ ។

[១៨០] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ
 វស្ស វត្ថុ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វ

[១៧៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជនអ្នកប្រមាញ់ដោយចច្ចមចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ វៃ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួកកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ទាំងពួកអព្យា-
 កតធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១៧៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជនអ្នកប្រមាញ់ដោយចច្ចមចិត្តនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ វៃ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួកកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ទាំងពួកអព្យា-
 កតធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយឬ ។ អើ ។

[១៧៩] ពួកកុសលធម៌ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[១៨០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។

អត្ថមក្កសមដ្ឋីនំ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
 អត្ថមក្កំ បដិលកិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិតុ នោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជិស្សន្តិ ឥតរេសំ ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ តេសំ
 តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ អកុសលា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ-
 តិ ។ សុទ្ធាវសានំ ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ^(១) តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ ឥតរេសំ ចតុរោគា-
 រាជំ បញ្ចរោគារាជំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ ។

(១៨០) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ បច្ចិ-
 មចិត្តសមដ្ឋីនំ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ
 នោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ

១. សុទ្ធាវសានំ ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ ឯន្ត សុទ្ធាវសានំ ចិត្តជ្ជន្តិ ឯន្ត ទិស្សន្តិយេ ។

ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
 និងរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាន ឲ្យមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ វៃចិត្តណា
 នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ និងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺ ពួកសត្វចក្ករោកាវៈ និងបញ្ចរោកាវៈ ធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 កាលចិត្តច្បាស់ របស់ពួកសុទ្ធាវសាសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចក្ករោកាវៈ និង
 បញ្ចរោកាវៈ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏ធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយដែរ ។

(១៨១) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាករធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹង
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនមគ្គព្រម
 ព្រៀងដោយបច្ចិមចិត្ត នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
 ពួកអព្យាករធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

ឥតរេសំ ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ ភេសំ តត្ថ
 កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ អត្យាកតា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិតុ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អត្យាកតា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជិតាភិ ។ សុទ្ធាវសាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ^(១)
 អសញ្ញាសត្តាធំ ភេសំ តត្ថ អត្យាកតា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជិតុ ។ នោ ច ភេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជិតុ ឥតរេសំ ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ ភេសំ
 តត្ថ អត្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ កុសលា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ ។

[១៨២] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ
 តស្ស តត្ថ អត្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ ។ បច្ឆិម-
 ចិត្តសមន្តិធំ ភេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ ។ នោ
 ច ភេសំ តត្ថ អត្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ ឥតរេសំ
 ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ ភេសំ តត្ថ អកុសលា
 ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ អត្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អត្យាកតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ

១ ឧ. សុទ្ធាវសាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ ធម្ម សុទ្ធាវសំ ឧប្បជ្ជិតុន្តិ ចិត្តន្តិយេ ។

ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោគារៈ
 និងបញ្ចរោគារៈ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌
 ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា
 នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវសសត្វ
 កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនធ្លាប់
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ
 ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោគារៈ និងបញ្ចរោគារៈ នឹងកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏ធ្លាប់កើតឡើងហើយដែរ ។

[១៨២] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជនអនុប្រមាទ្រៀនដោយបច្ឆិមចិត្ត
 នោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោគារៈ និងបញ្ចរោគារៈ ធ្លាប់កើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា

តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ សុត្វា-
 វសាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញាសត្វាធំ តេសំ
 តត្ថ អក្កាសតា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតស្សន្តិ យោ ច តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត ឥតវេសំ ចតុវេកា-
 វធំ តេសំ តត្ថ អក្កាសតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតស្សន្តិ
 អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិត ។

(១៨៣) យស្ស កុសលា ធម្មា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតស្សន្តិ ។ ធុតិ ។ យស្ស
 វ បដ អកុសលា ធម្មា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតស្សន្តិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត ។

(១៨៤) យស្ស កុសលា ធម្មា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត តស្ស
 អក្កាសតា ធម្មា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតស្សន្តិ ។ ធុតិ ។ យស្ស
 វ បដ អក្កាសតា ធម្មា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតស្សន្តិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិត ។

(១៨៥) យស្ស អកុសលា ធម្មា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត
 តស្ស អក្កាសតា ធម្មា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតស្សន្តិ ។

ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 កាលចិត្តធិរិ របស់ពួកសុត្វាវសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាករ-
 ធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ដែលពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកដន្តនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ដែលពួកអព្យាករធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ ដែលពួកសត្វចតុវេ-
 កាវៈ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ នាំឲ្យពួកអកុសលធម៌ ក៏ធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយដែរ ។

(១៨៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ មិន
 មានទេ ។ ឡើងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិន
 កើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

(១៨៧) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ពួកអព្យាករធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។
 មិនមានទេ ។ ឡើងទៀត ពួកអព្យាករធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិន
 កើតឡើង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
 ឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

(១៨៨) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
 ហើយ ពួកអព្យាករធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។

ឧត្តិ ។ យស្ស វា បទ អក្កសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
តស្ស អក្កសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិតុ ។

[១៨៦] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ ។ ថេ ។

[១៨៧] យស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ
តស្ស តត្ថ អក្កសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។
សុត្តាន្តសង្ខេប ឧត្តយេ ចិត្តេ វត្តមានេ តេសំ តត្ថ កុ-
សលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ ។ ថេ ច តេសំ តត្ថ អក្កស-
លា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ
កុសលា ន ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ អក្កសលា ច ធម្មា
ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អក្កសលា
ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អក្កមគ្គសមន្តីនំ អរហន្តានំ យស្ស
ចិត្តស្ស អនន្តរា អក្កមគ្គំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ
អក្កសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ ថេ ច តេសំ តត្ថ
កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
តត្ថ អក្កសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ កុសលា
ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិតុ ។

មិនមានទេ ។ ឡើងទៀត ពួកអក្កសលា របស់បុគ្គលណា នឹងមិន
កើតឡើង ពួកអក្កសលា របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ
ឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

[១៨៦] ពួកអក្កសលា មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ ថេ ។

[១៨៧] ពួកអក្កសលា របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអក្កសលា របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តចិត្តិ របស់ពួកសុត្តាន្តសសត្វ កាលប្រព្រឹត្តទៅ
ពួកអក្កសលា របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
នៃពួកអក្កសលា របស់ពួកសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏
មិនមែន ឯពួកអក្កសលា របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអក្កសលា ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។
ឡើងទៀត ពួកអក្កសលា របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ពួកអក្កសលា របស់បុគ្គលនោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុង
ទីនោះឬ ។ ពួកអក្កសលា របស់ពួកព្រះភោគបាតុ អ្នកប្រមាញ់
ដោយមន្ត្រីប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាន ឲ្យមន្ត្រីប្រសើរ
ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ នៃពួកអ-
ក្កសលា របស់ពួកជននោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិន
មែន ឯពួកអក្កសលា របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ក៏នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអក្កសលា ក៏មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយដែរ ។

(១៨៨) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
ជ្ឈិត្ត ភស្ស ភត្ត អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត ។
ឧប្បជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា
ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត ភស្ស ភត្ត កុសលា ធម្មា ន
ឧប្បជ្ឈិត្ត ។ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(១៨៩) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
ជ្ឈិត្ត ភស្ស ភត្ត អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត ។
ឧប្បជ្ឈិត្ត ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា
ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត ភស្ស ភត្ត អកុសលា ធម្មា
ន ឧប្បជ្ឈិត្ត ។ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

ច្បាប់ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(១៩០) យស្ស កុសលា ធម្មា ធម្មជ្ឈិត្ត ភស្ស
អកុសលា ធម្មា ធម្មជ្ឈិត្ត ។ យោ ។ យស្ស វា
បទ អកុសលា ធម្មា ធម្មជ្ឈិត្ត ភស្ស កុសលា
ធម្មា ធម្មជ្ឈិត្ត ។ យោ ។

(១៩១) យស្ស កុសលា ធម្មា ធម្មជ្ឈិត្ត ភស្ស
អព្យាកតា ធម្មា ធម្មជ្ឈិត្ត ។ អរូបេ កុស-
លាធំ ភត្តកុសលា ភេសំ កុសលា ធម្មា ធម្មជ្ឈិត្ត
យោ ន ភេសំ អព្យាកតា ធម្មា ធម្មជ្ឈិត្ត

(១៨៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ក្នុងចំណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនមែនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនកើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
បុគ្គលណា មិនមែនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
នោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

(១៨៩) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនធ្លាប់កើតឡើង
ហើយ ក្នុងចំណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនមែនកើតឡើង
ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនកើតឡើង ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
បុគ្គលណា មិនមែនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
នោះ មិនធ្លាប់កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ធ្លាប់កើតឡើងហើយ ។

ចប់ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(១៩០) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេខ ពួកអកុសល-
ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេខដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេខ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
លេខដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

(១៩១) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេខ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេខដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកដទៃនោះ លេខ ក្នុងក្នុងចំណា ខែកុសលចាំឆ្នាំ ក្នុង
អរូបកត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ មិនលេខទេ

ចញ្ចវេកាការ កុសលានំ កង្កត្តុណោ ភេសំ កុសលា
 ច ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិតិ ។ សព្វេសំ ចវត្ថានំ បវត្តេ
 កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស កង្កត្តុណោ^(១) ភេសំ អព្យា-
 កតា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ឆោ ច ភេសំ កុសលា ធម្មា
 ធិរុជ្ឈន្តិ ចញ្ចវេកាការ កុសលានំ កង្កត្តុណោ ភេសំ
 អព្យាកតា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ កុសលា ច ធម្មា
 ធិរុជ្ឈន្តិ ។

(១៧២) យស្ស អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិតិ ។ អរូបេ អកុសលានំ
 កង្កត្តុណោ ភេសំ អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ឆោ ច
 ភេសំ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ចញ្ចវេកាការ អកុ-
 សលានំ កង្កត្តុណោ ភេសំ អកុសលា ច ធម្មា
 ធិរុជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ
 អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា ធិរុ-
 ជ្ឈន្តិតិ ។ សព្វេសំ ចវត្ថានំ បវត្តេ អកុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស កង្កត្តុណោ ភេសំ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ

• ១. ធិរុជ្ឈន្តិ ឆោ ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិតិ ។

ធិរុជ្ឈន្តិ កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ លេង ក្នុងកង្កត្តុណា ខែកុសល
 ទាំងឡាយ ក្នុងចញ្ចវេកាការ ទាំងពួកអព្យាកតាធម៌ ក៏លេងដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលណា លេង ពួកកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ លេងដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់ពួកជន ទាំង
 អស់នោះ កាលច្បាស់ លេង ក្នុងកង្កត្តុណា ខែចិត្តវិសេសប្រាសចាក
 កុសល ក្នុងចក្ខុកាល កែត្រួតកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេង
 ទេ ឯពួកអព្យាកតាធម៌ របស់ពួកជននោះ លេង ក្នុងកង្កត្តុណា ខែកុ-
 សលទាំងឡាយ ក្នុងចញ្ចវេកាការ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេងដែរ ។

(១៧២) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេង ពួកអព្យាកតា-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេងដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ លេង ក្នុងកង្កត្តុណា ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបក កែត្រួត
 អព្យាកតាធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេងទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ លេង ក្នុងកង្កត្តុណា ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងចញ្ចវេ-
 កាការ ទាំងពួកអព្យាកតាធម៌ ក៏លេងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតា-
 ធម៌ របស់បុគ្គលណា លេង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេង
 ដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលច្បាស់
 លេង ក្នុងកង្កត្តុណា ខែចិត្តវិសេសប្រាសចាកអកុសល ក្នុងចក្ខុកាល

នោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ បញ្ចុវេកាការេ
អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ តេសំ អកុសលា ច ធម្មា
វិវុដ្ឋន្តិ អកុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។

[១៧៣] យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ តត្ថ
អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ អាមត្ថា ។ យត្ថ
វា បទ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ តត្ថ កុសលា
ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ អាមត្ថា ។

[១៧៤] យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ តត្ថ
អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ អាមត្ថា ។ យត្ថ
វា បទ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ តត្ថ កុសលា
ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ អកុសលា
ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ នោ ច តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ
ចត្តុវេកាការេ បញ្ចុវេកាការេ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា
វិវុដ្ឋន្តិ កុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។

[១៧៥] យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ តត្ថ
អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ អាមត្ថា ។ យត្ថ វា
បទ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ តត្ថ អកុសលា
ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ អកុសលា
ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ នោ ច តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ

តៃព្វកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេងទេ ឯពួកអព្យាករណ៍
របស់ពួកជននោះ លេង ក្នុងក្នុងចំណោម ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុង
បញ្ចុវេកាការេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏លេងដែរ ។

[១៧៦] ពួកកុសលធម៌ លេង ក្នុងចំណោម ពួកអកុសលធម៌
លេង ក្នុងចំណោមដែរ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ លេង
ក្នុងចំណោម ពួកកុសលធម៌ លេង ក្នុងចំណោមដែរ ។ អើ ។

[១៧៧] ពួកកុសលធម៌ លេង ក្នុងចំណោម ពួកអព្យាករណ៍
លេង ក្នុងចំណោមដែរ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាករណ៍ លេង
ក្នុងចំណោម ពួកកុសលធម៌ លេង ក្នុងចំណោមដែរ ។ ពួកអព្យាករណ៍
លេង ក្នុងចំណោម គឺក្នុងអសញ្ញាសត្តេ តៃព្វកកុសលធម៌ មិនលេង ក្នុង
ចំណោមទេ ឯពួកអព្យាករណ៍ លេង ក្នុងចំណោម គឺក្នុងចត្តុវេកាការេ និង
បញ្ចុវេកាការេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេងដែរ ។

[១៧៨] ពួកអកុសលធម៌ លេង ក្នុងចំណោម ពួកអព្យាករណ៍
លេង ក្នុងចំណោមដែរ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាករណ៍ លេង ក្នុង
ចំណោម ពួកអកុសលធម៌ លេង ក្នុងចំណោមដែរ ។ ពួកអព្យាករណ៍ លេង
ក្នុងចំណោម គឺក្នុងអសញ្ញាសត្តេ តៃព្វអកុសលធម៌ មិនលេង ក្នុងចំណោមទេ

ឧត្តរោការេ បញ្ចរោការេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
និរុដ្ឋន្តិ អកុសលា ច ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ ។

[១៧៦] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ
តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិតិ ។ ឆោ ។
យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ តស្ស
តត្ថ កុសលា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិតិ ។ ឆោ ។

[១៧៧] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ តស្ស
តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិតិ ។ អរូបេ កុសលានំ
ភន្តិកុណេ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ ឆោ
ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ បញ្ចរោការេ
កុសលានំ ភន្តិកុណេ តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា
និរុដ្ឋន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ ។ យស្ស វា បទ
យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា
ធម្មា និរុដ្ឋន្តិតិ ។ សច្ចេសំ ចរុត្តានំ បរត្ថេ កុសលវិប្ប-
យុត្តចិត្តស្ស ភន្តិកុណេ^(១) តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
និរុដ្ឋន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ
បញ្ចរោការេ កុសលានំ ភន្តិកុណេ តេសំ តត្ថ អព្យា-
កតា ច ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ កុសលា ច ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ ។

១ ១. និរុដ្ឋន្តិ អសញ្ញាសញ្ញាន្តិ ទិស្សន្តិ ។

ឯពួកអព្យាកតធម៌ លេក់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងចក្ខុវិស័យកាតោ ឯនិបញ្ចរោការេ
រកា ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេក់ដែរ ។

[១៧៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេក់ ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេក់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេក់ ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេក់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ មិនមែនទេ ។

[១៧៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេក់ ក្នុងទីណា ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេក់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកកុសល-
ធម៌ របស់ពួកជននោះ លេក់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភន្តិកុណៈ នៃកុសលទាំង-
ឡាយ ក្នុងអរូបកា តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេក់
ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ លេក់ ក្នុងទីនោះ
ក្នុងភន្តិកុណៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងចក្ខុវិស័យកាតោ ទាំងពួកអព្យា-
កតធម៌ ក៏លេក់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា
លេក់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេក់ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលច្បាត លេក់
ក្នុងទីនោះ ក្នុងភន្តិកុណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបរិភោគ
តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេក់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យា-
កតធម៌ របស់ពួកជននោះ លេក់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភន្តិកុណៈ នៃកុសល
ទាំងឡាយ ក្នុងចក្ខុវិស័យកាតោ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេក់ដែរ ។

[១៨៥] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ។ អរូប
 អកុសលាធំ កង្កក្ខណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ បញ្ចកេការេ អកុសលាធំ កង្កក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ អព្យាកតា
 ច ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យា-
 កតា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា
 ធិរុជ្ឈន្តិ ។ សត្វេសំ ចវត្ថាធំ បវត្តេ អកុសល-
 វិម្មយុត្តចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ បញ្ចកេការេ អកុសលាធំ កង្កក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ អកុសលា
 ច ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ។

[១៨៦] យស្ស កុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ ។ អកុសលាធំ
 កង្កក្ខណោ តេសំ កុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ
 ឆោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ

[១៨៧] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេង ក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជននោះ លេង ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែអកុ-
 សលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន
 លេង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ លេង ក្នុង
 ទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចកេការេ ទាំង
 ពួកអព្យាកតធម៌ ក៏លេងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 បុគ្គលណា លេង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេង
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាល
 ច្យុត លេង ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល
 ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេង ក្នុងទី
 នោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ លេង ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 កង្កក្ខណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងបញ្ចកេការេ ទាំងពួកអកុ-
 សលធម៌ ក៏លេងដែរ ។

[១៨៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេង ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេងដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ មិនលេង ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ
 ទេ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេង ក៏មិនមែន

សព្វេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្ត-
 អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ធិរោធសមា-
 បន្ទានំ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ កុសលា ច ធម្មា ធន
 ជិវុជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា
 បធន អកុសលា ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិ តស្ស កុសលា
 ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិតិ ។ កុសលា កង្កក្ខណោ ភេសំ
 អកុសលា ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិ ហេ ច ភេសំ កុសលា
 ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិ សព្វេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 អកុសលវិប្បយុត្តកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ
 ធិរោធសមាបន្ទានំ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ អកុសលា
 ច ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិ កុសលា ច ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិ ។

(២០០) យស្ស កុសលា ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិតិ ។ សព្វេសំ
 ចន្ទានំ បរត្ថេ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ(១)
 ភេសំ កុសលា ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិ ហេ ច ភេសំ
 អព្យាកតា ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិ សព្វេសំ ឧបបន្ទានំ
 បរត្ថេ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អរូបេ អកុសលានំ
 កង្កក្ខណោ ភេសំ កុសលា ច ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈន្តិ

១ ឧ. ឧប្បាទ ធិរោធសមាបន្ទានំ អសញ្ញាសត្តានំ ឧ វិស្សន្តិ ។

ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់
 ធិរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្ត មិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាស
 ចាកកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត
 ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិន
 រលត់ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុង
 កង្កក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
 មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺ
 លោកដែលចូលកាន់ធិរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្ត មិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈ
 ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

(២០០) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលប្បត្ត មិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងវេត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែអកុសល
 ទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត ក្នុងវេត្តិកាល

អត្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ ។ យស្ស វា បទ
 អត្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា
 ន ធិរុដ្ឋន្តិ ។ អរូបេ អកុសលា កង្កក្កុលោ តេសំ
 អត្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ យោ ច តេសំ អកុស-
 លា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ សទ្ធវេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ បរត្ថេ
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្កុលោ អរូបេ អកុសលា កង្កក្កុ-
 លោ តេសំ អត្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ អកុសលា
 ច ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ ។

(២០០) យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ
 តស្ស អត្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ ។ សទ្ធវេសំ
 បរត្ថេ អកុសលាប្បបរត្ថេចិត្តស្ស កង្កក្កុលោ
 តេសំ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ យោ ច តេសំ
 អត្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ សទ្ធវេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ
 បរត្ថេ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្កុលោ អរូបេ អកុសលា កង្កក្កុ-
 លោ តេសំ អកុសលា ច ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ
 អត្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ ។ យស្ស វា
 បទ អត្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ តស្ស អកុស-
 លា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ ។ អរូបេ អកុសលា កង្កក្កុ-
 លោ តេសំ អត្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ

ទាំងពួកអត្យាកតា ក៏មិនលេងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអត្យាកតា
 របស់បុគ្គលណា មិនលេង ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេង
 ដែរ ។ ពួកអត្យាកតា របស់ពួកផន្តនោះ មិនលេង ក្នុងកង្កក្កុលៈ
 នៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកព្វទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកផន្តនោះ
 មិនលេង ក៏មិនមែន ឯពួកអត្យាកតា របស់ពួកផន្ត ទាំងអស់នោះ
 កាលកើតឡើង មិនលេង ក្នុងកង្កក្កុលៈ នៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុង
 អរូបកព្វ ក្នុងឧប្បាទក្កុលៈ នៃចិត្ត ក្នុងវត្ថុកាល ទាំងពួកកុសលធម៌
 ក៏មិនលេងដែរ ។

(២០១) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេង ពួកអត្យា-
 កតា របស់បុគ្គលនោះ មិនលេង ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកផន្ត
 ទាំងអស់នោះ កាលច្បូត មិនលេង ក្នុងកង្កក្កុលៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកអកុសល ក្នុងវត្ថុកាល តែពួកអត្យាកតា របស់ពួកផន្តនោះ មិន
 លេង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកផន្ត ទាំងអស់នោះ កាល
 កើតឡើង មិនលេង ក្នុងកង្កក្កុលៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកព្វ
 ក្នុងឧប្បាទក្កុលៈ នៃចិត្ត ក្នុងវត្ថុកាល ទាំងពួកអត្យាកតា ក៏មិនលេង
 ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអត្យាកតា របស់បុគ្គលណា មិនលេង ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេង ។ ពួកអត្យាកតា របស់ពួក
 ផន្តនោះ មិនលេង ក្នុងកង្កក្កុលៈ នៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបកព្វទេ

នោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិ សុទ្ធសំ
 ឧបបដ្ឋន្តានំ បរុត្តេ ចិត្តស្ស ឧប្បាទកូលោ អរូបេ
 កុសលានំ កង្កកូលោ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ន វិវុទ្ធព្វិ អកុសលា ច ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិ ។

[២០២] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ
 វា បទ អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិ តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិតិ ។ អាមត្តា ។

[២០៣] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិតិ ។ វិវុទ្ធព្វិ ។ យត្ថ
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិ តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិតិ ។ នត្ថិ ។

[២០៤] យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិតិ ។ វិវុទ្ធព្វិ ។ យត្ថ
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិ តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិតិ ។ នត្ថិ ។

[២០៥] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធព្វិតិ ។

តៃព្ភកកុសលធមិ របស់ពួកផនៈនោះ មិនលេច ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យា-
 កតធមិ របស់ពួកផន ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនលេច ក្នុង
 កង្កកូលៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបក ក្នុងឧប្បាទកូលៈ នៃចិត្ត
 ក្នុងបរិក្ខិតាល ទាំងពួកអកុសលធមិ ក៏មិនលេចដែរ ។

[២០៦] ពួកកុសលធមិ មិនលេច ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធមិ
 មិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ តើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធមិ មិន
 លេច ក្នុងទីណា ពួកកុសលធមិ មិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ តើ ។

[២០៧] ពួកកុសលធមិ មិនលេច ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកត-
 ធមិ មិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ លេច ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកត-
 ធមិ មិនលេច ក្នុងទីណា ពួកកុសលធមិ មិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។

[២០៨] ពួកអកុសលធមិ មិនលេច ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកត-
 ធមិ មិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ លេច ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកត-
 ធមិ មិនលេច ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធមិ មិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមានទេ ។

[២០៩] ពួកកុសលធមិ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេច ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធមិ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។

ឈ្មោះ: ប្រសិទ្ធិ: ឈ្មោះ:

អកុសលាធំ កង់កូណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ន ធិរុជ្ឈន្តំ ហោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន
 ធិរុជ្ឈន្តំ សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទកូណោ កុសលវិ-
 ប្បយុត្តអកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស កង់កូណោ អសញ្ញា-
 សត្តាធំ តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តំ
 អកុសលា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តំ ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តំ តស្ស តត្ថ កុស-
 លា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តំតិ ។ កុសលាធំ កង់កូណោ តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តំ ហោ ច តេសំ តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តំ សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បា-
 ទកូណោ អកុសលវិប្បយុត្តកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 កង់កូណោ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ អកុសលា
 ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តំ កុសលា ច ន ធិរុជ្ឈន្តំ ។

(២០៦) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ជីវុជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ជីវុជ្ឈន្តិ ។
 សព្វេសំ ចរុត្តាធំ បវត្តេ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ភន្តីកុលោ ភេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ជីវុជ្ឈន្តិ
 លោ ច ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ជីវុជ្ឈន្តិ

ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងនោះ
នៃអកុសលទាំងឡាយទេ នៃពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន
រលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ
ទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងនោះ នៃចិត្តដែលប្រាស
ចាកកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ នៃចិត្ត
ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់
ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងនោះ នៃកុសលទាំងឡាយទេ នៃពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែង
នោះ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល និងចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល
ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ នៃចិត្ត ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

[២០៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេច ក្នុងចំណា
ពួកអព្យាករធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេច ក្នុងចំនោះឬ ។ ពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលប្បូន មិនលេច ក្នុងចំ
នោះ ក្នុងភ្នំគូលាៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងចន្លោះកាល តែ
ពួកអព្យាករធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេច ក្នុងចំនោះ ក៏មិនមែន

សាធូសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស ឧប្បនក្ខណេ
 អរូបេ អកុសលានំ កង្កក្ខណេ ភេសំ តត្ថ កុស-
 លា ច ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន
 ធិរុដ្ឋន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន
 ធិរុដ្ឋន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិតិ ។
 អរូបេ កុសលានំ កង្កក្ខណេ ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ យោ ច ភេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ន ធិរុដ្ឋន្តិ សាធូសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស
 ឧប្បនក្ខណេ អរូបេ អកុសលានំ កង្កក្ខណេ ភេសំ
 តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ កុសលា ច
 ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ ។

[២០៧] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិ-
 រុដ្ឋន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិតិ ។
 សាធូសំ បវត្តានំ បវត្តេ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស^(១)
 កង្កក្ខណេ^(២) ភេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ
 យោ ច ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ

• ១. អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ។ ២. ធិរុដ្ឋន្តិ ឧបបដ្ឋន្តានំ វាយនំ ។

ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់
 ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្ប-
 ទក្ខណៈ ខែចិត្ត ក្នុងបរិក្ខិតាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។
 ច្បាំងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ
 ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភពទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 ជន ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ
 ខែអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បទក្ខណៈ ខែចិត្ត ក្នុង
 បរិក្ខិតាល ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

[២០៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលច្បាំង មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងបរិក្ខិតាល តែពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន

សទ្ធម្មេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អរូបេ កុសលានំ ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន ជិវុជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន ជិវុជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈន្តិតិ ។ អរូបេ អកុសលានំ ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈន្តិ សទ្ធម្មេសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អរូបេ កុសលានំ ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា ន ជិវុជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ន ជិវុជ្ឈន្តិ ។

(២០៨) យស្ស កុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្ត តស្ស អកុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្ត តស្ស កុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិតិ ។ អាមន្តា ។

(២០៩) យស្ស កុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្ត តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិតិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្ត តស្ស កុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិតិ ។ អាមន្តា ។

ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនលេង ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងណាៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងបរិវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនលេងដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេង ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេង ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងណាៈ នៃអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព នៃពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនលេង ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងណាៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងបរិវត្តិកាល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនលេងដែរ ។

(២០៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់ រត់ហើយ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេងហើយឬ ។ តើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់លេងហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេងហើយឬ ។ តើ ។

(២០៩) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់លេងហើយ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេងហើយឬ ។ តើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់លេងហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេងហើយឬ ។ តើ ។

[២១០] យស្ស អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត តស្ស អកុសលា
 ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។

[២១១] យត្ថ កុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត តត្ថ អកុ-
 សលា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បទ
 អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត តត្ថ កុសលា ធម្មា និ-
 រុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។

[២១២] យត្ថ កុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា
 បទ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត តត្ថ កុសលា ធម្មា
 និរុដ្ឋិតាតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 និរុដ្ឋិត្ត យោ ច តត្ថ កុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត ចត្ថ-
 វេតារេ បញ្ចវេតារេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
 និរុដ្ឋិត្ត កុសលា ច ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត ។

[២១៣] យត្ថ អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត តត្ថ អព្យា-
 កតា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ វា បទ អព្យា-
 កតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត តត្ថ អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិ-
 តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត

[២១០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់លេចហើយ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់លេចហើយ ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយឬ ។ អើ ។

[២១១] ពួកកុសលធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសល-
 ធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
 លេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២១២] ពួកកុសលធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យា-
 កតធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
 កតធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ លេចហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ធិក្កិអសញ្ញា-
 សត្វ តែពួកកុសលធម៌ មិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកត-
 ធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ធិក្កិចគុវេកាកេត ធិក្កិចញ្ចវេកាកេត
 ទាំងពួកកុសលធម៌ កាលេចហើយដែរ ។

[២១៣] ពួកអកុសលធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យា-
 កតធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
 កតធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ លេចហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ធិក្កិអសញ្ញាសត្វ

នោ ច តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ ចតុរោការេ
បញ្ចវេការេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ អកុ-
សលា ច ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ ។

[២០២] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ
តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថាតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ
តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថាតិ ។ សុត្វា-
វាសាធំ ធុតិយេ អកុសលេ ចិត្តេ វត្តមាដេ តេសំ
តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ នោ ច តេសំ តត្ថ
កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ ឥតវេសំ ចតុរោការេ
បញ្ចវេការេ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា
វិវុទ្ធិត្ថ កុសលា ច ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ ។

[២០៣] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ
តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថាតិ ។ អា-
មត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
វិវុទ្ធិត្ថ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថាតិ ។
សុត្វាវាសាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមាដេ អសញ្ញ-
សត្តាធំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ
នោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ

តែពួកអកុសលធម៌ មិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌
លេចហើយ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងចតុរោការេ ឆន្ទបញ្ចវេការេ ទាំងពួក
អកុសលធម៌ ក៏លេចហើយដែរ ។

[២០៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់លេចហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់លេចហើយ
ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
កាលអកុសលចិត្តទីតិរ របស់ពួកសុត្វាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌
របស់ពួកសត្វនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការេ ឆន្ទបញ្ចវេការេ
លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេចហើយដែរ ។

[២០៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់លេចហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ធ្លាប់លេច
ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ ក្នុងទី
នោះឬ ។ កាលចិត្តទីតិរ របស់ពួកសុត្វាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញសត្វនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ តែ
ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនធ្លាប់លេចហើយ ក្នុងទីនោះទេ

ឥតរេសំ ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ តេសំ តត្ថ
អព្យាកតា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត កុសលា ច ធម្មា
វិវុដ្ឋិត្ត ។

(២០៦) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត
តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តាតិ ។ អា-
មត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
វិវុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តាតិ ។
សុត្វារាសាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញាសត្វាធំ
តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត ខោ ច តេសំ
តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត ឥតរេសំ ចតុរោគា-
រាជំ បញ្ចរោគារាជំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
វិវុដ្ឋិត្ត អកុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត ។

(២០៧) យស្ស កុសលា ធម្មា ច វិវុដ្ឋិត្ត
តស្ស អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស
វា បទ អកុសលា ធម្មា ច វិវុដ្ឋិត្ត តស្ស កុស-
លា ធម្មា ច វិវុដ្ឋិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

(២០៨) យស្ស កុសលា ធម្មា ច វិវុដ្ឋិត្ត
តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ច វិវុដ្ឋិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោគារៈ
និងបញ្ចរោគារៈ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេច
ហើយដែរ ។

(២០៦) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា
លេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តចិត្ត របស់ពួកសុត្វារាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្ត
ទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ លេចហើយ ក្នុងទី
នោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទី
នោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វ
ចតុរោគារៈ និងបញ្ចរោគារៈ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសល-
ធម៌ ក៏លេចហើយដែរ ។

(២០៧) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេចហើយ
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេចហើយ ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេចហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

(២០៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេចហើយ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេចហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតុ តស្ស
កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ នត្ថិ ។

(២០៨) យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតុ
តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ នត្ថិ ។

យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតុ តស្ស
អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ នត្ថិ ។

(២២០) យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតុ តត្ថ
អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ
វា បទ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតុ តត្ថ កុសលា
ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(២២១) យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតុ តត្ថ
អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ ធិរុជ្ឈិតុ ។ យត្ថ
វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតុ តត្ថ កុសលា
ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ នត្ថិ ។

(២២២) យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតុ តត្ថ
អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ ធិរុជ្ឈិតុ ។ យត្ថ
វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតុ តត្ថ អកុ-
សលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ នត្ថិ ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតមិ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
កុសលមិ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

(២២៤) ពួកកុសលមិ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ
ពួកអព្យាកតមិ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតមិ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកកុ-
សលមិ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។

(២២៥) ពួកកុសលមិ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអ-
កុសលមិ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ តើ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអកុសលមិ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលមិ មិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ តើ ។

(២២៦) ពួកកុសលមិ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យា-
កតមិ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតមិ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលមិ មិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(២២៧) ពួកអកុសលមិ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យា-
កតមិ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតមិ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលមិ មិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(២២៣) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្តាតិ ។ សុត្តា-
 ភសាធំ ធុតិយេ អកុសលេ ចិត្តេ វត្តមានេ តេសំ
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត យោ ច តេសំ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត សុត្តាភសាធំ ធុតិយេ
 ចិត្តេ វត្តមានេ(១) អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ កុសលា
 ច ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត អកុសលា ច ធម្មា វិវុឌ្ឍិត្ត ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត
 តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

(២២៤) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្តាតិ ។
 សុត្តាភសាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញាសត្តាធំ
 តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត យោ ច តេសំ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត សុត្តាភសំ ឧប-
 បជ្ជន្តាធំ(២) តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត
 អព្យាកតា ច ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ត តស្ស តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

• ១. ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ ១ វិនិច្ឆ័យ ។ ឧត្ត ឧប្បន្តិច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទចូលោតិ ធីតោ
 វិស្សន្តិ ។ ២ ១. សុត្តាភសាធំ ឧប្បន្តិច្ឆន្ទស្ស ឧប្បាទចូលោតិ វិស្សន្តិ ។

(២២៥) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ កាលអកុសលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុត្តាភសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ តែ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិន
 មែន កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុត្តាភសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ឯពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏រលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២២៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុត្តាភសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯ
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅ កាន់សុត្តាភស មិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២២៥) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុ-
 ជ្ឈិតុ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុជ្ឈិតាតិ ។
 សុត្តារាសាធំ ធុតិយេ ចិត្ត វត្តមាន អសញ្ញាសត្តាធំ
 តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុជ្ឈិតុ យោ ច
 តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុជ្ឈិតុ សុត្តារាសំ
 ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន
 វិវុជ្ឈិតុ អព្យាកតា ច ធម្មា ន វិវុជ្ឈិតុ ។ យស្ស
 វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុជ្ឈិតុ តស្ស
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(២២៦) យស្ស កុសលា ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ
 តស្ស អកុសលា ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អត្ថមត្តស្ស
 ឧច្ចាទក្ខណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្ថមត្តំ
 បដិលភិស្សន្តិ តេសំ កុសលា ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ
 យោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ ឥតរេសំ
 តេសំ កុសលា ច ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ អកុសលា ច
 ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អកុសលា
 ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ-
 តិ ។ អាមត្តា ។

(២២៥) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ កាលចិត្តវិវត្ត របស់ពួកសុត្តារាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 ទេ តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅ កាន់
 សុត្តារាស មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិន
 រលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិន
 រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ តើ ។

(២២៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកជន ដែលនឹងបាន នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ក្នុង
 ឧច្ចាទក្ខណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរលត់ តែពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅ
 ពីនេះ នឹងរលត់ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ តើ ។

(២២៧) យស្ស កុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អក្កមគ្គស្ស កង្ក-
 កូលោ អរហន្តាធំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សន្តិ ហោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ
 ឥតរេសំ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ
 កុសលា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។

(២២៨) យស្ស អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អក្កមគ្គសមន្តីធំ
 អរហន្តាធំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អក្កមគ្គំ បដិ-
 លភិស្សន្តិ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ហោ
 ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ឥតរេសំ
 តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ អកុសលា ច
 ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។

(២២៩) យតុ កុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ បេ ។

(២២៧) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអព្យា-
 កកធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ តើ ។ ឡើយទៀត ពួក
 អព្យាកកធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកអព្យាកកធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ
 នឹងរលត់ ក្នុងកង្កកូលា: ខែមគ្គដ៏ប្រសើរ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកអព្យាកកធម៌ របស់ពួកជននោះ
 ក្រៅពីនេះ នឹងរលត់ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។

(២២៨) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអព្យា-
 កកធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ តើ ។ ឡើយទៀត ពួក
 អព្យាកកធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកអព្យាកកធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ពួក
 ព្រះព្រាហ្មណ៍ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាន ខ្ញុំមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា នោះ នឹងរលត់ តែពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកអព្យាកកធម៌ របស់ពួកជននោះ
 ក្រៅពីនេះ នឹងរលត់ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។

(២២៩) ពួកកុសលធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងទិណ ។ បេ ។

[២៣០] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិគី^(១) ។ អត្តមត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ យោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ ឥតវេសំ ចតុវេកាការំ បញ្ចវេកាការំ តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិគី ។ អាមត្តា ។

[២៣១] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិគី ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិគី^(២) ។ អត្តមត្តស្ស ភន្តិក្ខណោ អវហន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ យោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ

[២៣០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាទ ខ្លះមកដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់នៃចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខ្លះមកដ៏ប្រសើរ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងពួកសត្វចក្កវេកាការៈ នឹងបញ្ចវេកាការៈ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ តែនឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៣១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងណា ខ្លះមកដ៏ប្រសើរ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ។

ឥតរេសំ ធនុវោតារាវំ បញ្ចវោតារាវំ តេសំ តត្ថ
អព្យាកតា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា
ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។

(២៣២) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិ-
ស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិតិ ។
អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្ស-
ន្តិតិ ។ អត្ថមត្តសមន្តំ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស
អនន្តរា អត្ថមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ នោ ច តេសំ
តត្ថ អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ឥតរេសំ ធនុវោ-
តារាវំ បញ្ចវោតារាវំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច
ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។

(២៣៣) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ
តស្ស អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ
តស្ស កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ អត្ថមត្តស្ស
ឧប្បនក្ខណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្ថមត្តំ
បដិលភិស្សន្តិ តេសំ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ

ឯពួកអព្យាកតមិ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុ-
រោការៈ និងបញ្ចរោការៈ និងរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏
នឹងរលត់ដែរ ។

(២៣៤) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទី
ណា ពួកអព្យាកតមិ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតមិ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់
ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ពួកអព្យាកតមិ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គ
ដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ដែលនឹងបាន ខ្ញុំមគ្គដ៏ប្រសើរ
ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតមិ
របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការៈ និងបញ្ចរោការៈ
នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។

(២៣៥) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ អើ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាន ខ្ញុំមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់
នៃចិត្តណា ក្នុងទីព្យាបាលៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនរលត់ទេ

នោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ អត្ត-
 មគ្គស្ស ភន្តកុណោ អរហន្តានំ តេសំ អកុសលា ច
 ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ ។

(២៣២) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ ។ អត្ត-
 មគ្គស្ស ភន្តកុណោ អរហន្តានំ តេសំ កុសលា ធម្មា
 ន ធម្មិវិស្សន្តិ នោ ច តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ន
 ធម្មិវិស្សន្តិ បច្ចិមចិត្តស្ស ភន្តកុណោ តេសំ កុស-
 លា ច ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ន ធម្មិវិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា
 ន ធម្មិវិស្សន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ-
 តិ ។ អាមន្តា ។

(២៣៣) យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ធម្មិវិ-
 ស្សន្តិ តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ-
 តិ ។ អត្តមគ្គសមន្តិនំ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនន្តរា អត្តមគ្គំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ អកុសលា
 ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ នោ ច តេសំ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ បច្ចិមចិត្តស្ស ភន្តកុណោ
 តេសំ អកុសលា ច ធម្មា ន ធម្មិវិស្សន្តិ

តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត នោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងកន្លងកាលៈ
 នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។

(២៣៤) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងកន្លងកាលៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ តែ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯ
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងកន្លងកាលៈ នៃ
 បច្ចិមចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ តើ ។

(២៣៥) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកអ-
 ព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជននោះ
 ដែលនឹងបាន នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា នឹងមិនរលត់ទេ
 តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងកន្លងកាលៈ នៃបច្ចិមចិត្តទេ

អព្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា
បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស អកុ-
សលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។

[២៣៦] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ បេ ។

[២៣៧] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ
តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។
អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន
ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្ស-
ន្តិ ។ អត្ថមត្តស្ស ឧប្បាទត្ថុលោ យស្ស ចិត្តស្ស
អនន្តរា អត្ថមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ អកុសលា
ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ មោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា
ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ អត្ថមត្តស្ស ភន្តត្ថុលោ អរហន្តានំ
អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន
ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។

[២៣៨] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិ-
ស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ-
តិ ។ អត្ថមត្តស្ស ភន្តត្ថុលោ អរហន្តានំ អសញ្ញា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ

អភិធម្មបិណ យថាៈ

ចាំនំពួកអព្យាកតធម៌ កំនិនិមិទរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកត-
ធម៌ របស់បុគ្គលណា និនិមិទរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
និនិមិទរលត់ឬ ។ អើ ។

[២៣៦] ពួកកុសលធម៌ និនិមិទរលត់ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៣៧] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា និនិមិទរលត់ ក្នុងទី
ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ និនិមិទរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា និនិមិទរលត់
ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ និនិមិទរលត់ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាន ខ្ញុំមន្តង្គីប្រេ-
ស៊ីរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទកុណៈ ខែមន្តង្គីប្រេស៊ីរ នឹង
មិទរលត់ ក្នុងទីនោះទេ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិទ
រលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត
និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិទរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងកុណៈ
ខែមន្តង្គីប្រេស៊ីរ ចាំនំពួកកុសលធម៌ កំនិនិមិទរលត់ដែរ ។

[២៣៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិទរលត់ ក្នុង
ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិទរលត់ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត និងរបស់ពួកអសញ្ញា-
សត្វនោះ នឹងមិទរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងកុណៈ ខែមន្តង្គីប្រេស៊ីរ

នោ ច តេសំ តត្ថ អត្យាគតា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ
 បច្ឆិមចិត្តស្ស កង្កត្តុណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ច
 ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ អត្យាគតា ច ធម្មា ន
 វិវុទ្ធិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អត្យាគតា
 ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ន វិវុទ្ធិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

[២៣៩] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធិ-
 ស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អត្យាគតា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិតិ ។
 អត្ថមត្តសមធម៌ំ អរហន្តាធំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
 អត្ថមត្តំ បដិលកិស្សន្តិ អសញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ អត្យាគតា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ បច្ឆិមចិត្តស្ស
 កង្កត្តុណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន
 វិវុទ្ធិស្សន្តិ អត្យាគតា ច ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អត្យាគតា ធម្មា ន វិវុទ្ធិ-
 ស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ-
 តិ ។ អាមត្តា ។

[២៤០] យស្ស កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិ
 តស្ស អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថាតិ ។ អាមត្តា ។

តែពួកអព្យាករណ៍ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះ ក៏មិន
 មែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 កង្កត្តុណា ខែបច្ឆិមចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាករណ៍ ក៏នឹងមិនលេចដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាករណ៍ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនលេច ក្នុងទីណា
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៣៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនលេច ក្នុង
 ទីណា ពួកអព្យាករណ៍ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រ-
 សើរ នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែលនឹងបាន ឬមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់ ខែចិត្តណា នោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអព្យា-
 ករណ៍ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កត្តុណា
 ខែបច្ឆិមចិត្ត ទាំងពួកអព្យាករណ៍ ក៏នឹងមិនលេចដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាករណ៍ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនលេច ក្នុងទីណា ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[២៤០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយឬ ។ អើ ។

យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត តស្ស
 កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តិតិ ។ សទ្ធសំ(១) ចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ
 វិរោធសមាចច្ឆានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ អកុសលា
 ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត
 កុសលានំ ភន្តក្ខណោ តេសំ អកុសលា ច
 ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត កុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត ។

(២២០) យស្ស កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត តស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តិតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត តស្ស កុសលា
 ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តិតិ ។ សទ្ធសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ វិរោធសមា-
 ចច្ឆានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា
 វិវុដ្ឋិត្ត ឆោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត
 កុសលានំ ភន្តក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា
 វិវុដ្ឋិត្ត កុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត ។

(២២២) យស្ស អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តិតិ ។ អាមត្តា ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ លេច
 ហើយ ក្នុងកន្លងក្លាយៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្លាយៈ
 នៃចិត្ត នៃពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេចទេ ឯពួកអកុស-
 លធម៌ របស់ពួកជននោះ លេចហើយ ក្នុងកន្លងក្លាយៈ នៃកុសលទាំង-
 ឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេចដែរ ។

(២២១) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ពួកអព្យាកត-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាក-
 តធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 លេចដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោក
 ដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ លេចហើយ ក្នុងកន្លងក្លាយៈ
 នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្លាយៈ នៃចិត្ត នៃពួកកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេចទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ លេចហើយ ក្នុងកន្លងក្លាយៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួក
 កុសលធម៌ ក៏លេចដែរ ។

(២២២) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយឬ ។ អើ ។

យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ តស្ស
 អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថិ ។ សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ
 វិភេទសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ អព្យាកតា
 ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ ឆោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា វិវុ-
 ទ្ធិត្ថិ អកុសលានំ ភន្តក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា ច
 ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ អកុសលា ច ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថិ ។

(២២៣) យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថិ ។ ចេ ។

(២២៤) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ
 តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថិ ។ សទ្ទេសំ
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ភន្ត-
 ក្ខណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ ឆោ
 ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថិ កុសលានំ
 ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថ
 កុសលា ច ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថិ ។

(២២៥) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុទ្ធិត្ថាតិ ។ អាមត្តា ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ពួកអ-
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់
 ពួកដទៃ ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់ខំរោច និងពួកអសញ្ញាសត្វ
 លេចហើយ ក្នុងកន្លងក្នុងនោះ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈ ខែចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ មិនលេចទេ
 ឯពួកអព្យាកតាធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ លេចហើយ ក្នុងកន្លងក្នុងនោះ ខែ
 អកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ គឺលេចដែរ ។

(២២៦) ពួកកុសលធម៌ លេច ក្នុងទីណា ។ ចេ ។

(២២៧) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ តើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ក្នុងទី
 ណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេច ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកដទៃ ទាំងអស់នោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងកន្លងក្នុងនោះ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត
 តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះទេ ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លងក្នុងនោះ
 ខែកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ គឺលេចដែរ ។

(២២៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ក្នុងទីណា

ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ តើ ។

យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តិ ។ សទ្ធសំ
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស កត្ត-
 ក្ខណោ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 វិវុដ្ឋិត្ត ធា ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត
 កុសលានំ កត្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច
 ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត កុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តិ ។

(២២៦) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តាតិ ។ អា-
 មត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 វិវុដ្ឋិត្ត តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តិ ។
 សទ្ធសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អកុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស កត្តក្ខណោ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត ធា ច តេសំ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត អកុសលានំ កត្តក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិត្ត អកុសលា
 ច ធម្មា វិវុដ្ឋិត្តិ ។

(២២៧) យស្ស កុសលា ធម្មា ច វិវុដ្ឋិត្ត
 តស្ស អកុសលា ធម្មា ច វិវុដ្ឋិត្តាតិ ។ វិវុដ្ឋិត្ត ។

ឡើងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា លេងហើយ ក្នុងទីណា
 ពួកកុសលធម៌ របស់ជននោះ លេង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកត-
 ធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺពួកអសញ្ញសត្វ លេងហើយ ក្នុង
 ទីនោះ ក្នុងកត្តក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេងក្នុងទីនោះទេ
 ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ លេងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកត្ត-
 ក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេងដែរ ។

(២២៦) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ ឡើងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា លេងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេងក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ទាំងអស់នោះ លេងហើយ ក្នុង
 ទីនោះ ក្នុងកត្តក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនលេង ក្នុងទីនោះទេ
 ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ លេងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកត្ត-
 ក្ខណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏លេងដែរ ។

(២២៧) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេង ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេងហើយឬ ។ លេងហើយ ។

យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ តស្ស
កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ ។ នត្ថំ ។

[២២៨] យស្ស កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ
តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តាតិ ។ វិវុដ្ឋន្តិ ។
យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ តស្ស
កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ ។ នត្ថំ ។

[២២៩] យស្ស អកុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ
តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តាតិ ។ វិវុដ្ឋន្តិ ។
យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ តស្ស
អកុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ ។ នត្ថំ ។

[២៣០] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ ។ បេ ។

[២៣១] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ
តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តាតិ ។
សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទកូលោ កុសលវិច្ឆយត្ថ-
ចិត្តស្ស កង្កកូលោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
ន វិវុដ្ឋន្តិ ធា ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា
ន វិវុដ្ឋន្តិ សុទ្ធាវាសាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ
អសញ្ញាសន្តាធំ តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា
ន វិវុដ្ឋន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ ។

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

[២២៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ទេឬ ។ មិនមានទេ ។

[២២៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ទេឬ ។ មិនមានទេ ។

[២៣០] ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៣១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទី
ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុង
ទីនោះ ក្នុងភព្វីកុណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទកុណៈ
នៃចិត្ត នៃពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុង
ទីនោះ ក៏មិនមែន កាលចិត្តទី២ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រ-
ព្រឹត្តទៅ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ក្នុង
ទីនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។

យស្ស វា មន យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថ តស្ស
តត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថិ ។ អាមត្តា ។

(២៩២) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថ
តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថាតិ ។ សទ្ទេ-
សំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
កត្តិក្ខណោ អសញ្ញាសត្វាធំ តេសំ តត្ថ កុសលា
ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថ ទោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា
ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ថ
កុសលា ច ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
ន វិវុឌ្ឍិត្ថ ។ យយ្ហ វា មន យត្ថ អព្យាកតា
ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
វិវុឌ្ឍិត្ថិ ។ អាមត្តា ។

(២៩៣) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន
វិវុឌ្ឍិត្ថ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថា-
តិ ។ សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អកុសល-
វិប្បយុត្តចិត្តស្ស កត្តិក្ខណោ អសញ្ញាសត្វាធំ តេសំ
តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថ ទោ ច តេសំ
តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថ សុទ្ធាវាសំ ឧប-
បជ្ជន្តាធំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន វិវុឌ្ឍិត្ថ

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេចហើយ ក្នុងទី
ណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៩៤) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេច ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
កុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះ
ក្នុងកត្តិក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត
តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទី
នោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអព្យាកតនោះ កាលចូលទៅ
កាន់សុទ្ធាវាស មិនលេច ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិន
លេចហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា
មិនលេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេច
ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៩៥) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេច ក្នុងទីណា
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនលេច ក្នុង
ទីនោះ ក្នុងកត្តិក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បា-
ទក្ខណៈ ខែចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិន
លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
សត្វនោះ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស មិនលេច ក្នុងទីនោះទេ

អក្សរកតា ច ធម្មា ន ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ ។ យស្ស វា បទ
 យន្ត អក្សរកតា ធម្មា ន ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ តស្ស តត្ថ អក្ស-
 សលា ធម្មា ន ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ ។ អាមន្តា ។

(២៥២) យស្ស កុសលា ធម្មា ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ ។ អត្ថមត្តស្ស កង្ក-
 ក្កុលោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្ថមត្តំ បដិល-
 ភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស កង្កក្កុលោ តេសំ កុសលា
 ធម្មា ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ ហេ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ជិវ្ហ្ជ្ជ-
 ន្តិស្សន្តិ ឥតតេសំ កុសលាចំ កង្កក្កុលោ តេសំ
 កុសលា ច ធម្មា ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ អកុសលា ច ធម្មា
 ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ ។ យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា
 ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ ។
 សព្វេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្កុលោ កុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស កង្កក្កុលោ និរោធសមាបន្នាចំ អសញ្ញ-
 សន្តាចំ តេសំ អកុសលា ធម្មា ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ ហេ ច
 តេសំ កុសលា ធម្មា ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ កុសលាចំ កង្កក្កុលោ
 តេសំ អកុសលា ច ធម្មា ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ កុសលា ច
 ធម្មា ជិវ្ហ្ជ្ជន្តិ ។

ទាំងពួកអក្សរកតា ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអក្ស-
 រកតា របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ តើ ។

(២៥២) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ ពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ ដែលនឹងបាន ឧប្បាទក្កុលោ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា ក្នុងកង្ក-
 ក្កុលោ ខែឧប្បាទក្កុលោ រលត់ ក្នុងកង្កក្កុលោ ខែចិត្តនោះ តែពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ រលត់ ក្នុងកង្កក្កុលោ ខែកុសលទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំង
 ពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ដែរឬ ។
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ នឹង
 ពួកអសញ្ញសត្វ នឹងរលត់ ក្នុងកង្កក្កុលោ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល
 ក្នុងឧប្បាទក្កុលោ ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន
 រលត់ទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងកង្កក្កុលោ
 ខែកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ដែរ ។

(២៥៥) យស្ស កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ភស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 ក បទ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ភស្ស កុស-
 លា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទ-
 ក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ វិភេ-
 សមាបម្ពាធំ អសញ្ញសត្តាធំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា
 វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ឆោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ
 កុសលាធំ ភន្តក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា
 វិវុដ្ឋិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។

(២៥៦) យស្ស កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ភស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 ក បទ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ភស្ស អកុស-
 លា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ វិភេ-
 សមាបម្ពាធំ អសញ្ញសត្តាធំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា
 វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ឆោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ
 អកុសលាធំ ភន្តក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា
 វិវុដ្ឋិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។

(២៥៧) យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ បេ ។

(២៥៥) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ពួកអព្យាក-
 តធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងលេចឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងលេច ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 លេចដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ចាំឯអស់នោះ គឺលោក
 ដែលចូលកាន់វិភេទ នឹងពួកអសញ្ញសត្ត នឹងលេច ក្នុងកត្តក្ខណៈ ខៃ
 ចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខៃចិត្ត តែពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ មិនលេចទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ
 នឹងលេច ក្នុងកត្តក្ខណៈ ខៃកុសលចាំឯឡាយ ចាំឯពួកកុសលធម៌ ក៏
 លេចដែរ ។

(២៥៦) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងលេចដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងលេច ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ លេចដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ចាំឯអស់នោះ គឺ
 លោកដែលចូលកាន់វិភេទ នឹងពួកអសញ្ញសត្ត នឹងលេច ក្នុងកត្តក្ខណៈ
 ខៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខៃចិត្ត តែពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេចទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ នឹងលេច ក្នុងកត្តក្ខណៈ ខៃអកុសលចាំឯឡាយ ចាំឯពួក
 អកុសលធម៌ ក៏លេចដែរ ។

(២៥៧) ពួកកុសលធម៌ លេច ក្នុងវិណា ។ បេ ។

(២៥៨) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ អត្ត-
 មត្តស្ស ភន្តក្កុណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមត្តំ
 បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ភន្តក្កុណោ តេសំ តត្ថ
 កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ អកុស-
 លា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ វត្ថុតេសំ កុសលាចំ ភន្តក្កុ-
 ណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ អកុ-
 សលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
 អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា
 ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ សិទ្ធិសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទកុណោ
 កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ភន្តក្កុណោ តេសំ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ
 កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ កុសលាចំ ភន្តក្កុណោ តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ កុសលា ច
 ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។

(២៥៩) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ

(២៥៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ក្នុងចំណា ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងលេច ក្នុងចំណោម ។ ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាន នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែ
 ចិត្តណា ក្នុងកត្តក្កណៈ ខែមគ្គដ៏ប្រសើរ លេច ក្នុងកត្តក្កណៈ ខែចិត្ត
 នោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនលេច ក្នុងចំណោម
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ លេច ក្នុងចំណោម ក្នុងកត្តក្កណៈ ខែ
 កុសលទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងលេចដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងលេច ក្នុងចំណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេច ក្នុងចំណោម ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ នឹងលេច ក្នុងចំណោម ក្នុងកត្តក្កណៈ ខែ
 ចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្កណៈ ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ មិនលេច ក្នុងចំណោម ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ នឹងលេច ក្នុងចំណោម ក្នុងកត្តក្កណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ
 ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេចដែរ ។

(២៥៩) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ក្នុងចំណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងលេច ក្នុងចំណោម ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងលេច ក្នុងចំណា

តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ សទ្ទេសំ
 ចិត្តស្ស ឧច្ឆាទក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ភន្ត-
 ក្ខណោ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ទោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុ-
 ដ្ឋន្តិ កុសលានំ ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា
 ច ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។

[២៦០] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា មទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។ សទ្ទេសំ
 ចិត្តស្ស ឧច្ឆាទក្ខណោ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ភន្តក្ខណោ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ទោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ អកុសលានំ ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 អព្យាកតា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ អកុសលា ច
 ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ ។

[២៦០] យស្ស កុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋន្តិ
 តស្ស អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។

ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេច ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកត-
 ធម៌ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ទាំងអស់នោះ នឹងលេច ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 កន្លែងណាៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧច្ឆាទក្ខណៈ ខែចិត្ត តែ
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងលេច ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងណាៈ ខែ
 កុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេចដែរ ។

[២៦០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងលេច ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេច ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញសត្វ ទាំងអស់នោះ នឹងលេច ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 កន្លែងណាៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧច្ឆាទក្ខណៈ ខែចិត្ត
 តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះទេ ឯពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងលេច ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងណាៈ
 ខែអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏លេចដែរ ។

[២៦១] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេច
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនលេចដែរ ។

សព្វេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ធិរោសេសាបដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្វានំ
 តេសំ កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តោ ច តេសំ អកុ-
 សលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ អត្តមកុស្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមកុតំ បដិល-
 ភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ កុស-
 លា ច ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ន
 វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស វា ច ច អកុសលា ធម្មា ន
 វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ អត្ត-
 មកុស្តស្ស កង្កក្ខណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមកុតំ
 បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ អកុ-
 សលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តោ ច តេសំ កុសលា
 ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ អត្តមកុស្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អរហ-
 ន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមកុតំ បដិលភិស្សន្តិ
 តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ អកុសលា ច
 ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។

(២២២) យស្ស កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។

ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជនទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍
 និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនលេច ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាក
 កុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
 នឹងមិនលេច ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាន ខ្ញុំមគ្គដ៏
 ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា មិនលេច ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តនោះ
 ទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនលេចដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនលេច ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិន
 លេចដែរឡើយ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាន ខ្ញុំ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
 នឹងមិនលេច ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្តនោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ មិនលេច ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ និងរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាន ខ្ញុំ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា នោះ នឹងមិនលេច ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈ នៃចិត្តនោះទេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនលេចដែរ ។

(២២២) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេច
 ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនលេចដែរឡើយ ។

សព្វេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្ត-
ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ កុសលា ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ នោ ច តេសំ អព្យា-
កតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ បដិមចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ
តេសំ កុសលា ច ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ អព្យាកតា ច
ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា
ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ន
និរុដ្ឋន្តិតិ ។ អាមន្តា ។

[២៦៣] យស្ស អកុសលា ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ
តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិតិ ។ សព្វេសំ
ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
កង្កក្ខណោ និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
អកុសលា ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ នោ ច តេសំ
អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ បដិមចិត្តស្ស កង្ក-
ក្ខណោ តេសំ អកុសលា ច ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ
អព្យាកតា ច ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ
អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស អកុសលា
ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិតិ ។ អាមន្តា ។

[២៦៤] យត្ថកុសលា ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ ។ បេ ។

ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់
និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
ចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
ជននោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
មិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចម្លើមចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិន
រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិន
រលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរឡើយ ។ អើ ។

[២៦៥] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឡើយ ។ ពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួក
អសញ្ញាសត្វ មិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល
ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ជននោះ នឹងមិន
រលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់
ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចម្លើមចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ឡើយ ។ អើ ។

[២៦៦] ពួកកុសលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៦៥] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ ។
 សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស កត្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
 វិវុដ្ឋន្តិ យោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុ-
 ដ្ឋិស្សន្តិ អក្កមក្ខស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អរហន្តានំ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តក អក្កមក្ខំ បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ កុសលា
 ច ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ន វិវុដ្ឋ-
 ស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន
 វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ ។
 អក្កមក្ខស្ស កត្តក្ខណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តក អក្ក-
 មក្ខំ បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស កត្តក្ខណោ តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ យោ ច តេសំ
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ អក្កមក្ខស្ស ឧប្បាទ-
 ក្ខណោ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តក អក្កមក្ខំ
 បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ
 កុសលា ច ធម្មា ន វិវុដ្ឋន្តិ ។

[២៦៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជន ចាំអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកត្ត-
 ក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត តែ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន
 ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ
 នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែលនឹងបាន ឆ្លូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃ
 ចិត្តណា នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តនោះទេ
 ចាំពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ឡើងទៀត ពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជន ដែលនឹងបាន ឆ្លូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ក្នុងកត្ត-
 ក្ខណៈ នៃមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកត្តក្ខណៈ នៃចិត្ត
 នោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិន
 មែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃមគ្គ
 ដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែលនឹងបាន ឆ្លូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់ នៃចិត្តណា នោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 នៃចិត្តនោះទេ ចាំពួកកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។

(២៦៦) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិស្សន្តិភិ ។ សព្វេ-
 សំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ន ធិរុដ្ឋន្តិ ហេ ច ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន
 ធិរុដ្ឋន្តិស្សន្តិ បន្ថិមចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ ភេសំ តត្ថ
 កុសលា ច ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ន ធិរុដ្ឋន្តិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា
 ច ន ធិរុដ្ឋន្តិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
 ធិរុដ្ឋន្តិភិ ។ អាមត្តា ។

(២៦៧) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុ-
 ដ្ឋន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិស្សន្តិ-
 ភិ ។ សព្វេសំ ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អកុសល-
 វិប្បយុត្តចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ ហេ ច ភេសំ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិស្សន្តិ បន្ថិមចិត្តស្ស កង្ក-
 ក្ខណោ ភេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិ
 អព្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិស្សន្តិ ។ យស្ស
 វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋន្តិស្សន្តិ

(២៦៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្ថ ទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
 តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន
 ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ
 នៃចិត្តមចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឡើយ ។ អើ ។

(២៦៧) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឡើយ ។
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្ថ ទាំងអស់នោះ មិនរលត់ ក្នុង
 កង្កក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្ត
 តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិន
 មែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 កង្កក្ខណៈ នៃចិត្តមចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា

តស្ស ភក្ក អកុសលា ធម្មា ធនំ វិវុទ្ធិស្សន្តិកំ ។ អាមត្តា ។

[២៦៨] យស្ស កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិភក្ក តស្ស អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិកំ ។ អត្ថមត្តសមន្តិកំ អរោមត្តា យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្ថមត្តំ បដិ- លភិស្សន្តិ តេសំ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិភក្ក ទោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិ សតវេសំ តេសំ កុសលា ច ធម្មា វិវុទ្ធិភក្ក អកុសលា ច ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិ- ស្សន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិភក្ក ។ អាមត្តា ។

[២៦៩] យស្ស កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិភក្ក តស្ស អព្យាកតា ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិកំ ។ បច្ឆិមចិត្តស្ស កង្ក- កូលោ តេសំ កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិភក្ក ទោ ច តេសំ អព្យាកតា ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិ សតវេសំ តេសំ កុសលា ច ធម្មា វិវុទ្ធិភក្ក អព្យាកតា ច ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិភក្ក ។ អាមត្តា ។

[២៧០] យស្ស អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិភក្ក តស្ស អព្យាកតា ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិកំ ។ បច្ឆិមចិត្តស្ស កង្កកូលោ តេសំ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិភក្ក

ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ។ អើ ។

[២៦៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួកអកុ- សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួក ព្រះភាពាន្ត ឬក៏ព្រះព្រៀងដោយមន្ត្រីប្រសើរ មិនរបស់ពួកជន ដែល មិនបាទ ឬមន្ត្រីប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា នោះ រលត់ហើយ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនមិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ រលត់ហើយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិន រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ។ អើ ។

[២៦៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួក អព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ហើយ ក្នុងកង្កកូលា ខែបច្ឆិមចិត្ត តែពួក អព្យាកតាធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនមិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ រលត់ហើយ ទាំងពួកអព្យាកតាធម៌ ក៏មិនរលត់ ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ។ អើ ។

[២៧០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ពួក អព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរ ។ ពួកអកុសល- ធម៌ របស់ពួកជននោះ រលត់ហើយ ក្នុងកង្កកូលា ខែបច្ឆិមចិត្ត

នោ ច តេសំ អក្កាសតា ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ ឥតរេសំ
 តេសំ អកុសលា ច ធម្មា វិវុឌ្ឍិត្ថ អក្កាសតា
 ច ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អក្កាសតា
 ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិត្ថា-
 តិ ។ អាមន្តា ។

[២៧១] យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិត្ថ ។ ចេ ។

[២៧២] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិត្ថ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ ។ អត្ថមត្ថ-
 សមន្តិទំ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្ថមត្ថំ
 បដិលក្ខិយន្តិ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិត្ថ នោ
 ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ ឥតរេសំ
 ចត្ថវេកាការាទំ បញ្ចវេកាការាទំ តេសំ កុសលា ច ធម្មា
 វិវុឌ្ឍិត្ថ អកុសលា ច ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ ។ យស្ស វា
 បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ
 កុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិត្ថាតិ ។ សុទ្ធាវាសានំ ធុតិយេ
 ចិត្តេ វត្តមានេ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិត្ថ ឥតរេសំ
 ចត្ថវេកាការាទំ បញ្ចវេកាការាទំ តេសំ តត្ថ អកុសលា
 ច ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា វិវុឌ្ឍិត្ថ ។

តែពួកអក្កាសធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ រលត់ហើយ ទាំងពួកអក្កាសធម៌ ក៏នឹង
 រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអក្កាសធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយឬ ។ តើ ។

[២៧១] ពួកកុសលធម៌ រលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ ចេ ។

[២៧២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ ក្នុងទី
 ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមន្តជីប្រសើរ
 នឹងរបស់ពួកជន ដែលនឹងបាន ខ្ញុំមន្តជីប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា
 នោះ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹង
 មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ
 គឺពួកសត្វចក្កវេកាការៈ នឹងចញ្ចវេកាការៈ រលត់ហើយ ទាំងពួកកុសលធម៌
 ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង
 រលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសនសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចក្កវេកាការៈ នឹងចញ្ចវេកា-
 ការៈ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏រលត់ហើយដែរ ។

[២៧៣] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា វិជ្ជាត្ថ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិជ្ជាស្សន្តិ ។ បដិ-
 មចិត្តស្ស ភន្តិកុណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 វិជ្ជាត្ថ យោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិជ្ជា-
 ស្សន្តិ ឥតវេសំ ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ តេសំ
 តត្ថ កុសលា ច ធម្មា វិជ្ជាត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
 វិជ្ជាស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 វិជ្ជាស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា វិជ្ជាត្ថាតិ ។
 សុទ្ធាវាសាជំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញសត្វាជំ
 តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិជ្ជាស្សន្តិ យោ ច
 តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា វិជ្ជាត្ថ ឥតវេសំ ចតុរោ-
 គារាជំ បញ្ចរោគារាជំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច
 ធម្មា វិជ្ជាស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា វិជ្ជាត្ថ ។

[២៧៤] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិជ្ជាត្ថ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិជ្ជាស្សន្តិ ។ បដិ-
 មចិត្តស្ស ភន្តិកុណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា
 វិជ្ជាត្ថ យោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 វិជ្ជាស្សន្តិ ឥតវេសំ ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគា-
 រាជំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា វិជ្ជាត្ថ

[២៧៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ក្នុង
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងលេច ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្នុង-
 ខែចម្លងចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទី
 នោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុ-
 រោគារាជំ និងបញ្ចរោគារាជំ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌
 ក៏នឹងលេចដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង
 លេច ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ កាលចិត្តច្បាស់ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញសត្វនោះ នឹងលេច ក្នុងទីនោះ តែពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោគារាជំ និងបញ្ចរោ-
 គារាជំ នឹងលេច ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏លេចហើយដែរ ។

[២៧៦] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងលេច ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងក្នុង-
 ក្នុង ខែចម្លងចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹង
 មិនលេច ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពី
 នេះ គឺពួកសត្វចតុរោគារាជំ និងបញ្ចរោគារាជំ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ

អព្យាកតា ច ធម្មា និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អ-
 កុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ សុត្តារាសានំ ធុតិយេ
 ចិត្តេ វត្តមាទេ អសញ្ញាសន្តានំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា និរុដ្ឋិស្សន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត ឥតរេសំ ចតុរោការាទំ បញ្ចរោការាទំ
 តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា និរុដ្ឋិស្សន្តិ អកុ-
 សលា ច ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត ។

(២៧៥) យស្ស កុសលា ធម្មា ច និរុដ្ឋិត្ត តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ច និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។ នត្ថិ ។ យស្ស
 វា បទ អកុសលា ធម្មា ច និរុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស កុ-
 សលា ធម្មា ច និរុដ្ឋិតាតិ ។ និរុដ្ឋិត្ត ។

(២៧៦) យស្ស កុសលា ធម្មា ច និរុដ្ឋិត្ត
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ច និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។ នត្ថិ ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ច និរុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ច និរុដ្ឋិតាតិ ។ និរុដ្ឋិត្ត ។

(២៧៧) យស្ស អកុសលា ធម្មា ច និរុដ្ឋិត្ត
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ច និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។ នត្ថិ ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ច និរុដ្ឋិស្សន្តិ

ចានំពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុត្តារាសសត្វ
 កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងរលត់
 ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វ
 ចតុរោការៈ និងបញ្ចរោការៈ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ចានំពួកអកុសល-
 ធម៌ ក៏រលត់ហើយដែរ ។

(២៧៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។ មិនមានទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

(២៧៩) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

(២៨០) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់

តស្ស អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិតាតិ ។ ធិរុជ្ឈិត ។

[២៧៨] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិត ។ បេ ។

[២៧៩] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិត

តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ សុត្វា-

វាសាធំ ធុតិយេ ចិត្ត វត្តមាន តេសំ តត្ថ កុសលា

ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិត បោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា

ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ អសញ្ញាសត្វាធំ តេសំ តត្ថ

កុសលា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិត អកុសលា ច ធម្មា ន

ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា

ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិ-

ត្វាតិ ។ អត្តមត្តសមន្តិធំ អរហន្តាធំ យស្ស ចិត្តស្ស

អនន្តរា អត្តមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ អកុសលា

ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ បោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា

ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិត អសញ្ញាសត្វាធំ តេសំ តត្ថ អកុ-

សលា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា

ន ធិរុជ្ឈិត ។

[២៨០] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិត

តស្ស តត្ថ អក្យកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។

ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។

[២៧៨] ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[២៧៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី

ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។

កាលចិត្តទំព័រ របស់ពួកសុទ្ធាវាសនា កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌

របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌

របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសល-

ធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួក

អកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌

របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គល

នោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះ

អរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជន ដែលនឹង

បាន នូវមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា នោះ នឹងមិនរលត់

ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី

នោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹង

មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។

[២៨០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុង

ទីណា ពួកអក្យកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។

និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា
ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
និរុដ្ឋិតាតិ ។ និរុដ្ឋិតុ ។

[២៨០] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន និរុដ្ឋិតុ
តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។
និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា
ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា
ន និរុដ្ឋិតាតិ ។ និរុដ្ឋិតុ ។

និរុដ្ឋិតំ ។

[២៨២] យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ តស្ស
អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិតិ ។ ហោ ។ យស្ស វា បទ
អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិតិ តស្ស កុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហោ ។

[២៨៣] យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជន្តិ តស្ស
អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិតិ ។ ហោ ។ យស្ស វា បទ
អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិតិ តស្ស កុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ជន្តិ ។ ហោ ។

និវមិទលេតំ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតមិ របស់បុគ្គលណា និវ
មិទលេតំ ក្នុងទីណា ពួកកុសលមិ របស់បុគ្គលនោះ មិទលេតំហើយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ លេតំហើយ ។

[២៨១] ពួកអកុសលមិ របស់បុគ្គលណា មិទលេតំហើយ ក្នុង
ទីណា ពួកអព្យាកតមិ របស់បុគ្គលនោះ និវមិទលេតំ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ និវលេតំ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតមិ របស់បុគ្គលណា
និវមិទលេតំ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលមិ របស់បុគ្គលនោះ មិទលេតំ
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ លេតំហើយ ។

ចប់ និកេតនៈ ។

[២៨២] ពួកកុសលមិ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុ
សលមិ របស់បុគ្គលនោះ លេតំដែរឬ ។ មិទមិទ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអកុសលមិ របស់បុគ្គលណា លេតំ ពួកកុសលមិ របស់
បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ មិទមិទ ។

[២៨៣] ពួកកុសលមិ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួក
អព្យាកតមិ របស់បុគ្គលនោះ លេតំដែរឬ ។ មិទមិទ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតមិ របស់បុគ្គលណា លេតំ ពួកកុសលមិ របស់
បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ មិទមិទ ។

(២៨២) យស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិ ។ យោ ។ យស្ស
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិ តស្ស អកុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ យោ ។

(២៨៣) យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បទ អកុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អាមន្តា ។

(២៨៤) យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា
 បទ អព្យាកតា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 ជិវុជ្ឈន្តិ យោ ច តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ចត្តរោការេ បញ្ចរោការេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ជិវុជ្ឈន្តិ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(២៨៥) យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ អព្យា-
 កតា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិ ។ អាមន្តា ។ យត្ថ វា បទ អព្យា-
 កតា ធម្មា ជិវុជ្ឈន្តិ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(២៨៦) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា លេច ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ លេច ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងឬ ។ អើ ។

(២៨៧) ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌
 លេច ក្នុងចំណោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ លេច
 ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណោះឬ ។ អើ ។

(២៨៨) ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអព្យាកត-
 ធម៌ លេច ក្នុងចំណោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ លេច
 ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណោះឬ ។ ពួកអព្យាកត-
 ធម៌ លេច ក្នុងចំណោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្តេ តែពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើង
 ក្នុងចំណោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ លេច ក្នុងចំណោះ គឺក្នុងចត្តរោការេ បញ្ចរោការេ
 និងបញ្ចរោការេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(២៨៩) ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអព្យា-
 កតធម៌ លេច ក្នុងចំណោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
 លេច ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងចំណោះឬ ។

អសញ្ញាសត្ត តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ ឆោ
 ច តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ចតុរោការេ
 បញ្ចុរោការេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ
 អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[២៨៨] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិតិ ។ ឆោ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ តស្ស
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ ឆោ ។

[២៨៩] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិតិ ។ ឆោ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ តស្ស
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ ឆោ ។

[២៩០] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិតិ ។ ឆោ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ តស្ស
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ ឆោ ។

ពួកអព្យាកតធម៌ លេង ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្ត តែពួកអកុសល-
 ធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ លេង ក្នុងទីនោះ
 គឺក្នុងចតុរោការេ ឯក្នុងបញ្ចុរោការេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើត
 ឡើងដែរ ។

[២៨៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេង ក្នុងទីណា ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមែនទេ ។

[២៨៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា លេង ក្នុង
 ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមែនទេ ។

[២៩០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិន
 មែនទេ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា លេង ក្នុង
 ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
 មិនមែនទេ ។

(២៨០) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ។ អកុសលាចំ កង្ក-
 កូលោ តេសំ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ហោ ច
 តេសំ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ កុសលវិប្ប-
 យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទកូលោ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 កង្កកូលោ និរោធសមាបន្នានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ
 កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា
 ន ធិរុជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ន
 ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 កុសលាចំ ឧប្បាទកូលោ តេសំ អកុសលា ធម្មា
 ន ធិរុជ្ឈន្តិ ហោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស កង្កកូលោ កុស-
 លវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទកូលោ និរោធសមាបន្នានំ
 អសញ្ញសត្តានំ តេសំ អកុសលា ច ធម្មា ន ធិ-
 រុជ្ឈន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(២៨២) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ។

(២៨១) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងកង្កកូលាៈ ខែកុសលទាំងឡាយទេ តែពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍និងពួកអសញ្ញសត្វ មិន
 កើតឡើង ក្នុងកង្កកូលាៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងឧប្បា-
 ទកូលាៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិន
 រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងឧប្បាទកូលាៈ ខែកុសលទាំងឡាយ
 តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធន៍និងពួក
 អសញ្ញសត្វ មិនរលត់ ក្នុងឧប្បាទកូលាៈ ខែចិត្ត ដែលប្រាសចាក
 កុសល ក្នុងកង្កកូលាៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ទាំងពួកកុស-
 លធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

(២៨២) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ឬ ។

សព្វេសំ ចរុត្តានំ បរត្ថេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ^(១) តេសំ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ឆោ ច តេសំ អព្យា-
 កតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ សព្វេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ បរត្ថេ
 កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាធក្ខណោ អរូបេ កុស-
 លាកុសលានំ^(២) កង្កក្ខណោ តេសំ កុសលា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ កុសលានំ ឧប្បា-
 ធក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ឆោ
 ច តេសំ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សព្វេសំ ឧប-
 បជ្ឈន្តានំ បរត្ថេ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាធក្ខ-
 ណោ អរូបេ កុសលាកុសលានំ កង្កក្ខណោ តេសំ
 អព្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ កុសលា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(២៧៣) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិតិ ។

១ ១. ធិរុជ្ឈន្តិ ឆោ ធម្មា ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ ២ ១. សព្វេសំ
 កុសលានំ ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលពួក មិនកើតឡើង
 ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃចិត្ត ក្នុងវត្ថុកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំង
 អស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃកុសល
 និងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាធក្ខណៈ នៃចិត្តដែល
 ប្រាសចាកកុសល ក្នុងវត្ថុកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់
 ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកត-
 ធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ ក្នុងឧប្បាធក្ខណៈ នៃកុសលទាំង-
 ឡាយ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក៏មិន
 មែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង
 មិនរលត់ ក្នុងកង្កក្ខណៈ នៃកុសលនិងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូប-
 ភព ក្នុងឧប្បាធក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងវត្ថុកាល
 ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

(២៧៣) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើត
 ឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ដែរឬ ។

សត្វេសំ ចរន្តានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស កង្ក្រុលោ តេសំ
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ដោ ច តេសំ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ សត្វេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ បវត្តេ អកុស-
 លវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អរូបេ កុសលាគុ-
 សលានំ កង្ក្រុលោ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អព្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អកុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ដោ ច តេសំ អកុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សត្វេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ បវត្តេ អកុ-
 សលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អរូបេ កុសលា-
 កុសលានំ កង្ក្រុលោ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា
 ន ធិរុជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(២៧៤) យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ
 វា បទ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

(២៧៥) យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិតិ ។ ធិរុជ្ឈន្តិ ។

ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលច្បាស់ មិនកើតឡើង
 ក្នុងកង្ក្រុលៈ ខែចិត្ត ក្នុងបវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ មិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់
 កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងកង្ក្រុលៈ ខែកុសលនិងអកុសលទាំង-
 ឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល
 ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែអកុសលទាំងឡាយ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជនទាំង
 អស់នោះ កាលកើតឡើង មិនរលត់ ក្នុងកង្ក្រុលៈ ខែកុសលនិងអកុ-
 សលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាក
 អកុសល ក្នុងបវត្តិកាល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

(២៧៦) ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអកុ-
 សលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុ-
 សលធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះឬ ។ អើ ។

(២៧៧) ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ ។

យត្ថ វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ តត្ថ
កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ នត្ថិ ។

(២៨៦) យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តត្ថ
អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ។ ធិរុជ្ឈន្តិ ។ យត្ថ
វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ តត្ថ អកុសលា
ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ នត្ថិ ។

(២៨៧) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
ជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ។
អកុសលាធំ កង្កក្កុលោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ហោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា
ន ធិរុជ្ឈន្តិ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បនក្កុលោ
អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស កង្កក្កុលោ អសញ្ញសត្តាធំ
តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា
ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
កុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា
ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ កុសលាធំ ឧប្បនក្កុលោ
តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ហោ
ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតមិ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធមិ មិន
កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(២៨៦) ពួកអកុសលធមិ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យា-
កតធមិ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាក-
តធមិ មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធមិ មិនកើតឡើង ក្នុងទី
នោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(២៨៧) ពួកកុសលធមិ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ពួកអកុសលធមិ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
កុសលធមិ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្កុលាៈ
នៃអកុសលទាំងឡាយទេ ឯពួកអកុសលធមិ របស់ពួកជននោះ មិន
រលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធមិ របស់ពួកអសញ្ញសត្ត
នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងកង្កក្កុលាៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុង
ឧប្បទក្កុលាៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ទាំងពួកអកុសលធមិ ក៏
មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធមិ របស់បុគ្គលណា
មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធមិ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអកុសលធមិ របស់ពួកជននោះ មិន
រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បទក្កុលាៈ នៃកុសលទាំងឡាយ តែពួក
កុសលធមិ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន

អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ កុសលវិប្ប-
 យុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទកុសលោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ កុសលា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(២៩៨) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិតិ ។ សទ្ទេសំ
 ចវត្ថានំ បវត្តេ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ធា ច តេសំ តត្ថ អព្យា-
 កតា ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ សទ្ទេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ បវត្តេ
 កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទកុសលោ អរូបេ កុស-
 លាកុសលានំ កង្កក្ខណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋន្តិ តស្ស តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ កុសលានំ ឧប្បា-
 ទកុសលោ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ
 ធា ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 សទ្ទេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ បវត្តេ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទកុសលោ អរូបេ កុសលាកុសលានំ កង្កក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា ន និរុដ្ឋន្តិ

ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្តានោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 ឧប្បាទកុសលៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្តដែល
 ប្រាសចាកអកុសល ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

(២៩៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកដទៃ ទាំងអស់នោះ កាលច្បាត មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែចិត្ត ក្នុងវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកដទៃនោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកដទៃ ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 នោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែកុសលនិងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព
 ក្នុងឧប្បាទកុសលៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងវត្តិកាល ទាំងពួក
 អព្យាកតធម៌ ក៏មិនលេចដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 បុគ្គលណា មិនលេច ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ មិន
 លេច ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទកុសលៈ ខែកុសលទាំងឡាយទេ តែពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន
 ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកដទៃទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនលេច
 ក្នុងទីនោះ ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខែកុសលនិងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូប-
 ភព ក្នុងឧប្បាទកុសលៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងវត្តិកាល

កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(២៩៧) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ។
 សព្វេសំ បរត្ថានំ បរត្ថេ ចិត្តស្ស កង្កត្តុណោ តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ទោ ច តេសំ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ សព្វេសំ ឧបបជ្ឈ-
 ន្តានំ បរត្ថេ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 អរូបេ កុសលាកុសលានំ កង្កត្តុណោ តេសំ តត្ថ
 អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អកុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ ទោ ច តេសំ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ សព្វេសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ
 បរត្ថេ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 អរូបេ កុសលាកុសលានំ កង្កត្តុណោ តេសំ តត្ថ
 អព្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(៣០០) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត

ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

(២៩៨) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលច្បែក មិនកើតឡើង ក្នុង
 ទីនោះ ក្នុងកន្លែងណាៈ ខែចិត្ត ក្នុងវត្តិកាល តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់
 ពួកជននោះ មិនលេច ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់
 ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 កន្លែងណាៈ ខែកុសលនិងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុងអរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខ-
 ណាៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងវត្តិកាល ទាំងពួកអព្យាកត-
 ធម៌ ក៏មិនលេចដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គល
 ណា មិនលេច ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិន
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិន
 លេច ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងណាៈ ខែកុសលទាំងឡាយទេ តែពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន
 ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ កាលកើតឡើង មិន
 លេច ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លែងណាៈ ខែកុសលនិងអកុសលទាំងឡាយ ក្នុង
 អរូបភព ក្នុងឧប្បាទក្ខណាៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងវត្តិ-
 កាល ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

(៣០១) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ

តស្ស អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិតុ តស្ស កុ-
សលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(៣០០) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស
អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
បទ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិតុ តស្ស កុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(៣០១) យស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស
អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា
បទ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិតុ តស្ស អកុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(៣០២) យតុ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ តតុ
អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យតុ វា
បទ អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិតុ តតុ កុសលា ធម្មា
ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(៣០៣) យតុ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ តតុ អព្យា-
កតា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យតុ វា បទ អព្យា-
កតា ធម្មា និរុដ្ឋិតុ តតុ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។

ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ពួកកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣០៤) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ពួកកុសលធម៌
របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣០៥) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ពួកអកុសល-
ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(៣០៦) ពួកកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួក
អកុសលធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអកុសលធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣០៧) ពួកកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអព្យា-
កតធម៌ លេចហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
លេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។

អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិរុជ្ឈិត្ត ខោ
 ច តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត ចតុរោគារេ បញ្ច-
 រោគារេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា វិរុជ្ឈិត្ត កុសលា
 ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(៣០៥) យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា វិរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា វិរុជ្ឈិត្ត តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អសញ្ញាសត្តេ តត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា វិរុជ្ឈិត្ត ខោ ច តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ឈិត្ត ចតុរោគារេ បញ្ចរោគារេ តត្ថ អព្យាកតា ច
 ធម្មា វិរុជ្ឈិត្ត អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(៣០៦) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិរុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
 វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិរុជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ កុ-
 សលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ សុត្តារាសាធំ ធុតិយេ អកុ-
 សលេ ចិត្តេ វត្តមានេ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា
 វិរុជ្ឈិត្ត ខោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត

ពួកអព្យាកតធម៌ លេងហើយ ក្នុងទីនោះ ដ៏ក្នុងអសញ្ញាសត្ត តែពួក
 កុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ លេង
 ហើយ ក្នុងទីនោះ ដ៏ក្នុងចតុរោគារេកត និងបញ្ចរោគារេកត ទាំងពួក
 កុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

(៣០៧) ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ លេងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ លេងហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ លេងហើយ ក្នុងទីនោះ ដ៏ក្នុង
 អសញ្ញាសត្ត តែពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ឯ
 ពួកអព្យាកតធម៌ លេងហើយ ក្នុងទីនោះ ដ៏ក្នុងចតុរោគារេកត និងបញ្ច-
 រោគារេកត ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

(៣០៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះឬ ។ កាលអកុសលចិត្តទ័រ របស់ពួកសុត្តារាសសត្វ កំពុង
 ប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ លេងហើយ ក្នុងទីនោះ
 តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ

ឥតរេស ចតុរោគាការ បញ្ចុរោគាការ តេស តត្ថ
អកុសលា ច ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត កុសលា ច ធម្មា
ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣០៧) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត
តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវា-
សាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញាសត្តាធំ តេស
តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត ហោ ច តេស តត្ថ
កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ត ឥតរេស ចតុរោគាការ បញ្ចុរោគាការ
តេស តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា
និរុដ្ឋិត្ត កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ត ។

(៣០៨) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ត
តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត
តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្តាតិ ។
សុទ្ធាវាសាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញា-
សត្តាធំ តេស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្ត

ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោគារៈ
និងបញ្ចុរោគារៈ រេត៍ហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើត
ឡើងហើយដែរ ។

(៣០៩) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រេត៍ហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រេត៍
ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តចិត្ត របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្ត
ទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ រេត៍ហើយ ក្នុងទី
នោះ តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
នោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វ
ចតុរោគារៈ និងបញ្ចុរោគារៈ រេត៍ហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសល-
ធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

(៣១០) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រេត៍ហើយ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា រេត៍
ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ
ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលចិត្តចិត្ត របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ រេត៍ហើយ ក្នុងទីនោះ

នោ ច ភេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត
ឥតភេសំ ធម្មា ភេសនា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត ភេសនា ធម្មា
អព្យាកតា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិត្ត អកុសលា ច ធម្មា
ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(៣០៩) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត
តស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។
យស្ស វា បទ បទ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត
តស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

(៣១០) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត
តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។
យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

(៣១១) យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត
តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។
យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត តស្ស
អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ
ទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុ-
រោការៈ និងបញ្ចរោការៈ រលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ចាំឯពួកអកុសល-
ធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

(៣១២) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិន
មានទេ ។

(៣១៣) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិន
មានទេ ។

(៣១៤) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ មិនមានទេ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយឬ ។
មិនមានទេ ។

[៣០២] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ
 វា បដ អកុសលា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈិត្ត តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។

[៣០៣] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈិត្តាតិ ។ ជិវុជ្ឈិត្ត ។ យត្ថ
 វា បដ អព្យាកតា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈិត្ត តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

[៣០៤] យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈិត្តាតិ ។ ជិវុជ្ឈិត្ត ។ យត្ថ
 វា បដ អព្យាកតា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈិត្ត តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ នត្ថិ ។

[៣០៥] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈិត្តាតិ ។ សុទ្ធាវា-
 សាធំ ធុតិយេ អកុសលេ ចិត្តេ វត្តមា នេ តេសំ តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត យោ ច តេសំ តត្ថ អកុ-
 សលា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈិត្ត សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តាធំ អ-
 សញ្ញាសត្តាធំ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត

[៣០៦] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួក
 អកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអកុសលធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ ឈ្មោះថា
 មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣០៧] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ហើយ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌
 ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣០៨] ពួកអកុសលធម៌ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ រលត់ហើយ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសល-
 ធម៌ ឈ្មោះថាមិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣០៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ កាលអកុសលចិត្តចិត្តិ របស់ពួកសុទ្ធាវាសន្ត កំពុង
 ប្រព្រឹត្តទៅ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះទេ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ
 កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាសៈ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ

អកុសលា ច ធម្មា ន និរុជ្ឈិត ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន និរុជ្ឈិត តស្ស តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។

[៣០៦] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិត តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុជ្ឈិតាតិ ។
 សុទ្ធាវសានំ មុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត ទោ ច តេសំ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុជ្ឈិត សុទ្ធាវសំ ឧបបជ្ឈ-
 ន្តានំ^(១) តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត
 អព្យាកតា ច ធម្មា ន និរុជ្ឈិត ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុជ្ឈិត តស្ស តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។

[៣០៧] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិត តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុជ្ឈិតាតិ ។
 សុទ្ធាវសានំ មុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញា-
 សត្តានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត

១ ឧ. សុទ្ធាវសានំ ឧប្បជ្ឈិតស្ស ឧប្បាទក្កណេន ទិស្សន្តិ ។

ចានំ ពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនលេចហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣០៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏
 មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធា-
 វស មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ ចានំ ពួកអព្យាកតធម៌ ក៏មិន
 លេចហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិន
 លេចហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣០៧] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនលេចហើយ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ

នោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិត្ត
 សុទ្ធាវាសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិត្ត អព្យាកតា ច ធម្មា ន និរុដ្ឋិត្ត ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិត្ត
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន និរុដ្ឋិត្តាតិ ។
 អាមត្តា ។

[៣០៨] យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ កុស-
 លា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្តនិ នោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា
 និរុដ្ឋិត្តនិ ឥតតេសំ តេសំ កុសលា ច ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ជិត្តនិ អកុសលា ច ធម្មា និរុដ្ឋិត្តនិ ។ យស្ស
 វា បទ អកុសលា ធម្មា និរុដ្ឋិត្តនិ តស្ស កុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្តនិ ។ អាមត្តា ។

[៣០៩] យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្ត
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្តាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្តនិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិត្តនិ ។ អត្តមត្តសមន្តិធំ
 អវហន្តានំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត្តនិ

តៃព្វកអព្យាកតធមិ របស់ពួកសត្វនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
 ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធមិ របស់ពួកសត្វនោះ កាលចូលទៅ កាន់
 សុទ្ធាវាស មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ចាំឯពួកអព្យាកតធមិ ក៏មិន
 រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធមិ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់
 ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធមិ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣១០] ពួកកុសលធមិ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួក
 អកុសលធមិ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ (ពួកជន) ដែលនឹង
 បាន ម្លប់ម្លង់ជ័យស៊ីវ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា ពួកកុសលធមិ របស់
 ពួកជននោះ នឹងកើតឡើង តែពួកអកុសលធមិ របស់ពួកជននោះ នឹង
 មិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធមិ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងកើត
 ឡើង ចាំឯពួកអកុសលធមិ ក៏រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុ-
 សលធមិ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធមិ របស់បុគ្គលនោះ
 នឹងកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៣១១] ពួកកុសលធមិ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង
 ពួកអព្យាកតធមិ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអព្យាកតធមិ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធមិ
 របស់បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធមិ របស់ពួក
 ព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គជ័យស៊ីវ នោះ នឹងរលត់

នោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ឥតវេសំ
តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ កុសលា ច
ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។

[៣២០] យស្ស អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស
អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស
វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស អកុសលា
ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ អត្តមត្តសមដ្ឋីធំ អវហន្តរំ
យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ
អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ នោ ច តេសំ អកុស-
លា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ឥតវេសំ តេសំ អព្យាកតា ច
ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ ។

[៣២១] យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ តត្ថ
អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។ យត្ថ
វា បទ អកុសលា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តត្ថ កុសលា
ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

[៣២២] យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ
តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ អា-
មត្តា ។ យត្ថ វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុជ្ឈិ-
ស្សន្តិ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិតិ ។

តៃព្ភកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអវហន្តរំនោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ ឯពួក
អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងរលត់ ទាំងពួកកុសល-
ធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[៣២០] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ នឹងកើតឡើងឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអវហន្ត
អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាទ
ឲ្យមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា នោះ នឹងរលត់ (ក្នុងលំដាប់
ខែចិត្តនោះ) តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើងទេ
ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងរលត់ ទាំងពួក
អកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[៣២១] ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអកុសល-
ធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងចំនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
នឹងរលត់ ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំនោះឬ ។ អើ ។

[៣២២] ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួកអព្យា-
កតធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងចំនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកត-
ធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងចំនោះឬ ។

អសញ្ញាសត្ត តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ឆោ
 ច តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ចតុរោការេ
 បញ្ចរោការេ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ
 កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

[៣២៣] យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។
 យត្ថ វា បទ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តត្ថ អ-
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ អសញ្ញាសត្ត តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ឆោ ច តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ចតុរោការេ បញ្ចរោការេ តត្ថ
 អព្យាកតា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

[៣២៤] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិ-
 ស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។
 តស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តេសំ
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ឆោ ច តេសំ តត្ថ
 អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ឥតរេសំ ចតុរោការេ
 រាជំ បញ្ចរោការេរាជំ តេសំ យត្ថ កុសលា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។

ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្ត តែពួកកុស-
 លធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ នឹងរលត់
 ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងចតុរោការេត ឯបញ្ចរោការេត ទាំងពួកកុសលធម៌
 នឹងកើតឡើងដែរ ។

[៣២៥] ពួកអកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីណា ពួកអព្យា-
 កតធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាក-
 តធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងអសញ្ញាសត្ត តែ
 ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌
 នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ គឺក្នុងចតុរោការេត ឯបញ្ចរោការេត ទាំងពួក
 អកុសលធម៌ ក៏នឹងកើតឡើងដែរ ។

[៣២៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាទ ឆ្ងល់ក្នុង
 ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តនោះ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោការេ ឯបញ្ចរោ-
 ការេ នឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។

យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ
តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។

(៣២៥) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិ-
ស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។
អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្ស-
ន្តិ ។ អត្ថមត្តសមន្តិទំ អរហន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ទោ ច
តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ឥតរេសំ
ចត្តរោតារាទំ បញ្ចរោតារាទំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា
ច ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

(៣២៦) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិ-
ស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។
អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ-
តិ ។ អត្ថមត្តសមន្តិទំ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស
អនន្តរា អត្ថមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ទោ
ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ

ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ខឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួក
កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣២៥) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ខឹងកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ខឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។
អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ខឹងរលត់ ក្នុង
ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកប្រមាញ់ដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ
ខឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ខឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌
របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចក្ករោកាវៈ ខឹងចក្ករោកាវៈ
ខឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ចាំឯពួកកុសលធម៌ ក៏ខឹងកើតឡើងដែរ ។

(៣២៦) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា ខឹងកើតឡើង
ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ខឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា ខឹងរលត់
ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ខឹងកើតឡើង ក្នុងទី
នោះឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកប្រមាញ់ដោយមគ្គដ៏
ប្រសើរ ខឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែលខឹងបាទ ខឹងមគ្គដ៏
ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា នោះ ខឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែ
ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ខឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

ឥតរេសំ ចតុរោកាភាវំ បញ្ចរោកាភាវំ តេសំ ភក្ក
អព្យាកតា ច ធម្មា និរុដ្ឋិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា
ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

(៣២៧) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
តស្ស អកុសលា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។
យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស
កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស អ-
នន្តរា អក្កមត្តំ បដិសតិស្សន្តិ តេសំ អកុសលា ធម្មា ន
និរុដ្ឋិស្សន្តិ នោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
អក្កមត្តសមន្តីធំ អរហន្តាធំ តេសំ អកុសលា ច ធម្មា
ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

(៣២៨) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិតិ ។ អក្កមត្ត-
សមន្តីធំ អរហន្តាធំ តេសំ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិ-
ស្សន្តិ នោ ច តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ
បដិមចិត្តស្ស កត្តកុណោ តេសំ កុសលា ច ធម្មា ន
ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។
យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ
តស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។

ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចរុរោកាវៈ
និងបញ្ចរោកាវៈ និងរេសំ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹង
កើតឡើងដែរ ។

(៣២៩) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរេសំដែរឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរេសំ ពួកកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
ដែលនឹងបាន ខូចមន្តង្គីប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា នឹងមិនរេសំ
តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក៏មិនខែ ឯពួក
អកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមន្តង្គីប្រសើរ
នោះ នឹងមិនរេសំទេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។

(៣៣០) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរេសំដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមន្តង្គីប្រសើរ នោះ នឹងមិន
កើតឡើងទេ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនរេសំ
ក៏មិនខែ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្តនោះ នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងកត្តកុណៈ ខែបដិមចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរេសំដែរ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរេសំ ពួកកុសល-
ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៣២៩] យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ អត្ត-
 មត្តសមន្តិធំ អរហន្តាធំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
 អត្តមត្តំ បដិលកិស្សន្តិ តេសំ អកុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ នោ ច តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ន
 វិវុដ្ឋិស្សន្តិ បដិមចិត្តស្ស ភន្តិកុលោ តេសំ អកុ-
 សលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យាកតា
 ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។

[៣៣០] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។
 យត្ថ វា បទ អកុសលា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ អាមត្តា ។

[៣៣១] យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។
 យត្ថ វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។ នត្ថំ ។

[៣៣២] យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ

[៣២៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនលេចដែរឬ ។ ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់
 ពួកផននោះ ដែលនឹងបាន ឲ្យមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា
 នឹងមិនកើតឡើង តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកផននោះ នឹងមិនលេច
 ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកផននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុង
 កន្លងក្នុងណាៈ នៃបច្ច័យចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនលេចដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនលេច ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៣៣០] ពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួក
 អកុសលធម៌ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អកុសលធម៌ នឹងមិនលេច ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៣១] ពួកកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា ពួក
 អព្យាកតធម៌ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងលេច ។ ម្យ៉ាង
 ទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ នឹងមិនលេច ក្នុងចំណា ពួកកុសលធម៌ នឹង
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

[៣៣២] ពួកអកុសលធម៌ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំណា

តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិតិ ។ និរុដ្ឋិស្សន្តិ ។
យត្ថ វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ តត្ថ
អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ នត្ថ ។

(៣៣៣) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
ជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ-
តិ ។ អាមត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា
ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
ឧប្បជ្ជិស្សន្តិតិ ។ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមត្ថំ
បដិលភិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន
និរុដ្ឋិស្សន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ អត្តមត្ថសមន្តីនំ អរហន្តានំ អសញ្ញា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន
និរុដ្ឋិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ ។

(៣៣៤) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន
ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន
និរុដ្ឋិស្សន្តិតិ ។ អត្តមត្ថសមន្តីនំ អរហន្តានំ អសញ្ញា-
សត្តានំ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ជិស្សន្តិ
នោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុដ្ឋិស្សន្តិ

ពួកអព្យាកតាធម៌ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះឬ ។ នឹងលេច ។ ម្យ៉ាង
ទៀត ពួកអព្យាកតាធម៌ នឹងមិនលេច ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ នឹង
មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ មិនមានទេ ។

(៣៣៥) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនលេច
ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ ដែលនឹងបាន ឲ្យមគ្គដ៏ប្រសើរ
ក្នុងលំដាប់ នៃចិត្តណា នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌
របស់ពួកដទៃនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន តែពួកកុ-
សលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ និង
របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកកុសល-
ធម៌ ក៏នឹងមិនកើតឡើងដែរ ។

(៣៣៦) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះ
ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏
ប្រសើរ និងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ តែ
ពួកអព្យាកតាធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ នឹងមិនលេច ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន

បដិមចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន
 វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បន យត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

(៣៣៩) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្ប-
 ជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិ-
 ស្សន្តិតិ ។ អត្ថមគ្គសមន្តីនំ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនន្តរា អត្ថមគ្គំ បដិលកិស្សន្តិ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិ នោ ច តេសំ
 តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ បដិមចិត្តស្ស
 ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិ-
 ស្សន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស
 វា បន យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

(៣៣៦) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
 អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បន អកុសលា ធម្មា វិវុដ្ឋិត

ឯព្វកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះ ក្នុង
 ភន្តក្ខណៈ ខែបដិមចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទី
 ណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះ
 ឬ ។ អើ ។

(៣៣៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងចំនោះ
 ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏
 ប្រសើរ នឹងរបស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ដែលនឹងបាន ឲ្យមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់ ខែចិត្តណា នោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះ តែពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងចំនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុ-
 សលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះ ក្នុងភន្តក្ខណៈ
 ខែបដិមចិត្ត ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុ-
 សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនកើតឡើង ក្នុងចំនោះឬ ។ អើ ។

(៣៣៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ រលត់ហើយដែរឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា រលត់ហើយ

សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ ធិរោទសមាប្បដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្វានំ ភេ-
 សំ អព្យាកតា ធម្មា ធិរុដ្ឋិតុ យោ ច ភេសំ អកុ-
 សលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ
 ភេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា ធិរុដ្ឋិតុ អកុសលា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[៣៣៩] យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ បេ ។

[៣៤០] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ធិរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្ថា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា ធិរុដ្ឋិតុ តស្ស
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សព្វេសំ(១) ចិត្តស្ស
 កង្កក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 ភេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ធិរុដ្ឋិតុ យោ ច ភេសំ
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលានំ ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ ភេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ធិរុដ្ឋិតុ
 កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

១ ១. សព្វេស្តិ អយំ បាវោ សព្វត្ថ យេកុយ្យេន ន ទិស្សន្តិ ។ ឯន្ត ចទេ ចក្កវេកាវេ
 ចក្កវេកាវេនិ សព្វត្ថ ទិស្សន្តិយេវ ។

ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់
 និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញាសត្វ លេងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខៃចិត្ត
 ដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខៃចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ លេងហើយ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខៃអកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួក
 អកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៣៩] ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៤០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេងហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា លេង
 ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទី
 នោះដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ លេងហើយ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងកង្កក្ខណៈ ខៃចិត្ត
 តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ លេងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈ ខៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៤០] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត
 តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សទ្ទេសំ
 ចិត្តស្ស កន្ត្តក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទ-
 ក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 និរុដ្ឋិត ឆោ ច ភេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អកុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា
 ច ធម្មា និរុដ្ឋិត កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[៣៤១] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិតាតិ ។ អាមត្តា ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត តស្ស
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស
 កន្ត្តក្ខណោ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុដ្ឋិត
 ឆោ ច ភេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុ-
 សលានំ ឧប្បាទក្ខណោ ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច
 ធម្មា និរុដ្ឋិត អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[៣៤២] យស្ស កុសលា ធម្មា ច ឧប្បជ្ឈន្តិ

[៣៤៣] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទីណា
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ អើ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ក្នុងទីណា
 ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ លេចហើយ ក្នុងទី
 នោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្ត ដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកន្ត្តក្ខណៈ
 ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៤៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា លេចហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វទាំងអស់នោះ លេចហើយ ក្នុង
 ទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកន្ត្តក្ខណៈ
 ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ
 ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកដទៃនោះ លេចហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈ ខែកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

[៣៤៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង

តស្ស អកុសលា ធម្មា ន និរុជ្ឈិតាតិ ។ និរុជ្ឈិតុ ។
យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា ន និរុជ្ឈិតុ តស្ស
កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ នត្ថិ ។

(៣៤៤) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
អព្យាកតា ធម្មា ន និរុជ្ឈិតាតិ ។ និរុជ្ឈិតុ ។ យស្ស
វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុជ្ឈិតុ តស្ស កុសលា
ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ នត្ថិ ។

(៣៤៥) យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន និរុជ្ឈិតាតិ ។ និរុជ្ឈិតុ ។
យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន និរុជ្ឈិតុ តស្ស
អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ នត្ថិ ។

(៣៤៦) យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ បេ ។

(៣៤៧) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
ជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន និរុជ្ឈិតាតិ ។
សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្កណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
ឧប្បនក្កណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
យោ ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន និរុជ្ឈិតុ
សុត្វារាសាធំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញាសត្វាធំ
តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ

ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ មិនមានទេ ។

(៣៤៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

(៣៤៩) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួក
អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយឬ ។ រលត់ហើយ ។
ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ពួកអកុ-
សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ មិនមានទេ ។

(៣៥០) ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

(៣៥១) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះដែរ
ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្នុងនោះ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកង្កក្កណា
ខែចិត្ត កែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទី
នោះ ក៏មិនមែន កាលចិត្តចិញ្ចឹម របស់ពួកសុត្វារាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ
ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ

អកុសលា ច ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈិតុ ។ យស្ស វា បទ
យត្ថ អកុសលា ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈិតុ តស្ស តត្ថ
អកុសលា ធម្មា ធន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

(៣៤៨) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ធន ឧប្បជ្ឈន្ត
តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈិតាតិ ។ សទ្ទេសំ
ចិត្តស្ស កង្កក្កុណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា
នន្ទុណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា
ធន ឧប្បជ្ឈន្តិ ខោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
ធន ជិវុជ្ឈិតុ សុទ្ធាវាសំ ឧបបជ្ឈន្តានំ តេសំ តត្ថ
កុសលា ច ធម្មា ធន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច ធម្មា
ធន ជិវុជ្ឈិតុ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា
ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈិតុ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ធន
ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

(៣៤៩) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ធន
ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈិតា
តិ ។ សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្កុណោ អកុសល
វិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បានន្ទុណោ អសញ្ញាសត្តានំ
តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ធន ឧប្បជ្ឈន្តិ ខោ
ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ធន ជិវុជ្ឈិតុ

ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុ
សលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសល
ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៤៨) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុង
ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ
ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើត
ឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្នុងណា ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល
ក្នុងកង្កក្កុណា ខែចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់
ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
កាលចូលទៅ កាន់សុទ្ធាវាស មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួក
អព្យាកតធម៌ ក៏មិនរលត់ហើយដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌
របស់បុគ្គលណា មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់
បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

(៣៤៩) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង
ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុង
ទីនោះដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំង
អស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្នុងណា ខែចិត្ត
ដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកង្កក្កុណា ខែចិត្ត តែពួកអព្យាកត
ធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនរលត់ហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន

សុត្តាភសំ ឧបបដ្ឋន្តានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាគតា ច ធម្មា ន ជិវុជ្ឈិតុ ។
 យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាគតា ធម្មា ន ជិវុជ្ឈិតុ តស្ស
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតំ ។ អាមន្តា ។

[៣៥០] យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
 អកុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈិតុន្តិតំ ។ អត្តមត្តស្ស ឧប្បា-
 នក្ខណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមត្តំ បដិលភិ-
 ស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បានក្ខណោ តេសំ កុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ទោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា
 ជិវុជ្ឈិតុន្តិ ឥតរេសំ កុសលានំ ឧប្បានក្ខណោ
 តេសំ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច
 ធម្មា ជិវុជ្ឈិតុន្តិ ។ យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា
 ជិវុជ្ឈិតុន្តិ តស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិតំ ។
 សទ្ទោសំ ចិត្តស្ស កត្តក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បានក្ខណោ និរោធសមាប្បន្តានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ អកុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈិតុន្តិ ទោ ច តេសំ
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលានំ ឧប្បានក្ខណោ
 តេសំ អកុសលា ច ធម្មា ជិវុជ្ឈិតុន្តិ កុសលា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កាលចូលទៅ កាន់សុត្តាភស
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ទាំងពួកអព្យាគតធម៌ ក៏មិនលេចហើយ
 ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាគតធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនលេច
 ហើយ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៥០] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួកអកុ-
 សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់
 ពួកជននោះ ដែលនឹងបាន ខ្ញុំមេត្តជ្រើសរើស ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែមេត្តជ្រើសរើស កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែ
 ចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនលេចទេ ឯ
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែ
 កុសលទាំងឡាយ ក្រៅពីនេះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងលេចដែរ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជន ទាំងអស់នោះ គឺរលាកដែលចូលកាន់ខំរោធ នឹងពួកអសញ្ញាសត្វ
 នឹងរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកត្តក្ខណៈ
 ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែកុសល
 ទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(៣៥០) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស កុស-
 លា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សទ្ធវេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខ-
 ណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ វិរោធស-
 មាបច្ឆានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា
 វិវុជ្ឈិស្សន្តិ ទោ ច តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 កុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា ច ធម្មា
 វិវុជ្ឈិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(៣៥១) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តស្ស
 អព្យាកតា ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អាមន្តា ។ យស្ស
 វា បទ អព្យាកតា ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស អកុស-
 លា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សទ្ធវេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្ខណោ
 អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ វិរោធស-
 មាបច្ឆានំ អសញ្ញសត្តានំ តេសំ អព្យាកតា ធម្មា
 វិវុជ្ឈិស្សន្តិ ទោ ច តេសំ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អកុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ អព្យាកតា ច
 ធម្មា វិវុជ្ឈិស្សន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(៣៥២) យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ បេ ។

(៣៥៣) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់
 នោះ និរោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញសត្វ នឹងរលត់ ក្នុង
 ឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកន្លងក្លាយៈ នៃចិត្ត តែ
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌
 របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃកុសលទាំងឡាយ
 ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(៣៥៤) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ឬ ។ អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ កើតឡើងដែរឬ ។ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជន ទាំង
 អស់នោះ និរោកដែលចូលកាន់និរោធន៍ និងពួកអសញ្ញសត្វ នឹងរលត់
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកន្លងក្លាយៈ នៃ
 ចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងទេ ឯពួក
 អព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃ
 កុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(៣៥៥) ពួកកុសលធម៌ កើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

(៣៨៤) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អត្ត-
 មត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្ត-
 មត្តំ បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ តោ ច តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈិស្សន្តិ ឥតតេសំ កុសលាធំ
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អកុសលា ច ធម្មា ជិវុជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ
 យត្ថ អកុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស កត្ត-
 ក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ
 តត្ថ អកុសលា ធម្មា ជិវុជ្ឈិស្សន្តិ តោ ច តេសំ
 តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលាធំ ឧប្បាទក្ខ-
 ណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ជិវុជ្ឈិស្សន្តិ
 កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(៣៨៥) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ជិវុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អា-
 មត្តា ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ជិ-
 វុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(៣៨៤) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលនឹងបាន ខូចបាត់ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់ ខែចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែមគ្គដ៏ប្រសើរ កើតឡើង
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
 នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែកុសលចាំឡាយ ក្រៅពីនេះ
 ចាំឡាយពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ
 កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន ចាំឡាយ
 នោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាក
 កុសល ក្នុងកត្តក្ខណៈ ខែចិត្ត តែពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹង
 រលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែកុសលចាំឡាយ ចាំឡាយ
 កុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(៣៨៥) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។
 តើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងទី
 ណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។

សព្វេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្វានំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា និរុជ្ឈិស្សន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ
 អព្យាកតា ច ធម្មា និរុជ្ឈិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(៣៥៦) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ អា-
 មត្តា ។ យស្ស វ ឬច យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា និ-
 រុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។
 សព្វេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ អកុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ អសញ្ញាសត្វានំ តេសំ តត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា និរុជ្ឈិស្សន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ អ-
 កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ កុសលានំ ឧប្បាទក្ខណោ
 តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ច ធម្មា និរុជ្ឈិស្សន្តិ អកុ-
 សលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(៣៥៧) យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស អកុសលា ធម្មា ន និរុជ្ឈិស្សន្តិ ។

ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ នឹងរលត់ ក្នុងទី
 នោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភន្តក្ខណៈ
 នៃចិត្ត នៃពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(៣៥៦) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។
 អើ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុង
 ទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ នឹងរលត់ ក្នុងទី
 នោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកអកុសល ក្នុងភន្តក្ខណៈ
 នៃចិត្ត នៃពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បា-
 ទក្ខណៈ នៃកុសលទាំងឡាយ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងដែរ ។

(៣៥៧) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើត-
 ឡើង ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។

សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ ធិរោជសមាបន្នានំ អសញ្ញា-
 សន្តានំ ភេសំ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ចោ
 ច ភេសំ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ អត្ត-
 មគ្គស្ស ភន្តក្ខណោ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនន្តរា អត្តមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ ភស្ស ចិត្តស្ស
 ភន្តក្ខណោ ភេសំ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អកុសលា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា
 បន អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ភស្ស កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អត្តមគ្គស្ស ឧប្បាទក្ខណោ
 យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ ភស្ស
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្ខណោ ភេសំ អកុសលា ធម្មា ន
 ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ចោ ច ភេសំ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អត្តមគ្គស្ស ភន្តក្ខណោ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនន្តរា អត្តមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ ភស្ស ចិត្តស្ស ភន្ត-
 ក្ខណោ ភេសំ អកុសលា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ
 កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

[៣៥៨] យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 ភស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិតិ ។

ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់ខំរោជ
 និងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាស
 ចាកកុសល ក្នុងកន្លងក្លាយៈ ខែចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន
 នោះ នឹងមិនរលត់ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត
 ក្នុងកន្លងក្លាយៈ ខែមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងពួកជននោះ ដែលនឹងបាន ឲ្យមគ្គដ៏
 ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា មិនកើតឡើង ក្នុងកន្លងក្លាយៈ ខែចិត្ត
 នោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គល
 នោះ មិនកើតឡើងដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែល
 នឹងបាន ឲ្យមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ
 ខែមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងមិនរលត់ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តនោះ តែពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក៏មិនមែន ឯពួកអកុស-
 លធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងកន្លងក្លាយៈ ខែមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងពួកជន
 នោះ ដែលនឹងបាន ឲ្យមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា នឹងមិន
 រលត់ ក្នុងកន្លងក្លាយៈ ខែចិត្តនោះទេ ទាំងពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើត
 ឡើងដែរ ។

[៣៥៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើត
 ឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ដែរឬ ។

សព្វេសំ ចិត្តស្ស កង្កក្កុលោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្កុលោ និរោធសមាប្បដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ
 តេសំ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តោ ច តេសំ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ បន្តិមចិត្តស្ស កង្ក-
 ក្កុលោ តេសំ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យា-
 កតា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យា-
 កតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៥៩] យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 តស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិតិ ។ សព្វេសំ
 ចិត្តស្ស កង្កក្កុលោ អកុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស ឧប្បា-
 ទក្កុលោ និរោធសមាប្បដ្ឋានំ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ តោ ច តេសំ អព្យា-
 កតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ បន្តិមចិត្តស្ស កង្កក្កុលោ
 តេសំ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា
 ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ អព្យា-
 កតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈន្តិតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៦០] យតុកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ បេ ។

ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្កុលាៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកង្កក្កុលាៈ នៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនលេច ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងកង្កក្កុលាៈ នៃបច្ច័មចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនលេចដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនលេច ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៣៦៩] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនលេចដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ គឺលោកដែលចូលកាន់និរោធនិងពួកអសញ្ញាសត្វ មិនកើតឡើង ក្នុងឧប្បាទក្កុលាៈ នៃចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកង្កក្កុលាៈ នៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនលេច ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងកង្កក្កុលាៈ នៃបច្ច័មចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនលេចដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនលេច ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងឬ ។ អើ ។

[៣៦០] ពួកកុសលធម៌ មិនកើតឡើង ក្នុងទីណា ។ បេ ។

(៣៦០) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិកំ ។
 សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្ខណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ ធា ច តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សន្តិ អត្តមត្ថស្ស ភន្តក្ខណោ អរហន្តានំ យស្ស
 ចិត្តស្ស អនន្តរា អត្តមត្ថំ បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស
 ភន្តក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ កុសលា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អកុសលា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិ-
 ស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អកុសលា ធម្មា
 ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិកំ ។ អត្តមត្ថស្ស ឧប្បាទក្ខណោ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនន្តរា អត្តមត្ថំ បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ឧប្ប-
 ទក្ខណោ តេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ
 ធា ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អត្តមត្ថស្ស ភន្តក្ខណោ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស
 អនន្តរា អត្តមត្ថំ បដិលភិស្សន្តិ តស្ស ចិត្តស្ស ភន្ត-
 ក្ខណោ អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ អកុសលា ច
 ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។

(៣៦១) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុងទី
 ណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនមិនរលក់ ក្នុងទីនោះឡើយ ។
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជន ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ
 ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងភន្តក្ខណៈ ខែ
 ចិត្ត តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនមិនរលក់ ក្នុងទីនោះ
 ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងភន្តក្ខណៈ ខែ
 មគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ដែលមិនបាន ខ្ញុំមគ្គដ៏ប្រសើរ
 ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងភន្តក្ខណៈ ខែ
 ចិត្តនោះទេ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏មិនមិនរលក់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនមិនរលក់ ក្នុងទីណា ពួកកុ-
 សលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះដែរឡើយ ។ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ដែលមិនបាន ខ្ញុំមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុង
 លំដាប់ ខែចិត្តណា ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែមគ្គដ៏ប្រសើរ មិនមិនរលក់
 ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្ខណៈ ខែចិត្តនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌
 របស់ពួកព្រះអរហន្ត ក្នុងភន្តក្ខណៈ ខែមគ្គដ៏ប្រសើរ និងពួកអសញ្ញា-
 សត្វនោះ ដែលមិនបាន ខ្ញុំមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា
 មិនមិនរលក់ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភន្តក្ខណៈ ខែចិត្តនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌
 ក៏មិនកើតឡើងដែរ ។

[៣៦២] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ ភស្ម ភត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។
 សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្កុណោ កុសលវិប្បយុត្តចិត្តស្ស
 ឧប្បាទក្កុណោ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ ភត្ថ កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ហោ ច ភេសំ ភត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ចច្ចមចិត្តស្ស ភន្តក្កុណោ ភេសំ
 ភត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ អព្យាកតា ច
 ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ភស្ម ភត្ថ កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ។ អាមត្តា ។

[៣៦៣] យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈន្តិ ភស្ម ភត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។
 សទ្ទេសំ ចិត្តស្ស ភន្តក្កុណោ អកុសលវិប្បយុត្ត-
 ចិត្តស្ស ឧប្បាទក្កុណោ អសញ្ញាសត្តានំ ភេសំ ភត្ថ
 អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ ហោ ច ភេសំ ភត្ថ
 អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ចច្ចមចិត្តស្ស ភន្ត-
 ក្កុណោ ភេសំ ភត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈន្តិ
 អព្យាកតា ច ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ ។ យស្ស
 វា បទ យត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន ធិរុជ្ឈិស្សន្តិ

[៣៦៤] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង ក្នុង
 ណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្កុណាៈ នៃចិត្ត ដែលប្រាសចាកកុសល ក្នុងកន្ល-
 ង្គុណាៈ នៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់
 ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លង្គុណាៈ នៃចិត្តចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌
 ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា
 នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើត
 ឡើង ក្នុងទីនោះឬ ។ អើ ។

[៣៦៥] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើង
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុង
 នោះដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វ ទាំងអស់នោះ
 មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងឧប្បាទក្កុណាៈ នៃចិត្តដែលប្រាស
 ចាកកុសល ក្នុងកន្លង្គុណាៈ នៃចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកកុសលធម៌
 របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងទីនោះ ក្នុងកន្លង្គុណាៈ នៃ
 ចិត្តចិត្តទេ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងមិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា

តាម កត្តា អកុសលា ធម្មា ៨ ទម្រង់ដ៏ធំ ។
អាមតា ។

(៣៦៤) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស
អកុសលា ធម្មា វិវុឍ្ហិស្សន្តីតិ ។ អក្ខមក្កសមន្តីធំ
អរហន្តាធំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា អក្ខមក្កំ បដិល
ភិស្សន្តិ តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ វោ ច តេសំ
អកុសលា ធម្មា វិវុឍ្ហិស្សន្តិ ឥតរេសំ តេសំ កុសលា
ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ អកុសលា ច ធម្មា វិវុឍ្ហិស្សន្តិ ។
យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា វិវុឍ្ហិស្សន្តិ តស្ស
កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុតិ ។ អាមន្តា ។

(៣៦៥) យស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ តស្ស
អព្យាកតា ធម្មា ជិវុជ្ឈិស្សន្តិតំ ។ បច្ឆិមចិត្តស្ស
កង្កកុលោ តេសំ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ លោ ច
តេសំ អព្យាកតា ធម្មា ជិវុជ្ឈិស្សន្តិ ឥតរេសំ តេសំ
កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ អព្យាកតា ច ធម្មា ជិវុជ្ឈិ-
ស្សន្តិ ។ យស្ស វំ បទ អព្យាកតា ធម្មា ជិវុជ្ឈិស្សន្តិ
តស្ស កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។

(က ၆၆) ယေဘုယျ အကျဉ်းချုပ် ခြုံငုံ
 ခြုံငုံ အကျဉ်းချုပ် ခြုံငုံ ခြုံငုံ ခြုံငုံ ခြုံငုံ

ពួកគេស្រឡាចចិត្ត ថាស្រីបុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង ក្នុងជីវិតនោះឡើយ ។ អើ ។

[៣៦២] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ពួក
អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌ របស់
ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកប្រមុញ្ញនិដោយអន្តជីប្រសើរ នឹងរបស់ពួកជននោះ
ដែលនឹងបាន ខ្ញុំមន្តជីប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ខិតិក្កណា កើតឡើងហើយ
តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ កើតឡើងហើយ នាំឲ្យពួកអកុសលធម៌ ក៏
នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង
រលត់ ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(២៦៥) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ
ពួកអព្យាកធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ដែរឬ ។ ពួកកុសលធម៌
របស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងគន្លងចូលៈ ខែបច្ច័មចិត្ត នៃពួក
អព្យាកធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់
ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ កើតឡើងហើយ ចាំបង្អួកអព្យាកធម៌ ក៏នឹង
រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់
ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយឬ ។ អើ ។

(២៦៦) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើង
ហើយ ពួកអព្យាកធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ខឹងរលកដែរឬ ។

បដិមចិត្តស្ស កត្តកុសលា ភេសំ អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិតុ យោ ច ភេសំ អកុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ
 ឥតវេសំ ភេសំ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ
 អកុសលា ច ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ
 អកុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ តស្ស អកុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ អាមត្តា ។

[៣៦៧] យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ ។ ថេ ។

[៣៦៨] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ
 តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ ។
 អត្ថមត្តសមន្តិទំ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្តរា
 អត្ថមត្តំ បដិលភិស្សន្តិ ភេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិតុ យោ ច ភេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិ-
 ស្សន្តិ ឥតវេសំ ចត្តរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ ភេសំ
 តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ អកុសលា ច
 ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អកុ-
 សលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ សុត្វាវសានំ ធុតិយេ ចិត្តេ
 វត្តមានេ ភេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា វិវុឌ្ឍិស្សន្តិ

ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងក្បួនច្បាប់នោះ ខែ
 ចម្លងចិត្ត នៃពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ទេ ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ កើតឡើងហើយ ទាំង
 ពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើត
 ឡើងហើយឬ ។ តើ ។

[៣៦៧] ពួកអកុសលធម៌ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីណា ។ ថេ ។

[៣៦៨] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ
 ដែរឬ ។ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយ
 មគ្គជីវិតស្រី នឹងរបស់ពួកជននោះ ដែលនឹងប៉ាន់ ឱ្យមគ្គជីវិតស្រី
 ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ នៃពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ នៃពួកសត្វចក្ករោគារៈ នឹង
 បញ្ចរោគារៈ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏នឹង
 រលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង
 រលត់ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាលចិត្តទីត្រូវ របស់ពួកសុត្វាវសសត្វ ក៏គួរ
 ប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ

នោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ ឥតរេសំ
 ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ តេសំ តត្ថ អកុសលា
 ច ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ ។

(៣៦៩) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ ។ បច្ចិម-
 ចិត្តស្ស ភន្តក្ខណោ តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ឈិតុ នោ ច តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា
 វិវុធិស្សន្តិ ឥតរេសំ ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ
 តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ អព្យាកតា ច
 ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិ-
 ត្តាតិ ។ សុទ្ធាវាសាជំ ធុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ អសញ្ញា-
 សត្តាជំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ
 នោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ ឥតរេសំ
 ចតុរោគារាជំ បញ្ចរោគារាជំ តេសំ តត្ថ អព្យាកតា
 ច ធម្មា វិវុធិស្សន្តិ កុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ឈិតុ ។

តៃព្វកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ
 ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វចតុរោគារា-
 ជនិបបញ្ចរោគារា ជិនិរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌ តំកើត
 ឡើងហើយដែរ ។

(៣៧៩) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ ជិនិរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុងភន្ត-
 ក្ខណៈ ខែបច្ចិមចិត្ត តៃព្វកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ជិនិមិនរលត់
 ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វ
 ចតុរោគារា ជនិបបញ្ចរោគារា កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអព្យា-
 កតធម៌ ក៏ជិនិរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គល
 ណា ជិនិរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ កើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាលចិត្តទីពីរ របស់ពួកសុទ្ធាវាសសត្វ
 កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្វនោះ ជិនិរលត់
 ក្នុងទីនោះ តៃព្វកកុសលធម៌ របស់ពួកសត្វនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុង
 ទីនោះទេ ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពីនេះ គឺពួកសត្វ
 ចតុរោគារា ជនិបបញ្ចរោគារា ជិនិរលត់ ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកកុសលធម៌
 ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

(៣៧០) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ
 តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិកំ ។ ចច្ចិ-
 មចិត្តស្ស កង្កកុលោ ភេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិតុ ឆោ ច ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុ-
 ទ្ធិស្សន្តិ ឥតវេសំ ចតុវេតាការាមំ បញ្ចវេតាការាមំ
 ភេសំ តត្ថ អកុសលា ច ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ អព្យាកតា
 ច ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អព្យា-
 កតា ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អកុសលា ធម្មា
 ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ សុត្តារាសាមំ ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ
 អសញ្ញាសត្តាមំ ភេសំ តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា វិវុទ្ធិ-
 ស្សន្តិ ឆោ ច ភេសំ តត្ថ អកុសលា ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ
 ឥតវេសំ ចតុវេតាការាមំ បញ្ចវេតាការាមំ ភេសំ តត្ថ
 អព្យាកតា ច ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិ អកុសលា ច
 ធម្មា ឧប្បជ្ជិតុ ។

(៣៧១) យស្ស កុសលា ធម្មា ច ឧប្បជ្ជិតុ
 តស្ស អកុសលា ធម្មា ច វិវុទ្ធិស្សន្តិកំ ។ ធម្មិ ។
 យស្ស វា បទ អកុសលា ធម្មា វិវុទ្ធិស្សន្តិ តស្ស
 កុសលា ធម្មា ច ឧប្បជ្ជិតាតិ ។ ឧប្បជ្ជិតុ ។

(៣៧២) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា កើតឡើងហើយ ក្នុង
 ចំណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។
 ពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក្នុង
 កង្កកុលា ខែបច្ច័មចិត្ត តែពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹង
 មិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ ក្រៅពី
 នេះ នឹងពួកសត្វចតុវេតាការៈ និងបញ្ចវេតាការៈ កើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះ ទាំងពួកអព្យាកតធម៌ ក៏នឹងរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យា-
 កតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ក្នុងចំណា ពួកអកុសលធម៌ របស់
 បុគ្គលនោះ កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ កាលចិត្តទីតិរ របស់
 ពួកសុត្តារាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួកអសញ្ញា-
 សត្វនោះ នឹងរលត់ ក្នុងទីនោះ តែពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ
 កើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអព្យាកតធម៌ របស់ពួក
 ជននោះ ក្រៅពីនេះ នឹងពួកសត្វចតុវេតាការៈ និងបញ្ចវេតាការៈ នឹងរលត់
 ក្នុងទីនោះ ទាំងពួកអកុសលធម៌ ក៏កើតឡើងហើយដែរ ។

(៣៧៣) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងរលត់ ពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

[៣៧២] យស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត
 ភស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិកំ ។ នត្ថំ ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ
 ភស្ស កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

[៣៧៣] យស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត
 ភស្ស អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិកំ ។ នត្ថំ ។
 យស្ស វា បទ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ
 ភស្ស អកុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

[៣៧៤] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈិត្ត ។ បេ ។

[៣៧៥] យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈិត្ត ភស្ស ភត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធិ-
 ស្សន្តិកំ ។ សុត្វាវាសាធំ ទុតិយេ ចិត្តេ វត្តមានេ
 តេសំ ភត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត បោ
 ច តេសំ ភត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ

[៣៧៦] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួក
 កុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ មិនកើត
 ឡើងហើយ ។

[៣៧៧] ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ឬ ។ មិនមានទេ ។
 ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយឬ ។ កើត
 ឡើងហើយ ។

[៣៧៨] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ។ បេ ។

[៣៧៩] ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះដែរ
 ឬ ។ កាលចិត្តទីតិរ របស់ពួកសុត្វាវាសសត្វ កំពុងប្រព្រឹត្តទៅ ពួក
 កុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះទេ តែពួក
 អកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន

អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ កុសលា ច ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈិត្ត អកុសលា ច ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ ។
 យស្ស វា ចធម យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន វិវុទ្ធិ-
 ស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។
 អក្កមគ្គសមន្តីនំ អរហន្តានំ យស្ស ចិត្តស្ស អនន្ត-
 វា អក្កមគ្គំ ចដិលភិស្សន្តិ តេសំ តត្ថ អកុសលា
 ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ នោ ច តេសំ តត្ថ កុសលា
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត អសញ្ញាសត្តានំ តេសំ តត្ថ អ-
 កុសលា ច ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ កុសលា ច
 ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(៣៧៦) យស្ស យត្ថ កុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ ។
 វិវុទ្ធិស្សន្តិ ។ យស្ស វា ចធម យត្ថ អព្យាកតា
 ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ កុសលា ធម្មា ន
 ឧប្បជ្ឈិត្តាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិត្ត ។

(៣៧៧) យស្ស យត្ថ អកុសលា ធម្មា ន ឧប្ប-
 ជ្ឈិត្ត តស្ស តត្ថ អព្យាកតា ធម្មា ន វិវុទ្ធិស្សន្តិ ។

ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញាសត្តានោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទី
 នោះទេ ចាំឯពួកកុសលធម៌ ក៏មិនរលត់ដែរ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួក
 អកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌
 របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើងហើយ ក្នុងទីនោះដែរឬ ។ ពួកអកុសល-
 ធម៌ របស់ពួកព្រះអរហន្ត អ្នកព្រមព្រៀងដោយមគ្គដ៏ប្រសើរ នឹងរបស់
 ពួកជននោះ ដែលនឹងបាន ឲ្យមគ្គដ៏ប្រសើរ ក្នុងលំដាប់ ខែចិត្តណា
 នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ ឯពួកកុសលធម៌ របស់ពួកជននោះ មិនកើត
 ឡើងហើយ ក្នុងទីនោះ ក៏មិនមែន ឯពួកអកុសលធម៌ របស់ពួកអសញ្ញា-
 សត្តានោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះទេ ចាំឯពួកកុសលធម៌ ក៏មិនកើត
 ឡើងហើយដែរ ។

(៣៧៦) ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះ
 ឬ ។ នឹងរលត់ ។ ម្យ៉ាងទៀត ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលណា នឹង
 មិនរលត់ ក្នុងទីណា ពួកកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង
 ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

(៣៧៧) ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលណា មិនកើតឡើងហើយ
 ក្នុងទីណា ពួកអព្យាកតធម៌ របស់បុគ្គលនោះ នឹងមិនរលត់ ក្នុងទីនោះឬ ។

អភិធម្មបិដក យមកំ

ធិរុដ្ឋិស្សន្តិ ។ យស្ស វា បទ យត្ថ អក្កសលា ធម្មា ន ធិរុដ្ឋិស្សន្តិ តស្ស តត្ថ អក្កសលា ធម្មា ន ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ ឧប្បជ្ឈិតុ ។

ឧប្បាទនិហោសិកា ។

បរិនិពា ។

ការិវាហិកា

[៣៧៨] យោ កុសលំ ធម្មំ កាវេតិ សោ អកុស-
លំ ធម្មំ បដហតីតិ ។ អាមត្តា ។ យោ វា បទ អកុ-
សលំ ធម្មំ បដហតិ សោ កុសលំ ធម្មំ កាវេតីតិ ។
អាមត្តា ។ យោ កុសលំ ធម្មំ ន កាវេតិ សោ
អកុសលំ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈិតាតិ ។ អាមត្តា ។ យោ វា
បទ អកុសលំ ធម្មំ ឧប្បជ្ឈិតាតិ សោ កុសលំ
ធម្មំ ន កាវេតីតិ ។ អាមត្តា ។ ថេ ។ (១)

ការិវាហិកា ។

ធម្មយមកំ និដ្ឋិតំ ។

• ១. យោ កុសលំ ធម្មំ កាវេតិ ។ ល ។ សោ កុសលំ ធម្មំ ន កាវេតីតិ ។ អាមត្តា ។ ថេ ។
នីតិ និមេ ជាហេ ន ទំស្សន្តិ ។

អភិធម្មបិដក យមកំ

នីតិលេខំ ។ ប្បវិនិច្ឆ័យ ពួកអក្កសលធម៌ របស់បុគ្គលណា នីតិមិន
លេខំ ក្នុងទីណា ពួកអកុសលធម៌ របស់បុគ្គលនោះ មិនកើតឡើង
ហើយ ក្នុងទីនោះឬ ។ កើតឡើងហើយ ។

ចប់ ឧប្បាទនិហោសិកា ។

ចប់ បរិនិពា ។

ការិវាហិកា

[៣៧៨] បុគ្គលណា ចម្រើន ឲ្យកុសលធម៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះ
ថាលះចង់ ឲ្យអកុសលធម៌ឬ ។ តើ ។ ប្បវិនិច្ឆ័យ បុគ្គលណា លះ
ចង់ ឲ្យអកុសលធម៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាចម្រើន ឲ្យកុសលធម៌ឬ ។
តើ ។ បុគ្គលណា មិនចម្រើន ឲ្យកុសលធម៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា
មិនលះចង់ ឲ្យអកុសលធម៌ឬ ។ តើ ។ ប្បវិនិច្ឆ័យ បុគ្គលណា មិន
លះចង់ ឲ្យអកុសលធម៌ បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថាមិនចម្រើន ឲ្យកុសលធម៌
ឬ ។ តើ ។ ថេ ។

ចប់ ការិវាហិកា ។

ចប់ ធម្មយមកំ ។

អភិធម្មបិដកេ
 យមកស្ស បញ្ចមោ ភាគោ
 មាតិកាបន្តានិ

មាតិកា	ទំព័រ
ចិត្តយមកៈ អដ្ឋមៈ	
បុគ្គលករុទ្ធសោ	១
ធម្មករុទ្ធសោ	៧
បុគ្គលធម្មករុទ្ធសោ	១៣
មិស្សកករុទ្ធសោ	២០
បុគ្គលករនិទ្ធសោ	២២
ធម្មករនិទ្ធសោ	៣៤
បុគ្គលធម្មករនិទ្ធសោ	៤៥
មិស្សកករនិទ្ធសោ	៥១

ធម្មយមកៈ

ចណ្ឌតិកា	៥៣
ឧទ្ទេសកា	"

អភិធម្មបិដក
 យមកៈ បញ្ចមភាគ
 សន្លឹកប្រាប់មាតិកា

មាតិកា	លេខទំព័រ
ចិត្តយមកៈ ដ៏៨	
បុគ្គលករុទ្ធសោ	១
ធម្មករុទ្ធសោ	៧
បុគ្គលធម្មករុទ្ធសោ	១៣
មិស្សកករុទ្ធសោ	២០
បុគ្គលករនិទ្ធសោ	២២
ធម្មករនិទ្ធសោ	៣៤
បុគ្គលធម្មករនិទ្ធសោ	៤៥
មិស្សកករនិទ្ធសោ	៥១

ធម្មយមកៈ

ចណ្ឌតិកា	៥៣
ឧទ្ទេសកា	"

មាតិកាបញ្ជី

មាតិកា	គេហ
និទ្ទេសកំរោ	៨៨
បរិសោធនកំរោ	"
បរិសោធនមូលបត្តកំរោ	៨៦
សុទ្ធអម្បកំរោ	៨៨
សុទ្ធអម្បមូលបត្តកំរោ	៨៨
បេតិកភណ្ឌកំរោ	៦១
ឧប្បទានកំរោ	"
និរោធកំរោ	១០៥
ឧប្បទាននិរោធកំរោ	១២៦
ការវិនិច្ឆ័យកំរោ	១៨៨

សន្និក្ខប្រាប់ការងារខុសត្រូវ

ពាក្យខុស	ពាក្យត្រូវ	ទំព័រ	បន្ទាប់
បន្តលក្ខណៈ	បន្តលក្ខណៈ	៣	១
បន្តល	បន្តល	១៣	១២
ក្នុងក្រណា :	ក្នុងក្រណា :	២៧	៨
"	"	៣៣	"
បន្តល	បន្តល	២៦	១២
បញ្ចេញ :	បញ្ចេញ :	២៨	១
ពួកអកុសលធម៌	ពួកអកុសលធម៌	៨១	១៧
របស់	របស់	១២២	១០
របស់ផង	របស់បុគ្គល	១៣០	៣
ពួកអកុសល	ពួកអកុសល	"	១៥
មិនលក់	មិនលក់	"	១៦
ចក្ខុភារ :	ចក្ខុភារ :	១២៣	១៣
ការនិរោធន	ការនិរោធន	១២៨	១៣
កើតឡើង	កើតឡើង ក្នុងទីនោះ	១៧៦	៥
បញ្ចេញភារ :	បញ្ចេញភារ :	១៨៥	១២
នូវមន្ត	នូវមន្ត	១៨៧	៧